



Za vpis
v slovenske jasli
v Gorici
naj bo odločilna
izbira jezika

f9



V Čedadu se je včeraj začel
jubilejni 20. Mittelfest



Piščanci iz talne reje na žaru

Primorski dnevnik

NEDELJA, 10. JULIJA 2011

št. 163 (20.178) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakraž nad Cerknim, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 53338, fax 0481 532958

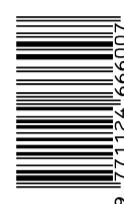
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €



10710
9 777124 666007

**Vojna iz
Segrateja
se bliža
koncu**

DUŠAN UDÖVIČ

Včerajšnja razsodba prizivnega sodišča, po kateri bo moral Berlusconijev medijski imperij Fininvest vključno s sodnimi stroški plačati 560 milijonov odškodnine družbi Cir, ki je last podjetnika De Benedettija, je vse prej kot krivčna in brez podlage, kot skušajo v en glas razlagati javnosti sodelavci in zavezniki predsednika vlade. Gre za pričakovano razsodbo, potem ko so bili na kasacijskem sodišču leta 2007 dokončno obojevi zaradi korupcije Berlusconijev tesni sodelavec, odvetnik Cesare Previti (sredi devetdesetih let je bil je tudi obrambni minister) in rimski sodniki Giovanni Acampora, Vittorio Metta in Attilio Pacifico. Podkupljeni sodniki so omogočili družbi Fininvest lastninsko prevzem založniške hiše Mondadori, za katero se je potegoval tudi De Benedetti. Bilo je povsem logično, da bo kazenskemu postopku in dokončni razsodbi sledila civilna odškodninska tožba, ki se ji očitno oškodovani De Benedetti ni mogel odpovedati.

Zgodba je znana z imenom »vojna iz Segrateja« (po kraju, kjer ima sedež družba Mondadori) in je stara več kot dvajset let, saj segajo njeni začetki v leto 1988, ko je bilo do Berlusconijevega vstopa v politiko (1994) šedaleč. Prav to dejstvo potrjuje, da je šlo za gospodarski kriminal, korupcijo in izigravanje zakonov poslovanja, ne pa za preganjanje iz političnih razlogov, kot vpije desnica v bran predsednika vlade. Morda je ob tej sodni etapi še večjemu številu ljudi razumljivo, da se je Berlusconi odločil za vstop v politično arena, da bi se zaradi številnih afer in vprašljivih poslov, v katere je bil že tedaj vpletjen, izognil sodnikom, proti katerim kot predsednik vlade že preko petnajst let vodi pravo vojno.

Včerajšnja razsodba pa je tudi dodatna razlaga, če je te sploh bilo treba, zakaj se je desnici tako mudilo v minulem tednu vtakniti v finančni manever normo »ad personam«, ki jo sedaj porogljivo imenujejo »ad aziendam«, da reši družbo Fininvest pred grozčim plačilom odškodnine. Kot smo videli, za očetovstvo podtaknjene norme, ki jo je moral predsednik vlade pod pritiskom javnosti umakniti, ni hotel vedeti nihče, ne ministri ne vladni sodelavci.

Vojna iz Segrateja pa s tem še ni zaključena. Na vrsti je še kasacijsko sodišče, medtem pa bodo Berlusconi in njegovi odvetniki naredili vse, da se izognejo plačilu odškodnine, ki je za družbo Fininvest nedvomno hud udarec. Pa tudi za predsednika vlade, ki je po včerajšnji razsodbi soodgovoren za korupcijo v zadevi Mondadori.

ITALIJA - Po odločitvi milanskega prizivnega sodišča v pravdi Fininvest-CIR

Berlusconiju zasoljen račun za podkupovanje

Konkurentu De Benedettiju mora plačati 560 milijonov evrov

LONJER - Sinoči razstava sodelujočih umetnikov

Zaključek 9. Artedna

Ustvarjali so Gabor Gyenes, Cvetka Hojnik, Elena Nieves, Katerina Pruzkova, Natalia Todorova in Franko Vecchiet



LONJER - Z razstavo v prostorih Športno-kulturnega centra v Lonjeru se je sinoči zaključila deveta izvedba mednarodne likovne delavnice Arteden v organizaciji SKD Lonjer-Katinara, na kateri je sodelovalo šest umetnikov - Gabor

Gyenes, Cvetka Hojnik, Elena Nieves, Katerina Pruzkova, Natalia Todorova in Franko Vecchiet. Na včerajšnjem odprtju razstave jih je predstavila likovna kritičarka Jasna Merkù, z deveto izvedbo pa se je število sodelujočih avtorjev iz Evrope

in od drugod v vseh teh letih dvignilo na petdeset. Na lonjerskem Artednu pa sta letos potekali tudi delavnici za otroke iz osnovne šole in vrtca ter tečaj digitalne fotografije za začetnike.

Na 5. strani

MILAN - Berlusconijev družinski holding Fininvest bo moral skupini CIR založnika Carla De Benedettija plačati 560 milijonov evrov odškodnine zaradi korupcije v boju na prevzem največje italijanske založniške hiše Mondadori. Drugostopenjsko razsodbo je včeraj izreklo milansko civilno prizivno sodišče, ki pa je z ozirom na obsodbo prvostopenjskega sodišča odškodnino znižalo za četrtino, od 750 na 560 milijonov evrov. S tem je potrjena obtožba, da je Berlusconi podkupil sodnika, za kar pa ne bo kazensko odgovarjal, ker je prestopek zastarel.

Na 19. strani

Menicalijeva morilca
iščejo v Doboju

Na 9. strani

Kakovostni nastopi
na goriškem Seghizziju

Na 10. strani

Umetnik Bogdan
Grom si želi stalno
zbirko v Devinčini

Na 20. strani

Maremetraggio:
podelili nagrade

Na 21. strani

NK Kras odslej
partner Udineseja

Na 25. strani



GRADBENO PODJETJE IN
GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP s.r.l.
OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI

NAŠA PRODAJALNA
RUBNER
CASACLIMA
Geom.
Giuliano Biondini

Corso del Popolo, 54
34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336
mob. 349593706
trieste@haus.rubner.com
www.haus.rubner.com





GORICA - Seja deželnega tajništva SKGZ

Srečanje z Mantico znak odprtosti Rima do Slovencev

Pozitivno o dosedanjem delu operativne skupine SKGZ-SSO - Zadovoljstvo nad imenovanjem Martine Repinc (RAI)



Pri SKGZ se zavzemajo tudi za srečanje predstavnikov krovnih organizacij z italijanskim premierjem Berlusconijem

GORICA - Deželno tajništvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na svoji nedavni seji v Gorici ocenilo nedavno srečanje predsednikov krovnih organizacij Draga Štoke (za Svet slovenskih organizacij) in Rudija Pavšiča (za SKGZ) pri podtajniku pri italijanskem zunanjem ministrstvu Alfredu Mantici kot kot znak večje odprtosti rimske vlade do slovenske manjšine. V skoraj dveurnem srečanju so sogovorniki ob-

šli najpomembnejše tematike, ki zadevajo odnos vlade do slovenske narodne skupnosti, v prvi vrsti vprašanje odpravljanja vseh zaprek pri celovitem izvajanju zaščitnega zakona, piše v sporočilu za javnost, ki smo ga prejeli.

Deželni predsednik SKGZ Pavšič je članom vodstva izpostavil sozvoče izhodišč predstavnikov slovenske narodne skupnosti in vladnega predstavnika, ki je izrazil željo po novem odnosu do manjšine predvsem v večjem medsebojnem sodelovanju in stalnem dogovarjanju. To se bo lahko udejanilo pri vladnem manjšinskem omiziju, ki naj bi ga predsedstvo vlade sklical letos jeseni in o katerem bo tekla beseda v kratkem tudi na tržaški prefekturi, kjer bosta sodelovala oba predsednika krovnih zvez s sodelavci.

Za SKGZ bi bilo primerno, če bi na umestitveni seji rimskega omizija prišlo tudi do srečanja predstavnikov krovnih organizacij s predsednikom vlade Silvijom Berlusconijem. Pavšič in Štoka sta prosila premierja za srečanje že pred dobrim letom.

Deželno vodstvo krovne organizacije je obenem pozdravilo vesti, po katerih naj bi se prihodnje leto v Pulju ponovilo srečanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške. To bi bila gotovo nova priložnost za utrjevanje odnosov med sosednjimi državami. SKGZ je prepričana, da se bo tudi na tem srečanju našla priložnost, da se izpostavi aktivna vloga obe manjšin, tako kot se je zgodilo med obiskom predsednikov v tržaškem Narodnem domu, kjer so ob

slovenski bili prisotni tudi predstavniki italijanske manjšine v Istri.

Člani deželnega vodstva so se seznanili z dosedanjim delom operativne skupine obe krovne organizacij, ki ima analogo usklajevati stališča in različne pristopne v procesu utrjevanja manjšinske organiziranosti. O tem so posebej poročali SKGZ-jevi člani omizija Ace Mermolja, Livio Semolič in Dorica Kresevič. Izrazili so prepričanje, da bo tako zastavljen

delo rodilo svoje sadove in da to predstavlja najprimernejšo pot dogovarjanja in reševanje vprašanj, ki sta jih obe krovni izpostavili v svojih programskeh dokumentih. Gre za pristop, ki ne briše ali odpravlja ničesar, marveč išče določeno sozvoče in komplementarnost.

Vodstvo krovne organizacije je očenilo stanje v manjšinskem medijskem prostoru in postavilo v ospredje potrebo, da se tudi na tem področju nastavi strategijo, ki bo primerna in funkcionalna na naslednje desetletje, tako v vsebinskega kot tudi s kadrovskega vidika. Predsednik Pavšič je poročal o sestanku manjšinskega delovnega odbora v okviru Programskega sveta RTV Slovenija glede večje povezave državnega radiotelevizijskega centra z manjšinskim medijskim in informativnim prostorom. SKGZ obenem izraža zadovoljstvo, da so pristojni pri vodstvu italijanske državne radiotelevizije RAI po daljšem času kadrovske praznine imenovali novega vodjo programskega oddelka za slovenski sedež v Trstu. V tem smislu gredo čestitke novi vodji Martini Repinc ob prepričanju, da bo znala nadaljevati uspešno delo, ki so ga doslej nastavili njeni predhodniki. Člani tajništva so si bili edini, da je tudi v programskeh izbirah slovenskih programov RAI potrebno izkazati večjo pozornost videmski pokrajini in jo celovito vključiti v vsakodnevno programiranje, tudi ob primerni kadrovske zasedbi z Videmskim.

Ranjenko so prepeljali v videmsko bolnišnico in jo operirali. Njeno zdravstveno stanje je resno.

PROSTITUCIJA Videm: ženski razbil glavo

VIDEM - Nov zagoneten krvav dogodek v svetu prostitucije v Furlaniji. V Codroipu so našli hudo ranjeno žensko. V stanovanju, kjer je sprejemala goste, jo je neznanec tako močno udaril v glavo, da se sedaj v videmski bolnišnici bori za življjenje.

C.T., 55 let, iz kraja Passian di Prato se je v petek odpeljala z najetim avtomobilom s šoferjem do Codroipa, od tod z drugim avtomobilom do stanovanja, v katerem je sprejemala goste. Ker jo zvečer ni bilo domov, je njen sostanovalec poklical podjetje, pri katerem je ženska najela avtomobil. Ta je poznal žensko življjenje, imel je tudi ključ stanovanja, v katerem je C.T. poslovala. Ko je vstopil, je našel žensko na tleh, bila je vsa kravpa po glavi.

Ranjenko so prepeljali v videmsko bolnišnico in jo operirali. Njeno zdravstveno stanje je resno.

Preiskovalci domnevajo, da je C.T. sprejela klienta, nakar naj bi prišlo do prepira, klient naj bi zagrabil za kako palico ali kak drug tog predmet in začel neušmiljeno udrihati po ženski. Klienta sedaj iščejo, zaslišali so že več ljudi, da bi ugotovili, kdo je v petek obiskal žensko.

V Trenti umrl hrvaški plezalec

BOVEC - Iz severne stene Vršaca v Trenti je včeraj zgodaj popoldne omahnil hrvaški plezalec in se pri tem smrtno poškodoval, so sporočili iz centra za obveščanje pri Upravi RS za zaščito in reševanje. Reševalci so ob tem rešili njegovega spletalca, ki je nepoškodovan ostal v steni. Kot so zapisali v centru za obveščanje, je spletalec, ki je bil s ponesrečenjem v navezi, takoj po padcu poklical pomoč. Na teren so odšli reševalci Gorske reševalne službe (GRS) Bovec in helikopter Slovenske vojske z dežurno ekipo GRS na Brniku. Mrtvega plezalca so pobrali iz stene in prepeljali v dolino Trente, nato so iz stene rešili še nepoškodovanega spletalca, so še zapisali v centru za obveščanje. (STA)

RAI - Deželni sedež imenovali vodjo slovenskih programov



MARTINA REPINC

TRST - Že dalj časa je bilo neuradno oz. »poluradno« za slovenske programe pri deželnem sedežu RAI v FJK je odgovorna Martina Repinc. Sedaj je to (končno) postal uradno.

PROMET - Podatki družbe Autovie Venete Pri izhodu pri Moščenicah več avtov, a nobene vrste

TRST - Klub 32-odstotnemu porastu prometa v primerjavi z lanskim letom na cestninski postaji pri Moščenicah tokrat med predvježnjim in včerajnjim dnem niso zabeležili avtomobilskih vrst, medtem ko je v istem obdobju lani pločevinasta kača dosegla dolžino petih kilometrov. Podatek, ki ga je posredovala avtocestna družba Autovie Venete, je navdal z zadovoljstvom podkomisarja in deželnega odbornika za transport Riccarda Riccardija. Od petka opolnoči do 14. ure včeraj so pri Moščenicah ob izhodu zabeležili 14020 vozil, medtem ko jih je bilo v istem obdobju lani 10578, težav in vrst pa ni bilo. Temu je prav gotovo botrovalo od-

prtje dveh novih izhodnih pasov, tako da se je skupno število pasov povečalo s sedem na devet. To Riccardija navdaja z optimizmom glede prihodnjih počitniških vikendov, čeprav si ne dela utvar, da je bila težava povsem odpravljena.

Drugače se je v noči na včeraj na avtocestnih odsekih, ki jih upravlja družba Autovie Venete, promet povsod povečal: pri izhodu za Latisano so zabeležili 3,81-odstoten porast, pri izhodu za San Donà di Piave pa 7,4-odstoten porast. Ponoči so se ponekod tudi ustvarile manjše vrste, prav tako je gost promet zaznamoval včerajšnji dan. Ponekod je sicer bil upočasnjен, a to predvsem zaradi nekaterih lažjih nesreč.

ENOGASTRONOMIJA - Tudi slovenski gostinci in vinarji na dogodku Furlanija - pot okusov

Vrhunska deželna ponudba v Gradežu

Gostinci so svoje izbrane krožnike ponujali v povezavi z izbranimi vinarji - Tržaški Expo Mittelschool prireja 15. julija v gradeški laguni praznik polne lune



Postojanka restavracije Sale e Pepe iz Srednjega v Nadiških dolinah, v beli srajci Teresa Kovaceuszach

GRADEŽ - Kar lepa, tisočglova druščina je tudi letos potrdila uspeh gradeškega srečanja gurmancev v organizaciji enogastronomskega konzorcija Furlanija - pot okusov (Friuli, via dei saporì). Utečen način predstavitve vrhunske deželne gastronomiske ponudbe in prilegajočih se vin je privabil tako turiste kot prijatelje in redne obiskovalce predstavljenih kleti in gostiln, in to kljub 24-urni preložitvi zaradi slabega vremena, saj se je med več kot 30 mizami-postojankami vse do poznega kar trlo ljudi. Goste so sprejemali s kozarcem furlanske penine in rezino pršuta iz Saurisa in San Danieleja, koščkom sira in drugimi prigrizki.

Na nasipu za občinsko palačo je 19 restavracij ponujalo ravno toliko hodov in sladic. Vsakega gostinca je spremjal vinar s prilegajočim vinom, ob vhodu oz. izhodu pa so bile še postojanke s predjedmi in zaključnimi sladičami in požirki. Obiskovalci so tako po sistemu švedskega stola obhodili mize in si v več ali manj dolgi vrsti privoščili okusne pokušnje.

Prevladovale so seveda ribe in druge morske jedi, več miz pa je ponujajo tudi okusne in lahko mesne hode. Prvi ob vhodu so bili tudi domačini, in sicer restavracija All'Androna iz Gradeža z lučko (sladoled) mečarico s hrustljavcem, zvečer pa ledeni mojito, v kozarcu, izklesanem iz kosa metinega letu. Med hodi predjedi je bila npr. kozica z melonom in paradiž-

nikom restavracije Al Ponte iz Gradišča in jastgovata solata s tartufiranimi jabolkami gurmanskega hrama La di Petros, kateremu se je pridružil do predkratkim v Gorici delujoči Christian Avenanti.

V okviru konzorcija Furlanija - pot okusov deluje tudi nekaj slovenskih gostincev in vinarjev. Gostilna Sale e Pepe iz Srednjega v Nadiških dolinah kuhinjske izvedenke Terese Kovaceuszach je ponujala okusen in lahek goč, Sirkova Subida slastne svaljice tisočki okusov, kraški gurmansi hram Lokanda Devetak pa njoke z zajčjim ragujem in koromačem. Med dvajsetimi vinarji so bile tudi tri slovenske kleti, in sicer pri Devetaku Il Carpino iz Števerjana z užitnim rdečim Carpino Rezerva 2008, pri postojanki restvaradvice Nanđo iz Mortegliana je Primosic z Oslavjo točil belo znamke Klin, Edi Keber pa je svoj Collio Bianco ponujal ob pultu restavracije Androna.

Res okusen večer, ki ga bodo ponovili v sredo, 20. julija v vili Brandolini d'Adda v Sacileju (informacije na www.friulivideisaporì.it). Ljubitelje izvrstnih okusov pa še prej čaka drugo srečanje v Gradežu: v laguni bo namreč v petek, 15. julija praznik polne lune Furlanije-Julijanske krajine. Tržaški ExpoMittelschool bo mesec po uspeli podobni manifestaciji v Portorožu priredil FVG Full moon party, na katerem bodo v očarljivem okolju predstavljene številne dobrote naše dežele. (aw)



ČEDAD - V cerkvi sv. Frančiška se je včeraj popoldne uradno začel 20. Mittelfest

Letošnji jubilejni festival v znamenju kulturne istovetnosti

Uradni nagovori in koncert orkestra FJK Mitteleuropa s solistko Luciano D'Intino v znamenju 150-letnice Italije

ČEDAD - Na čedajskem Mittelfestu se je včeraj dvignil zastor. Na uradnem odprtju jubilejne 20. izvedbe festivala, ki se je v cerkvi sv. Frančiška začela z italijansko himno v izvedbi orkeстра FJK Mitteleuropa, so se zbrali predstavniki oblasti in ne ravno številno občinstvo, ki je verjetno zaradi hude vročine izbral bolj sveže oblike sprostitev. Mittelfest ponuja letos vse do 24. julija na različnih prizoriščih 37 predstav, ki bodo tako ali drugače obravnavale pomen kulturne istovetnosti, saj bodo vzele v pretres njeni krhkost, potrjevanje in zanikanje; hkrati bo posebna pozornost v tem okviru namenjena manjšinskim kulturam, izgubi in vnovični pridobitvi starodavnih zdodovinskih identitet.

Po branju sporočila, ki ga je organizatorjem poslal italijanski minister za kulturne dobrine in dejavnosti Giancarlo Galan, je na oder stopil predsednik Mittelfesta Antonio Devetag, ki se je zaustavil pri novem poslanstvu, ki naj bi ga festival v prihodnjih letih uresničeval: »Postati mora sredotičen in sredobežen: nabirati mora 'najboljše' in posredovati navzven vrednote raznolike kulture Furlanije-Julijanske krajine.« Pri tem je omenil furlansko stvarnost in štiri pokrajine v deželi, ni pa navdel drugih narodnih skupnosti v FJK. Cilj je dograditev »deželne kulturne ploščadi«, ki naj bi spregovorila »vesnu svetu.« Sledil je poseg čedajskega župana Stefana Ballocha, ki je spomnil, kako so predstave, ki so jih v 90. letih prejšnjega stoletja prikazovali na čedajskih odrih, napovedovalo scenarje, ki so se v tistih in poznejših letih odigrale na politični ravni, ter se zavzel za dodatni zagon festivala. Po pozdravnem nagovoru podpredsednika Pokrajine Videm Danieleja Macoriga, je pred mikrofon stopil deželni od-

Trenutek z včerajšnjega uvodnega koncerta jubilejnega Mittelfesta



bornik za kulturo Elio De Anna, ki se je kritično izrazil o evropski istovetnosti, ki da je medla in se zato konec koncev velja meriti s svetom v znamenju pridevnika »glocal«. Predsednik Dežele Renzo Tondo je opozoril, da Mittelfest že 20 let prispeva k krepliti prizadevanju za uresničitev evropske integracije. Po njegovem mnenju velja nadaljevati po tej poti »zaupanja.«

Poleg omenjenih so se uvodne slovesnosti udeležili še evropska parlamentarka Debora Serracchiani, on. Pertoldi, deželni odbornik Molinaro in svetniki Colautti, Demattia, Jacop, Novelli in Pustetto, goriški župan Ettore Romoli, predsednik če-

dajske banke Banca di Cividale Pelizzo in videmske Confindustria Luci.

Po svečanosti je programsko dogajanje letošnje izvedbe stopilo v živo s koncertom glasbenikov orkestra FJK Mitteleuropa pod vodstvom Paola Paronija, ki je predstavljal poklon ob 150. obletnici nastanka italijanske države, in sicer z operno glasbo italijanskih avtorjev v izvedbi mezzosopraničke furlanskega rodu Luciane D'Intino. Gledališki del sporeda se je začel v poznih večernih urah s skoraj triurno predstavo Rafaela Spregelburda z naslovom Skromnost, ki jo je režiral Luca Ronconi.

Matej Caharija

Danes in jutri na festivalu

Povezava s teritorijem in aktualne socialne problematike bo do vsebine nedeljskega programa Mittelfesta. Po včerajšnji otvoritvi v znamenju gledališke koprodukcije v režiji Luce Ronconija bo današnji spored zaživel dopoldne in pozno zvezčer z glasbeno in plesno predstavo. Ob 11.30 bo v cerkvi sv. Frančiška zbor Polifonico di Ruda izvedel koncert na temo »Evropska romantična identiteta med nostalgijo, snom in duhovnostjo.« Priznani, večkrat nagrajeni moški zbor bo pod vodstvom Fabiane Noro zapel skladbe Schuberta, Rossini-ja, Mendelssohna, Straussa in Saint-Saënsa, s katerimi se bo glasbeno sprehodil po Evropi 19. stoletja. Potovanje bo tudi snov večerne predstave na bližnjem dvorišču, čeprav v bolj dramatičnem smislu. Ansambel Zappala danza bo ob 22. uri predstavil koreografijo »Odisseo-brodolom sprejemanja«, v kateri se bodo plesalci ob raznolikem glasbenem mozaiku spraševali, če je bil tudi Ulisses priseljenec na tistih sredozemskih morskih poteh, ki so danes prizorišče mnogih, različnih migracij.

Prenovljeno gledališče Ristori bo letos, ponovno eno od glavnih prizorišč festivala. V ponedeljek ob 19.30 bodo na ta oder stopili igralci gledališča SkRat iz Bratislave s predstavo Mrte duše-Podobe iz novega sveta Dušana Vicena. Neodvisni ansambel bo uprizoril prebliske sodobnega življenja, mozaik post-komunističnih, nedokončanih zgodb, v katerih je nejasna zgodovinska in etična identiteta vir življenskega nelagodja v senci zahodnih medijskih in konzumističnih vzorcev. Ob 21.45 se bo dogajanje selilo v goriško gledališče Verdi, kjer bo režiser Emir Kusturica sprožil svojo glasbeno žlico z novim projektom, ki je nastal za Mittelfest in v katerem bo nastopil z No Smoking Orchestra in srbskim ženskim zborom Vrelo. (ROP)

TAKA ŠIK CENA. OBSTAJA KAJ BOLJŠEGA?



RENAULT CLIO
EDINA Z INTEGRIRANIM NAVIGACIJSKIM SISTEMOM,
ESP-JEM IN RADIJEM CD MP3 ZA **€ 9.750***



RENAULT TWINGO
1.2 75CV LEV
S KLIMO ZA **€ 7.950***

BREZOBRESTNO 36-MESEČNO FINANCIRANJE, TAEG 3,38%.



TO POLETJE ODLOČITESE ZA RENAULT. IZPLAČA SE. ODKRIJ NAŠE MODELE PRI KONCESIONARJU.

Znižane cene ključ v roke, davek IVA vključen, IPT izključen, s pobudo »Eco incentivi Renault« veljavno za katerokoli vozilo za odpad in v posestvu lastnika vsaj 6 mesecev. Pr. financiranja na vozilu Renault Twingo 1.2 75CV LEV Euro5: brez predujma, celotni znesek kredita 7.950 € (najvišji financirani znesek 10.000 €), 36 obrokov po 253 €, ki vključujejo formulo Finanziamento Protetto, 2 leti zavarovanja proti kraji in požaru Renassic (v slučaju spretjetja). Skupni znesek dolga 9.117 €; TAN 0,00%; TAEG 3,38%; stroški za postopek 300 € + kolek po zakonskih predpisih, stroški za inkaso 3 € mesečno. Vezano na odobritev družbe FINRENAULT. Snovne evropske informacije o kreditu potrošnikom dobite pri koncesionarjih Rete Renault, ki sodelujejo z FINRENAULT in na spletni strani www.finren.it. Reklamno sporočilo s promocijskim namenom. Ponudba velja do 31/07/2011. Slike sta le informativnega značaja.

Emisije CO₂: od 119 do 135g/km. Poraba goriva pri kombinirani vožnji: od 5,1 do 5,8 l/100 km.

PROGETTO 3000

NOV SEDEŽ: Strada delle Saline, 2 Milje (TS) Tel. 040 281212 • Ulica Div. Julia 4 - 34079 Staranzano (GO) Tel. 0481 413030 • Ulica Terza Armata, 95 - 34170 Gorica Tel. 0481 522211 Ulica Aquileia 108 - 33052 Cervignano del Friuli (UD) Tel. 0431 33647



OBČINA TRST - Jutri razprava v mestni skupščini

Na občinski seji govor o škedenjski železarni

Poslanca Massima Fedrigo bo v vrstah Severne lige zamenjal Maurizio Ferrara

Neskončni zgodbi o sedanjosti in prihodnosti škedenjske železarne bo jutri pridano novo poglavje. Tržaški občinski svet bo na seji posvetil posebno pozornost škedenjskemu obratu po rimskega dogovoru, ki je (vsaj zaenkrat) preprečil stecaj grupe Lucchini-Severstal. Nov denarni priliv naj bi zagotovil nadaljevanje proizvodnje do leta 2015. Več kot 500 zaposlenim naj bi tako odleglo, ohranili naj bi delovna mesta, podobno pa velja tudi za številna druga podjetja, kooperante železarne.

Na seji naj bi ocenili rimskega dogovora, po vsej verjetnosti pa bo tudi govor o tem, kaj naj bi storili po koncu proizvodnje leta 2015. Vprašanje zadeva tako uslužbence in njihove družine kot delavce, zapoštene v podjetjih-koperantih, še posebej pa zadeva prihodnost obsežnega območja obrata pod Škedenjem.

Na jutrišnji seji bo prišlo do zamejave v svetniških vrstah Severne lige. Županski kandidat Bossi je stranke na občinske volitve, tržaški poslanec Massimo Fedriga se je odločil, da zapusti mestno skupščino, njegovo mesto pa bo prevzel prvi neizvoljeni, to je načelnik Severne lige za časa Dipiazzove uprave Maurizio Ferrara. Oba bosta razloge za zamenjavo predstavila na jutrišnji tiskovni konferenci na tržaškem sedežu Severne lige. Po odhodu Fedriga bosta tako Severno ligo v občinskem svetu zastopala Ferrara in Roberto de Gioia, ki pa je med drugim tudi pokrajinski svetnik.

Jutri dopoldne se bo medtem sestala občinska komisija za proračun, ki ji predseduje občinski svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab. Razpravljal bo o predlogih za rebalans proračuna. Seja komisije je bila prvotno sklicana že za pretekli petek, a je bila na zahtevo svetnika Ljudstva svobode Piera Camberja preložena. Njegova skupina ni namreč prejela vabilo za udeležbo na seji 36 ur pred se stankom, kot to predvideva pravilnik občinskega sveta, zato se je Camber pritožil pri predsedniku mestne skupščine Iztoku Furlaniču. Ta se je s predsednikom komisije Švabom odločil za preložitev seje, in sicer na ponedeljek. Ker pa je bila za ta dan že sklicana občinska seja, bodo člani občinske komisije za proračun ob sejnino, kar je razjezilo načelnika Ljudstva svobode Everesta Bertolija.

M.K.

Škedenjska železarna
KROMA



FERNETIČI - Odkritje med pregledom romunskega avtobusa

Psička v prtljažniku

Skrita sta bila med torbami in kovčki - Odkrili tudi 183 parov ponarejenih natikačev

Dva nekaj tednov mlada kužka, maltežan in shih-tzu, sta bila skrita v kletkah med torbami in kovčki v prtljažniku linjskega romunskega avtobusa, namenjenega na Sicilijo. Odkrili so ju agenti obmejne policije med pregledom avtobusa na Fermetiči. Psička nista imela spremnega zdravstvenega potrdila o opravljenem cepljenju proti steklini, »njun« evropski potni list pa ni imel obveznega žiga pristojne veterinarske službe. Zato so ju polici sti zasegli in predali tržaški živilozdravniški službi.

Med pregledom avtobusa pa so agenti v prtljažniku - kljub temu, da so bile dobro skrite - odkrili tri najlonje vreče s 183 pari natikačev znane italijanske znamke čevljev Cesare Paciotti. Podrobni pregled je dokazal, da so bili sandali ponarejeni, ponaredki pa so bili tako dobro izdelani, »da bi lahko ukanci kupce,« kot so potrdili sami predstavniki firme Cesare Paciotti.

Policisti so sandale zasegli. Šoferju avtobusu, 33-letnemu romunskemu državljanu I.I.-ju so na prtili 600 evrov globe zaradi nezakonitega prevoza mladičev, pred sodnikom pa se bo moral zagovarjati zaradi prinašanja ponarejenega blaga v državo.

Mala maltežan in shih-tzu v naročju policista, ki ju je odkril

FOTO
TRŽAŠKA KVESTURA



OBČINA REPENTABOR - Težko pričakovana pridobitev

Repen: obnovljeni Plac odprt

Trg odprli za promet ob prisotnosti župana Pisanija in predsednika pokrajinskega sveta Vidalia - Uradno odprtje bo v petek, 29. julija



Odprtje prenovljenega Placa so nazdravili s penino

Obnovljeni repenski Plac je od včeraj popoldne spet odprt za promet. Odprtje so domačini zalili na svojstven način: someljejska sablja je s krepkim zamahom roke obglavila grlo buteljke, iz katere je na prenovljeni trg pljusknila zlata penina. Vino se je nato steklo v čaše, s katerimi so repentabrski župan Marko Pisani, predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, Mario Radovich, vodja podjetja Moviter, ki je opravilo dela, Peter Škarab, vodja podjetja Kajzer marmi, ki je prispevalo vsa dela v marmorju, številni delavci obeh podjetij in drugi vaščani nazdravili novemu, lepo obnovljenemu Placu.

Odprtje trga prometu je bilo potrebno zaradi del, ki jih bo podjetje Enel opravilo v ulici, ki je med obnovitvenimi deli na Placu služila za obvodnico. Uradno odprtje repenskega trga pa bo v petek, 29. julija na podvečer. Tako bo novi Plac pripravljen za sprejem udeležencev letošnje Kraške ohceti.

Društvo Edinost ob 13. juliju

Ob dveh in tudi treh obletnicah Narodnega doma v Trstu priredi družbeno politično društvo Edinost 13. julija 2011 ob 18. uri v Narodnem domu v Trstu prireditev »10+1 leto pozneje«. Letos je 91. obletnica požiga Narodnega doma leta 1920 in 1. obletnica srečanja treh predsednikov republike leta 2010. O teh dogodkih se je pisalo in se še piše, da sta zgodovinskega pomena. Seveda moramo dati času čas, da se izkaže, kaj je drugi dogodek pomembnega prinesel.

Treta obletnica je obletnica »zaščitnega zakona«, ki naj bi zagotovil slovenskim kulturnim in znanstvenim institucijam, začenši z Narodno in študijsko knjižnico, uporabo prostora v Narodnem domu.

Ker ugledni Slovenci trdijo, da se Slovenci preveč oziramo v preteklost, so zapisali v sporočilu za javnost, niso dali v naslov 91. obletnice, da ne bi zapravljali časa s preteklostjo, temveč bi razpravo posvetili sedanosti in bodočnosti. Na prireditev in razpravo vabijo vse, posebno pa Slovence in Slovenke na odgovornih mestih.

Papillon spet za zapahi

Poimenovali so ga Papillon, ker je že nič kolikokrat zbežal iz zapora. V petek so 65-letnega S.G.-ja spet aretirali, ker mora prestati zaporno kaznen (dve leti) zaradi tihotapljenja droge. Njegova dolga nezakonita dejavnost se je začela leta 1967 (poneveril je potrdilo o avtomobilskem zavarovanju), potem je tihotaplil blago iz nekdanje Jugoslavije, tihotaplil orožje in na zadnje še drogo.

ZGONIK

V nesreči avtu odtrgal motor

Mladi so imeli res srečo. Tako je ocenil razplet včerajšnje nesreče na hitri cesti v bližini izhoda za Zgonik vodja ekipe openskih gasilcev, ki so prispeli na kraj, da bi preprečili morebitni požig razbitin avtomobila in počistili cestišče.

Bilo je okrog desete ure dopoldne. Audi 3 milanske registracije s štirimi mladimi, tremi fanti in dekle, je peljal po hitri cesti iz Sesljanja v smeri proti Trstu. Šokirani in poškodovani fantje so pozneje povedali agentom prometne policije, da so se vračali z Goriškega, kjer so bili kot člani ene od zadrg pomagali pri sestavi odra za poletni koncert. Približno kilometr pred izhodom za Zgonik je audi nenadoma zavozil v desno in trečil tako močno v obcestno ograjo, da je pri tem odtrgal motor, ki je odletel na prehitveni avtomobil ustavljal nekaj desetin metrov naprej na dostavnem pasu.

Za audijem je peljal nissan patrol s prikolico z gumenjakom. Belgijška družina se je z njim odpravljala na počitnice na Jadran. Nesreča je bila bliskovita, belgijški šoferju ni uspelo izogniti se audijevemu motorju na cestišču, nissan je celno udaril vanj in v trenutku nasilno prekinil in izničil pričakovane počitnice.

Na kraj nesreče sta prispela dva rešilca. V bolnišnico sta odpeljala dva poškodovana fanta in dekle, medtem ko je bil tretji mladenič nepoškodovan. Vse izvode nesreče so opravili agenti prometne policije. Openske gasilce so priklicali na kraj, ker je sprva kazalo na možnost vžiga audijevev razbitin. Na srečo požara ni bilo in tudi nesreča se je za fante in dekle zelo srečno izteka.



LONJER - Z razstavo sodelujočih umetnikov zaključek 9. Artedna

Iz lonjerskega okolja črpali navdih za umetniško ustvarjanje

Doslej je na Artednu sodelovalo petdeset umetnikov - Bo deseta izvedba nekaj posebnega?

»Vsakič, ko se naš pogled sreča z očmi naših gostov in te žarijo v ustvarjalnem procesu, ki so ga intenzivno doživljali dan za dnem, se nam odpirajo novi svetovi. Bolj se vanje potopimo in bolj s presečenjem občutimo, koliko so naši letosni gostje občutili ta stik z našim krajem in iz njega črpali navdih.« S temi besedami je likovna kritičarka Jasna Merku označila večdnevno bivanje in ustvarjanje šestih umetnikov v Lonjiju v okviru letosnje, že devete izvedbe mednarodne likovne delavnice Artedan, ki je sinoči z razstavo v prostorij Športno-kulturnega centra v Lonjiju doživel svoje sklepno dejanje, ki ga je dodatno obogata glasba skupine Nomos.

Sinoč je širša javnost tako lahko spoznala, kaj je šesterica umetnikov - Gabor Geynes, Cvetka Hojnik, Elena Nieves, Katerina Pruzkova, Natalia Todorova in Franček Vecchiet - ustvarila v tednu dni bivanja in delovanja v organizaciji SKD Lonjer-Katinara ter v sodelovanju z Mladinskim združenjem Lonjer-Katinara, krožkom Foto video Trst 80 in Kulturnim društvom za umetnost Kons pod pokroviteljstvom ZSKD, združenja jezikovnih manjšin Confemili, Dežele FJK, Občine v Pokrajini Trst ter Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Z letošnjo izvedbo se je lonjerskega Artedna doslej udeležilo petdeset umetnikov iz Evrope in drugod, je dejala predsednica MZ Lonjer-Katinara in koordinatorka pobude Darja Kodrič, medtem ko je podpredsednik Pokrajine Trst Igor Dolenc (v četrtek je ustvarjalce v organizatorje obiskal tudi predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič) Arteden označil kot eno tistih pobud, ki dovoljujejo, da se stiki in spoznavanje med narodnostmi širijo in poglavljajo ter oblikujejo tisto novo Evropo, o kateri je toliko govora v medijih, v glavah pa je še ni.

Kot že rečeno, je letošnje sodelujoče umetnike predstavila Jasna Merku, ki je npr. o slikah, grafikah in likovnih objektih Gaborja Geynesa, umetnika madžarskega rodu iz Slovaške, dejala, da izpričujejo spremnost v usklajevanju različnih pristopov, glede Cvetke Hojnik iz Slovenije pa je opozorila, kako se je njen pogled med lonjerskim ustvarjanjem usmeril v nebo: »zvezde, luna in sonce tko je našo usodo in nam prinašajo harmonijo, v njih se odseva človek,« je še dejala.

Argentinka Elena Nieves je za svoje risbe črpala navdih iz lonjerskega naravnega okolja in rastlinja, medtem ko si digitalne fotografije češke umetnice Katerine Pruzkove prizadevajo ujeti neobičajne izske, njen pristop bistveno označujejo svet-

Sodelujoče umetnike Franca Vecchietta, Gaborja Geynesa, Cvetko Hojnika, Eleno Nieves, Katerino Pruzkovo in Natalijo Todorovo je predstavila kritičarka Jasna Merku

KROMA



loba in svetlostni kontrasti, pri čemer umetnici uspe spremeti izkoristiti tehnične možnosti, ki jih fotografija dopušča. Bogarka Natalija Todorova s svojimi stvaritvami, za katere je zbrala materiale iz okolja (beton, kovino, plastične cevi, steklo), preseneča po iznajdljivosti in tankočutnosti ter po svežini kompozicijskih rešitev, je dejala Merkujeva. Za izrednega gosta, mojstra grafike Frančka Vecchietta, ki je oblikoval sestavljenko drobnih likovnih elementov, ki so mu jih podarili številni umetniki, pa je kritičarka podarila, da je njegova stvaritev »dejansko odprt prostor likovnega dialoga z umetniki, ki ozivljajo prostor lonjerskega Artedna« ter »ikona dogajanja na mednarodnem simpoziju, kjer vsak prinaša delček sebe in v novem kontekstu soustvarja z drugimi.«

Lonjer pa ni bilo samo prizorišče delovanja omenjenih umetnikov, ampak tudi dvajsetih otrok iz osnovnih šol in vrtcev, ki so sodelovali v delavnicah pod vodstvom Luise Tomasetig in Maddalene Mura, medtem ko je Mirna Viola vodila tečaj digitalne fotografije za devet začetnikov v organizaciji krožka Foto Trst 80, v imenu katerega je pozdravil predsednik Marko Civardi.

Tako je tudi na 9. Arteden legal zastor, obiskovalcu pa je misel šla že k prihodnji izvedbi, ko bo lonjerska mednarodna delavnica obhajala desetletnico. Tako Darja Kodrič kot predsednica SKD Lonjer-Katinara Jana Pečar sta nam potrdili, da bi želeli prizrediti nekaj posebnega. Pri tem nam je Pečarjeva zaupala misel o morebitni spremembni formati pobude, da bi ohranili njen prvotni duh eksperimentiranja in preprečili, da postane nekaj »tradicionalnega«. (iz)

JEZERO - Nekdanji učenci NSŠ Gregorčič ob 30-letnici male mature

Na nepozabnem srečanju obujali spomine tudi z nekdanjimi profesorji



Nekdanji dolinski nižješolci in njihovi profesorji trideset let pozneje

Junij 1981 - junij 2011. Minilo je že 30 let, odkar smo se trudili in potili na maturi na Srednji šoli Simon Gregorčič v Dolini. Ob tem jubileju smo se večina maturantov srečali pri večerji na Jezeru. Z nami so obujali spomine tudi sedanji profesorji matematike in prirodopisa, slovenščine, italijanščine in nemščine. Čeprav so telesa bolj okrogla, pleše na glavah

bolj izrazite ..., je duh ostal vedno mladostniški. Po začetni razumljivi zadružanosti, kjer so bili na vrsti medsebojni pozdravi, aperitiv in po legendarnih besedah »Pozor, pozor, obveščam vse učence ...« se je večer ob plesu in glasbi pretil v nepozabno srečanje. Večer smo s priložnostno fotografijo tudi ovekovečili in si zaobljubili, da se zopet srečamo čez 30 let.

NOČ RAZPRODAJ - Praznični večer

Gneča na ulicah, manjša v trgovinah

Sinoč je bilo v mestnem središču zelo živahno - Mestne ulice so za osebni promet zaprli ob 20. uri - Organizatorji poskrbeli tudi za zabavo in osvežitev - Blago po znižani ceni bo mogoče kupovati še celo poletje



KROMA

Sinoč je množica preplavila mestno središče

Plesne predstave, glasba, rezine lubenic in gneča so zaznamovali včerašnji večer v mestnem jedru, kjer je tudi letos potekala prireditev Noč razprodaj. Številne mestne ulice so se spremenile v poletno promenado, po kateri so se sprehabali naključni obiskovalci in ljubitelji ugodnih nakupov. Prireditev Noč razprodaj, ki jo običajno prireja občinsko odborništvo za trgovino v sodelovanju s stanovskimi združenji, vsako leto v mesto privabi veliko obiskovalcev, tudi tiste iz sosednjih držav. Nič drugače ni bilo niti sinoči, saj je bilo v nepregledni množici mogoče slišati tako slovenski kot tudi hrvaški jezik, med Slovenci in Hrvatimi pa je bilo tudi nekaj Avstrijev in Nemcev.

Vroč poletni dan so mnogi preživelni na plaži, v večernih urah pa se je veliko ljudi odpravilo v mesto. Številni obiskovalci za nakupovanje sicer niso pokazali tolikšnega navdušenja kot v preteklih letih, saj se je letos Noč razprodaj zgordila teden dni po uradnem začetku posezonskih razprodaj tekstila in obutev, kar pa tudi pomeni, da so številni kupci zanimive kose znižanega blaga že kupili v prejšnjih dneh. A kljub temu je bilo v mestu opaziti prijeten vrvež, mnoge je v nakupovanje premamil tudi mir, ki je vladal na mestnih ulicah; te so bile namreč zaprte za jeklene konjičke. Za osebna vozila so mestne ulice zaprli ob 20. uri, za vozila javnega mestnega prometa pa ob 21. uri. Do-

tična prireditev pa poleg nočnega nakupovanja vsako leto ponuja tudi prijetno druženje pod milim nebom. Na različnih zabaviščnih točkah je bilo mogoče občudovati profesionalne plesalce, ki so zaplesali tudi z mimoidočimi, za zabavo pa so skrbele tudi različne glasbene skupine. Za cerkvijo sv. Antona Novega je bilo mogoče poslušati brazilsko glasbo, tanго pa je preplavil Cavano. Dobro je bilo poskrbljeno tudi za otroke, žejni pa so se lahko odzeli z rezinami lubenici, ki so jih delili na Trgu republike. Okrog 21. ure pa je bilo zelo živahno na Borznem trgu, kjer je med drugimi potekalo žrebanje petih srečnevez, ki jim bo družba Costa podelila enotedensko križarjenje. Zaradi vrveža, ki je vladal na Borznem trgu, nam ni uspelo videti, kdo so srečni izžrebanci.

Če potegnemo črto pod povedano, lahko rečemo, da je prireditev Noč razprodaj v zadnjih letih že doborda zaživel v mestom in z njenimi prebivalci, saj je dogodek postal pravi magnet za Tržačane, ki radi preživijo družbeni poletni večer pod milim nebom, zabavno-družbeno prireditev pa vsako leto pritegne tudi več turistov. In za mnoge se je včerašnji večer zavleklo pozno v noč, za tiste, ki pa jih nakupovalna vzesenost sinoči nikakor ni ginala, naj povemo, da bo blago po znižanih cenah mogoče kupovati še celo poletje. (sč)

V Miljah likovne delavnice za otroke

»Igrajmo se v umetnosti: risanje, barva in origami.« Poletni čas lahko izkoristimo za formativno zabavo. Umetnostno izražanje je kot po meri: odkrivanje oblik, opazovanje prej neopaznih figur in reinterpretacija resničnosti stimulirajo desno možgansko poloto. Likovno izražanje je sprostiveno in ustvarjalno, zabavno in socialno. Otrok lahko odkriva na igriv način skrivnosti vskakana in v ludičnosti pridobiva izrazne sposobnosti, kar mu je v zadoščenje in dokončna izdelava kot zaključek kreativnega procesa je konkretno delo, ki ga spominja na prijetne trenutke s formativnim načinom. Umetnika Leonardo Calvo in Alenka Deklic vabita vabite otroke v likovne delavnice »Igrajmo se v umetnosti: risanje, barva in origami« v Miljah. Informacije: 040/774586 ali 333 4784293 ali 338 3476253.

Razstava o Criseju

Odborništvo za kulturo Občine Trst in združenje Cizerouno prirejata danes v palaci Gopčević v Ul. Rossini 4 ob 11. uri voden ogled po razstavi o knjižničarju, kritiku in pisatelju Stelu Criseju. Vstop je prost.



ŠOLSTVO - Zaključni strokovni izlet učiteljev s Tržaškega

Na Goriško in v Brda

Poklon Bratuževim, obisk knjižnice Franceta Bevka, gradu Kromberk, Medane, Šmartnega in Dobrovega



Izletniki (na sliki pred gradom Kromberk) sta očarala mir in kulturno bogastvo Goriške in Brd

V sredo, 29. junija, ko so svojo dejavnost zaključili tudi otroški vrtci, smo se učitelji otroških vrtcev in osnovnih šol od Milj do Devina letos že dvanajstič zapovrstjo podali na tradicionalni zaključni poučni izlet. Tokrat nas je pot popeljal na Goriško in v Brda, da bi obiskali kraje, kjer so delovali pisatelj France Bevk, pesnika Alojz Gradnik in Ljubka Šorli ter njen mož, skladatelj Lojze Bratuž. Vsi so v pesmi in besedi opevali lepoto Goriške.

Najprej smo se ustavili na goriškem pokopališču in se poklonili spomini zakoncev Bratuž. Slišali smo Magistrale in pesem Spomini, ki ju je Ljubka Šorli napisala v spomin možu Lojzetu Bratužu, mladi žrtvi fašističnega nasilja. Z njeno pesmijo Otroci pesniku Presernu, ki je uglašbil Zorko Harej, ki je bil doma iz Dornberka in se je šolal v Gorici, pa smo si obljudili, da bomo pri našem delovanju med otroki izpolnjevali oblubo, da bomo svoj materin jezik ljubili in skušali to ljubezen posredovati tudi učencem.

Nova Gorica nas je sprejela s svojo novo knjižnico Franceta Bevka.

Sprehod po njej in ogled Bevkove sobe nas je povsem prevzel. Zapustili smo jo z zavestjo, da je knjižnica lahko še veliko več kot prostor za shranjevanje knjig oziroma njihovo izposojo. Ne daleč od Nove Gorice stoji grad Kromberk, v katerem je Goriški muzej z galerijo starejše likovne umetnosti na Goriškem in stalna razstava primorskih likovnih umetnikov 20. stoletja. Odbrane umetnine razkrivajo stilno-formalni razvoj likovne umetnosti na zahodnem delu slovenskega etničnega ozemlja.

Po slednjem raziskovanju je bila Goriška Brda s svojim mirom in kulturnim bogastvom, katerih sinovi so bili ustvarjalci, ki so nas zaradi okroglih obletnic, ki smo jih obhajali v preteklem šolskem letu, povabili mednje. Zadovoljni in hvaležni Zavodu za šolstvo Republike Slovenije in pedagoški svetovalki prof. Andreji Duhovnik, da sta nam omogočila izvedbo izleta, smo se vrnili na Općine in si zaželeti lepe počitnice.

O.T.

Vendar vinorodnih Goriških Brd nismo mogli zapustiti, ne da bi se ustavili tudi na Dobrovem, kjer je pod gradom velika sodobna vinska klet. Kdor je želel, je lahko odnesel domov tekoče darilo, kot ga je imenovala naša vodnica Valerija.

Potepanje po Goriških Brdih smo zaključili s sprehodom po Šmartnem. Vas obdaja obzidje s štirimi trdnjavskimi stolpi iz prve polovice 16. stoletja. Če se sprehodimo po značilnih ozkih ulicah in trgih, lahko občudujemo stilno oblikovane hiše, v baročni cerkvi sv. Martina pa freske Toneta Kralja. Cerkveni zvonik je nekdajni trdnjavski stolp iz 14. stoletja.

Goriška in Brda so nas očarala s svojim mirom in kulturnim bogastvom, katerih sinovi so bili ustvarjalci, ki so nas zaradi okroglih obletnic, ki smo jih obhajali v preteklem šolskem letu, povabili mednje. Zadovoljni in hvaležni Zavodu za šolstvo Republike Slovenije in pedagoški svetovalki prof. Andreji Duhovnik, da sta nam omogočila izvedbo izleta, smo se vrnili na Općine in si zaželeti lepe počitnice.

O.T.

TRIESTELOVESJAZZ Peta izvedba tržaškega jazz festivala

Od 20. julija do 7. avgusta se bo na Trgu Hortis in po novem tudi na gradu sv. Justa zvrstilo več kot 32 koncertov v okviru pete izvedbe tržaškega jazz festivala TriesteLovesJazz. Festival, ki so ga predstavili včeraj, prirejata Občina Trst in Dom glasbe oz. Glasbena šola 55, ob napovedanem nastopu tudi nekaterih zveznih italijanskih, evropskih in tudi ameriških imen, kot so npr. skupini New York Voices in Jazzondo, trio Stockhausen-Comisso-Tomè ali pa tudi tržaški The Original Klezmer Ensemble, bo letos potekal predvsem v znamenju pozornosti mladim. Že 20. julija bodo namreč na Trgu Hortis ob 21. uri nastopili mlađi talenti, nagrajeni na natečaju za nagrado Franco Russo, medtem ko bo 24. julija na gradu sv. Justa ob 21. uri koncert ob zaključku prve izvedbe nagrade Lelia Luttazzija, ki je namejena mladim pianistom. Poleg tega bo na festivalu sodeloval ansambel gojencev tečaja jazz glasbe na konservatoriju Tartini, v okviru pobude pa bo prvič zaživelka sekcija, poimenovana Black Attitude, ki je posvečena sodobnim glasbenim gorovicam, ki so tesno povezane z jazz glasbo. Prav tako bo na festivalu mogoče dodatno strokovno pogabljanje v značilnosti jazza, med drugim tudi z javno vajo skupine Bandorcestra, ki bo 28. julija ob 19. uri v auditoriju Dom-a glasbe.

PROSEK - Srečanje zdravniškega društva Urolog Diego Marega o ledvičnih kamnih



Predavatelj dr. Diego Marega (v ospredju) in predsednik zdravniškega društva dr. Rafko Dolhar

V petek, 10. junija, so se v prostorih Društvene gostilne na Proseku srečali člani Slovenskega zdravniškega društva na 163. strokovno-družabnem srečanju. Tokrat je predaval tržaški kolega urolog dr. Diego Marega, vodja za izvenesno litotripsijo na Urološki kliniki tržaške bolnice na Katinari. Tema je bila »Zdravljenje in preventiva kamnov v zgornjem urotroktu.«

Pojav ledvičnih kamnov je zelo pogost v razvitedih državah in je vezan predvsem na nepravilno prehrano. Uživanje hiperbeljakovinske hrane in prevelike količine kuhijske soli povzroča, da se v urinu Ph zniža in ustvari pogone za precipitate soli. Raziskave so pokazale, da paleolitska hrana, ki jo uživajo nekatera primitivna ljudstva, deluje nasprotno: alkali-

nizira urin in dvigne vrednost Ph-ja do 9. Iz tega sledi, da će se hočemo izogniti ledvičnim kamnom, moramo omejiti uporabo mesa in soli, uživati več sadja in zelenjave ter piti več vode. Pri tem bi imeli korist posamezniki in tudi skupnost oziroma zdravstvo, ker je odstranjevanje ledvičnih kamnov draga.

Dr. Marega je razložil, kako delujejo izvenesne litotriptierji - prvega so izdelali leta 1982 - in da so ti izpodrinali odprt kirurgijo, ki se danes poslužujejo le v posebnih primerih. Pokazal je videoposnetek svojih posegov in obrazložil posamezne primere. Ob zaključku predavanja se je predsednik društva dr. Dolhar zahvalil predavatelju za jasen prikaz in lepo podajanje v slovenščini.

Marinka

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 10. julija 2011

LJUBICA

Sonce vzide ob 5.25 in zatone ob 20.55 - Dolžina dneva 15.30 - Luna vzide ob 16.23 in zatone ob 1.00

Jutri, PONEDELJEK, 11. julija 2011

OLGA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29,3 stopinje C, zračni tlak 1017,1 mb raste, vlaga 51-odstotna, veter 3 km na uro sever, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 25,2 stopinje C.

OKLICI: Alberto Bulegato in Annika Oidermaa, Aleš Gregori in Martina Sossi, Borut Cah in Gioia Mancarella, Denis Mazzarella in Anna Belgrano, Lorenzo Grimani in Virginia Mello, Silvano Poli in Lucilla Benedetti, Peter Pretnar in Francesca Marchi, Paolo Apollonio in Annamaria Cappella, Marco Recidivi in Stefania Ponari, Andrea Pucci in Domenica Carelli, Giorgio Purger in Giulia Costa, Enrico Paschini in Pia Ocvirk, Christian Mazzon in Valentina Aversa, Maurizio Fontanot in Lilia Sirbu, Luigi Parovel in Daniela Da Forno, Andrea Cusmich in Elga Ciacchi, Cristiano Mario De Jesus in Erica Grabar, Massimo German in Silvia De Rosa, Alberto Sarlo in Veronica Rui.

Lekarne

Nedelja, 10. julija 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 (040 812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (040 54393), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 (040 364928).

Od ponedeljka, 11., do sobote, 16.

julija 2011

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2 (040 764441), Barkovlje - Miramarski drevored 117 (040 410928). Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Trg Cavana 1.

Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Cavana 1 (040 300940)

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 19.15 »Cars 2 - 3D«.

ARISTON - 18.15, 20.00 »Primo incarico«. Poletna arena: 21.15 »Come l'acqua per gli elefanti«.

CINECITY - 15.00, 17.20, 18.15, 21.30

družbeno politično društvo

EDINOST

priredi

v sredo, 13. julija 2011

ob 18. uri

v Narodnem domu

razpravo

10+1 leto kasneje

»Transformers 3 - 3D«; 15.20, 18.30, 20.40, 21.40 »Transformers 3«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.05 »This is beat - Sfida di ballo«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.10 »Cars 3D«; 15.15, 17.30, 19.45, 22.00 »Cars 2D«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »I guardiani del destino«; 15.30 »Ultimo dei templari«.

FELLINI - 16.40, 19.00, 21.20 »Harry Potter e i doni della morte - Parte 1.«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »The Conspirator«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Le donne del 6º piano«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il ventaglio segreto«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.15, 21.15

»Transformerji 3 - 3D«; 19.40 »Teden brez pravil«; 16.00 »Avtomobili 2 - 3D (sinh.)«; 16.10, 18.50, 21.30 »Pirati s Karibov: Z neznanimi tokovi«; 17.30, 21.40 »Prekročena noč 2«.

KOPER - PLANET TUŠ - 10.00 »Svet igrač 3 (sinh.)«; 10.50, 13.00, 15.00 »Kung Fu Panda 2 - 3D (sinh.)«;

12.00, 16.40 »Kung Fu Panda 2 (sinh.)«; 11.00, 13.30, 16.00, 18.30 »Avtomobili 2 - 3D (sinh.)«; 11.30, 16.30 »Avtomobili 2 - (sinh.)«; 17.10, 20.10, 21.00,

*Dragi Elvis,
z Veroniko*

zavrti se, saj poročni valček
danes igra le za vaju dva.
Sonce naj sije na vajini poti,
sreče in ljubezni
nihče naj ne zmoti.

*Veronika, Erik,
Tiziana in Marko*

Danes si bosta na Tabru
obljubila večno zvestobo

*Veronika in
Elvis*

Naj vajina ljubezen ne mine
nikoli,
naj bo vsak vajin dan s soncem
obsijan!

Starši
Danila, Patrizia in Renzo

Čestitke

Danes praznjujeta JOŽICA in
RAJKO 40. obletnico poroke. Iskreno
čestitamo in prisrčno želimo vse naj-
boljše in srečno naprej! Nadja, Aldo,
Martina, Tomaž in Filip.

Družina Zajec spet slavi, naša
draga JOŽICA in RAJKO praznuje-
ta danes 40 let skupnega življenja.
Iz srca vam čestitamo in želimo ve-
selo naprej. Matjaž, Peter, Tamara
in Igor.

Danes bodo na Tabru zvonovi
zadoneli, ker Bunkerji bomo novo-

poročenca imeli. Srečno ELVISU in
VERONIKI želi Repen 84.

ELVISU in VERONIKI želimo
nepozaben poročni dan in vse naj-
boljše na skupni življenjski poti. Mi-
lan, Lorena in Karin

Danes moj nono RUDI okrogli
rojstni dan slavi. Veliko zdravja in ve-
selja mu Sofia z mamo, očkom in no-
no želi.

Danes v Gabrovcu naš poskočni
ERIK okrogla leta praznuje. Vse naj-
boljše in da se mu bi izpolnile vse
skrite želje mu iz srca želijo vsi, ki ga
imajo srčno radi.

Pihalni orkester Ricmanje iskrene-
čestita ALANU RAPOTCU, MAR-
TINI SANNA in NINI VODOPIVEC
za uspešno opravljeni maturo in jim
želi se veliko nadaljnjih uspehov.

Danes v Šempolaju naša draga
DANILA okrogli jubilej slavi, da bi
uživala v objemu svojih dragih še ne-
steto zdravih dni ji želimo od SKD Vi-
gred prav vsi.

Izleti

**DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-
CEV V TRSTU** vabi člane in priatelje na
celodnevni izlet, ki se bo zaključil s tradi-
cionalnim srečanjem na Mašunu s
pobratim Društvom upokojencev iz
Ilirske Bistrike, v petek, 22. julija. Infor-
macije in vpisovanje na društvenem
sedežu, ul. Cicerone 8, od 9. do 13. ure,
tel. 040 - 360072.

IZLET V GARDALAND: Socialna služba
Občin Devin Nabrežina, Zgonik in Re-
pentabor, v sodelovanju z zadrugo La
Quercia, organizira enodnevni izlet v
Gardaland, 20. julija, za otroke in dru-
žine bivajoče na teritoriju treh občin.
Informacije in vpisi: 040-2907151 ali
335-7611598 (Monica, ob delavnikih
do 17.30).

IZLET V BELO KRAJINO V soboto, 23.
julija, bomo šli na romarski izlet v Belo
Krajino. V starem trgu ob Kolpi bo sv.



Odbor
ŠKD Cerovje Mavhinje
se prisrčno zahvaljuje vsem,
ki so na katerokoli način
pomagali pri organizaciji
in izvedbi letošnjega
9. zamejskega festivala
amaterskih dramskih skupin.
Posebna zahvala naj gre
pokroviteljem in sponzorjem.

maša, nato bomo šli v Prelesje na kosi-
lo. Po kosišu bomo imeli par ur na raz-
polago za čolnarjenje z raftingi po reki
Kolpi. Za tiste, ki jih ne zanima vožnja
po Kolpi bo možen sprehod v krasni na-
ravi ob reki Kolpi. Avtobus bo odpeljal
s trga Oberdan ob 7. uri; iz Sesljana ob
7.15; iz Nabrežine ob 7.20; iz Sv. Križa
ob 7.25; s Prosek na 7.30 in z Opčin ob
7.45. Za vpis in vse ostale informacije
poklicite (čim prej): tel. št. 347-9322123.

KMEČKA ZVEZA v sodelovanju z Za-
družno kraško banko na Opčinah or-
ganizira v nedeljo, 24. julija, enodnevni
izlet na tradicionalni Kmečki praznik,
ki ga letos Skupnost južnokoroških
kmetov prireja v Radišah. Podrobne in-
formacije dobite na uradih Kmečke
zveze (040-362941).

KRD DOM BRIŠČIKI organizira štiri-
dnevni izlet od 1. do 4. septembra v
Dalmacijo z ogledom Kornatov in Du-
brovnika. Informacije in vpisi na tel. št.
348-9876308 (Norma - Alenka) v ve-
černih urah.

ALJOŠA IN IGOR GABROVEC sta tudi
letos odprla osmico (pri Normi) v Mav-
hinjah. Tel. 040-299806.

Osmice



ŠAGRA in ŠPORT: nogomet, odbojka, orientir-
ing
Danes igra ansambel OASI
Dobro založeni kioski
Od 15. do 17. julija
PLES V MASKAH
Vabljeni!

ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE

vas prijazno vabijo
na tradicionalni

VAŠKI PRAZNIK

"pri Kalu"
danes, 10. julija

Za glasbo in dobro
razpoloženje bo poskrbel

**ANSAMBEL
MI**

Delovali bodo dobro založeni kioski

BORIS IN ARIELLA sta odprla osmico v
Samotorci. Tel. št. 040-229199.

MARTIN IN ERIKA sta v Križu odprla
osmico. Tel. št. 040-220605.

NA KONTOVELU (Kamence) je odprta
osmica.

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež št.
46. Nudimo domače dobrote. Tel. št.
040 - 229439.

OSMICO so odprli Batkovi na Rovniku,
Repen 230.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v
Medji vasi št. 14; tel. 040-208553.

OSMICO je odprli Zidarič, Praprotni št. 23.

**F.C.
PRIMORJE
1924**
**ŠAGRA NA
PROSEKU**

sobota, 16. julija
ANSAMBEL OASI
nedelja, 17. julija
KONCERT GODBENEGLA
DRUŠTVA PROSEK,
SLEDI ANSAMBL OLD STARS
petek, 22. julija
PLESNA ŠOLA DIAMANTE
sobota, 23. julija
ANSAMBEL OLD STARS
nedelja, 24. julija
ANSAMBEL SOUVENIR
sobota, 30. julija
ANSAMBEL MI
nedelja, 31. julija
ANSAMBEL SOUVENIR
Kalamari
in
specialitet
na žaru

PRI REPI NA KONTOVELU je od pone-
deljka, 11. julija, odprta osmica. Slava
Starc in Dušan Križman vabita k obisku.

SALOMON je Iztok odprl osmico. Tel.
št. 040-200634

V SLIVNEM je Iztok odprl osmico. Tel.
št. 040-200634

V ZGONIKU je odprl osmico Lojze Fur-
lan. Tel. št. 040-229293.

prej do novice

www.primorski.eu

POLETNI VEČERI POD ZVEZAMI

od 13. do 25. julija 2011 - Nabrežina Kamnolomi

SREDA, 13. julija

ob 21.15 **Z DUNAJA V BROADWAY** -
Potovanje skozi filmski trak od
operete do muzikala z Andreo
Binettijem in Enkeleido Kodra
prireja Mednarodno društvo operete
FJK – Trst.

ČETRTEK, 14. julija

ob 20.30 **5. MUSIC & ROCK YOUNG FESTIVAL**
glasbeni večer namenjen mladim
glasbenim skupinam
prireja Šošvet mladih Občine
Devin Nabrežina.

PETEK, 15. julija

ob 19.00 **PISATELJI ZA VSE LETNE ČASE**
v organizaciji društev Sodalitas
adriatico-danubiana in PP Vergerio.
Trst v glasbi – Predstavitev knjig
"Storia del ballo a Trieste" Pier Paola
Sancina (Luglio, 2009), "L'operetta a
Trieste" Marine Petronio (Luglio, 2010)
in "L'800 teatrale a Trieste" Annalise
Sandri (Luglio, 2010). Večer povezuje
Adriano Papo.

ob 21.15 **MEDNARODNI FESTIVAL AVE
NINCI - I RUSTEGHI** Carla Goldonija,
režija Giannija Visentina
nastopa gledališka skupina
LA GOLDONIANA – F.I.T.A.
(San Stino di Livenza – VE)
prireja L'Armonia - združenje tržaških
gledaliških skupin.

SOBOTA, 16. julija

ob 19.00 **PISATELJI ZA VSE LETNE ČASE**
v organizaciji društev Sodalitas
adriatico-danubiana in PP Vergerio.
Zgodovina naših sosedov – Gizella
Nemeth in Adriano Papo bosta
predstavila knjige "Il Trianon e la fine
della Grande Ungheria" (Luglio, 2010),
"Miklós Horthy. Dittatore o gentiluomo?"
Martine Bertoni (Forum, 2010) in
"Un altro Novecento" Stefana Bottionija
(Caroci, 2011). Posegle bosta Adriano
Papo in Gianluca Volpi.

ob 21.15 **3. REVJAJA GODB**

s sodelovanjem Godbe iz Vipitena,
Občinske godbe iz Škocjanca ob Šoči in
orkestra "Filharmonica di Santa Barbara"
od Korošcev, prireja društvo Onorevoli
Colonnelli del Kentucky.

NEDELJA, 17. julija

ob 20.00 **MARIJIN PRAZNIK**, prirejata
Nabrežinski dekanat in župnija.

PONEDELJEK, 18. julija

ob 21.21 **PUPKIN KABARETT** - večer v
znamenu zakonite zabave
Gledališki/kabaretni večer "nestalne"
tržaške skupine Pupkin Kabarett, ki
skoraj deset let polni gledališče Miela s
svojimi gledališkimi/kabaretnimi
predstavami, ki izpostavljajo nasprotja
na našem območju.

Igralci Pupkin Kabarett bodo ponudili
običajne groteske analize sodobne
družbe s skeči, z neverjetnimi monologi
in absurdnimi domisliki, ob spremljavi
glasbe v živo skupine Niente Band.

TOREK, 19. julija

ob 18.00 **PUF LUTKE BREZ MEJA**
SKRIVNOST HARLEKINA IN PULCINELLE
otroška predstava Alberta De Bastionija,
prireja društvo
Libera Cultura Europea Alce.

KONCERT FVG GOSPEL CHOIR

pod vodstvom Alessandra Pozzetta in

Ruddy Fantina; zbor, ki ga sestavlja 23

pevcev in ponuja vsebine, stil in repertoar

moderne ameriške gospel glasbe,

harmonično spaja svoje zvoke s funk,

soul, R'nB, pop, jazz, rock in latin elementi.

www.fvggospelchoir.com

**ob 21.15 MEDNARODNI FESTIVAL AVE
NINCI - ODISESEA ISOLANA**, amaterska dramska
skupina Skupnosti Italijanov "Pasquale
Besenghi Degli Ughi" iz Izole, besedilo in
režija Ruggera Paghjija,
prireja L'Armonia - združenje tržaških
gledaliških skupin.

SOBOTA, 23. julija

ob 19.00 **PISATELJI ZA VSE LETNE ČASE**

prirejata društva Sodalitas adriatico-
danubiana in P.P. Vergerio. **Poezija v**

OBČINI DEVIN NABREŽINA – Predstavitev

knjig "Il cammino. L'emozione della vita"

Paole Starz in "Pensieri in libertà" Marzie
Privilegi (Albatros, 2011) s

sodelovanjem Annamarie Depanger in

Carmele Bulfaro in srečanje s Paolom
Alessijem, avtorjem knjig "Il cavallo blu"

in "Questo lasciarsi andare: gallerie e

riflessioni" (Svevo). Večer povezuje
Adriano Papo.

**ob 21.15 MEDNARODNI FESTIVAL AVE
NINCI - NOXE BEL QUEL CHE XE BEL, MA
XE BEL QUEL CHE...**

Gledališka skupina IL GABBIANO –

F.I.T.A. (Trst), po besedilu "Il passo della

pantera" Alda Nicolaja, postavitev v

<p


Obvestila

KRUT vabi svoje člane in prijatelje k sodelovanju na IV. skupinski razstavi ljubiteljske ustvarjalnosti v okviru priznave Starosta malo princ. Naslov razstave »Cvetje v jeseni« želi simbolizirati motivacijo, nasmej in aktiwno umetniško izražanje v vseh življenjskih dobah. Vse informacije in prijavnično dobile na društvenem sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072 od 9. do 13. ure ali preko elektronske pošte: krut. ts@tiscali.it

ORATORIJ NA KONTOVELU za otroke od 1. razreda osnovne šole do 3. nize srednje šole bo potekal od 25. do 30. julija ter od 1. do 6. avgusta, od 8.30 do 16.00 v stavbi (hišna št. 523) ob avtobusni postaji. Vodili ga bodo izkušeni animatorji. Za vpis in vse druge informacije poklicite čim prej tel. št. 347-9322123.

ZDRAUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE OD VISNOSTI OD ALKOHOLA ASTRA

sposoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo vsem ob četrtekih od 12. do 13. ure.

ACM vabi na slavje Sv. Cirila in Metoda danes, 10. julija, ob 17. uri na Vejno. Sv. mašo bo vodil letošnji novomašnik iz Tolminca g. Gašper Lipušček. Sodelovala bo Zveza cerkvenih pevskih zborov, začelene so narodne noše in skavti.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi svoje člane na redni občni zbor ustanove v prostorih NŠK v Trstu, Ul. sv. Franciška 20, ki bo v drugem sklicanju v ponedeljek, 11. julija, ob 17.30.

ORATORIJ 2011 V KRIŽU Župnija Sv. Kriz pri Trstu in Slomškovo društvo s pomočjo mladih animatorjev organizira počitniške dneve za osnov-

nošolsko mladino v Slomškovem domu, v tednu od ponedeljka, 11. do sobote, 16. julija. Informacije in vpisovanje pri župniku v Križu (tel. 040-220332 ali 333-6184178 v pop. urah). **POLETNE URADNE URE** - Od 11. julija do 31. avgusta bo Center za zaposlovanje, ki se nahaja na naslovu Scala dei Cappuccini 1, obratoval samo v dopoldanskih urah (od ponedeljka do petka od 9.15 do 12.45) in bo ostal zaprt vse popoldneve. S ponedeljkom, 1. septembra, bo Center za zaposlovanje ponovno odprt v popoldanskih urah.

SZSO - Tržaški skavti in skavtinje obveščajo, da si člani lahko nabavijo krojev v ponedeljek, 11. julija, od 17.00 do 19.30 na sedežu, Ul. Risorta 3.

UPRAVLJANJE KMEČKEGA TURIZMA Ad Formandum prireja nov tečaj, ki traja 100 ur in se bo odvijal v ponedeljkih in sredah od 19.00 do 22.00. Prva lekcija bo v ponedeljek, 11. julija, ob 19.00. Vpisovanje in informacije: tel. 040-566360, ts@adformandum.eu.

OTROŠKE LIKOVNE DELAVNICE v Miljah z Leonardom Calvom in Alenkom Deklic od 12. do 15. julija v jutrnjih urah. Za informacije kličite: 040-774586 ali 333-4784293 ali 333-4784293.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure. Delavnice: 13. julija: »Kreacje s plutovine«. Info na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

SHELL: Drevored Sanzio

ESSO: Trg Foraggi 7, Općine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

TAMOIL: Miramarški drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarški drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarški drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseča postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Lotterija 9. julija 2011

Bari	87	23	70	10	21
Cagliari	73	64	85	57	10
Firence	65	67	81	64	30
Genova	40	56	85	51	1
Milan	67	86	71	24	12
Neapelj	54	26	71	77	76
Palermo	59	30	16	38	52
Rim	6	15	79	37	83
Turin	34	13	4	26	16
Benetke	57	7	6	18	28
Nazionale	76	81	12	23	78

Super Enalotto št. 82

11	22	42	49	58	89	jolly 78
Nagradsni sklad						3.178.572,18 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						40.400.000,00 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						635.714,44 €
9 dobitnikov s 5 točkami						52.976,21 €
1.528 dobitnikov s 4 točkami						312,03 €
55.775 dobitnikov s 3 točkami						17,09 €

Superstar

22

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
7 dobitnikov s 4 točkami	31.203,00 €
312 dobitnikov s 3 točkami	1.709,00 €
4.607 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
26.988 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
56.321 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Via San Lazzaro 6 – TRIESTE
tel. 040 367636

info@juliaviaggi.it - www.juliaviaggi.it

Orari: lun-ven: 9.00-13.30 15.30-19.30 / sab: 9.00-12.30

POSEBNA PONUDBA
KOS in **SAMOS** let iz RONK
odhod 30. JULIJA

IZREDNE PONUDBE
KARPATROS let iz LJUBLJANE
za celo sezono

in... vedno iz Ljubljane leti na Rodos, Kreto, Tasos, Lefkas, Zákitos, Rdeče morje, v Turčijo in Tunizijo

SAURIS PRAZNIK PRŠUTA 16/7

ARENA V VERONI "IL NABUCCO" 23/7

PRAGA 12/8 – 15/8

ARENA V VERONI "LA BOHEME" 13/8

VILLACH (Beljak) IN LANDSKRON 14/8

ROMANTISCHE STRASSE IN GRAD NEUSCHWANSTEIN 24/8 - 28/8

UMBRIJA 26/8 - 28/8

KLAGENFURT HOCHOSTERWITZ 27/8

ARENA V VERONI "AIDA" 3/9

NA BLED Z MUZEJSKIM VLAKOM 4/9

V SRCU ALP (Berninska proga)

21/9 - 25/9

ČRNA GORA 24/9 - 29/9

LIZBONA IN FATIMA 18/10 - 23/10

TURIN, KRALJEVE REZIDENCE IN LANGHE 30/10 - 02/11

INDIJA OD GANGEA DO PUŠČAVSKIH DUN 27/9 - 9/10


Poslovni oglasi

GORJANSKO-HIŠO na lepi sončni legi, 193 m2, na parceli 539 m2, prodam.

Tel.: 00386-41669523

ODDAM V NAJEM / PRODAM

poslovne prostore v pritličju ali I. nadstropju - Obrtna cona Zgonik.

Tel. 348-2812360

DIJAK 1. RAZREDA BIO J. STEFAN nujno išče pomoč za kemijo.

339-6312893

PEUGEOT 207 bencin 1.600, tri vrata, letnik junij 2006, 39.000 km, edini lastnik, vedno v garaži, nove gume, v odličnem stanju, prodam.

Tel. št.: 348-2341176.
POUGODNI CENI prodam otroško zibelko, vključno s posteljnino, komplet za kopanje in previjanje (podstavki za kopalno kad) ter jajček (ovetto). Tel. št.: 349-3114354.

PRODAM SCOOTER skyliner-mbk, 125 kw, letnik 2001, prevoženih 50.500 km, z na novo vgrajenim motorjem in novimi gumami po zelo ugodnih cenih. Tel. št.: 348-3030022.
STANOVANJE v Sežani prodam. Tel. št.: 00386(0)41 345277.

Prireditve

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - ZVEZA LEVICE KROŽEK PES-CATORI vabi v Ljudski dom v naselje Sv. Sergija (ul. di Poco 7) danes,



Goriški prostor

GORICA - Predsednika krovnih organizacij pri županu in odbornici

Za vpis v slovenske jasli naj bo odločilna izbira jezika

»Družine, ki so izbrale pouk v slovenščini kot prioriteto, ne smejo izostati«

Slovenske občinske jasli v Gorici, nastajajo v Ulici Rocca, morajo v prvi vrsti odgovarjati na potrebe slovenskih družin in morajo biti uokvirjene v obstoječe vzgojno-izobraževalno ponudbo v slovenskem jeziku. Zaradi tega morajo pri vpisu v slovenske jasli imeti prednost iste družine, za katere je slovenski učni jezik glavna izbira, ne pa alternativa v primeru, da v italijanskih jaslih ni dovolj mest. To stališče sta pokrajinska predsednica Svetu slovenskih organizacij (SSO) in Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ), Walter Bandelj in Livio Semolič, zagovarjala med srečanjem z goriško občinsko odbornico Silvano Romanom, katerega predmet je bila ravno obravnavana odprtih vprašanj glede slovenskih občinskih jasli. Pred tem sta se pokrajinska predsednica sestala tudi z županom Ettorejem Romolijem in mu izrazila zaskrbljenost glede številnih nedorečenosti, ki zadevajo to vprašanje. Občinska uprava je po mnenju Bandlja in Semoliča preveč površno sledila zadevi, saj ni primerno upoštevala same namembnosti slovenskih jasli in vloge, ki jo le-te odigravajo v goriškem prostoru. Bandelj in Semolič sta župana opozorila, da morajo biti slovenske občinske jasli uokvirjene v že obstoječe vzgojno-izobraževalno ponudbo v slovenskem jeziku, ne pa prepričene nekemu naključju. V tem smislu sta Bandelj in Semolič še enkrat opozorila odbornico na ureditev tega vprašanja v Trstu, kjer občinski pravilnik predvideva ločeni lestvici za slovenske in italijanske jasli. Po mnenju Bandlja in Semoliča ni razumljivo, zakaj goriška občinska uprava nasprotuje tovrstni rešitvi. »Najbolj primerno varianto nedvomno predstavlja ločeni lestvici, saj v tem primeru vsakdo prosto izbira jasli v slovenskem ali v italijanskem jeziku, kar onemogoča vsako sprenevedanje,« pravita Bandelj in Semolič, ki opozarjata tudi na še odprtino vsekakor nezanemarljivo vprašanje, vezano na vzgojitelje slovenskih jasli, saj bo kakovost ponudbe izrednega pomena za sam uspeh tega novega projekta. »POMEMBNO je dobiti čim bolj kakovosten kadar s popolnem znanjem slovenskega jezika, kar ni po svoje neenostavno in niti samoumevno. Zato bosta krovni organizaciji v sodelovanju z občinsko konzulto za vprašanja slovenske narodne skupnosti posvetili tudi tej zadevi čim večjo pozornost,« pravita Bandelj in Semolič, ki se bosta v kratkem ponovno srečala z županom Romolijem, ki sta mu v prejšnjih dneh že odposlala uradni dopis zato, da se zadeva pozitivno reši.



Walter Bandelj



Livio Semolič

dorečenostim ne sme priti do nikakršne zapostavljenosti tistih družin, ki so izbrali kot prvo izbiro vpis v slovenske jasli, na račun ostalih, ki pa so to dali le kot drugo opcijo.

Na podlagi tega dogovora sta predsednica Bandelj in Semolič sprejela županov predlog, da se srečata z odbornico Romanovo in pregledata dejanske rezultate vpisov. To sta opravila v prejšnjih dneh in prisluhnila poročilu odbornice,



Slovenske občinske jasli v Ulici Rocca bodo sprva, jeseni, sprejete šestnajst otrok, z januarjem prihodnjega leta pa naj bi dosegle polno zmogljivost s 25 malimi gosti

BUMBACA

med katerim so bile nanizane vse potrebne informacije glede vpisov v občinske jasli. Iz njenega poročila je izhajalo, da bodo trije otroci iz družin, ki so izbrali kot prioriteto vpis v slovenske jasli, izbrali, in kolikor zaostajajo na skupni lestvici za tistimi, ki so dali slovenske jasli le kot drugo opcijo. Pokrajinska predsednica krovnih organizacij sta nastalo situacijo ocenila kot nesprejemljivo, saj sta predpričana, da morajo imeti v slovenskih jaslih prednost tisti, ki se zanje zavestno izrečajo kot glavno izbiro in ne kot drugo opcijo. Smisel slovenskih jasli je ravno v tem, da morajo biti uokvirjene v že obstoječe vzgojno-izobraževalno ponudbo v slovenskem jeziku, ne pa prepričene nekemu naključju. V tem smislu sta Bandelj in Semolič še enkrat opozorila odbornico na ureditev tega vprašanja v Trstu, kjer občinski pravilnik predvideva ločeni lestvici za slovenske in italijanske jasli. Po mnenju Bandlja in Semoliča ni razumljivo, zakaj goriška občinska uprava nasprotuje tovrstni rešitvi. »Najbolj primerno varianto nedvomno predstavlja ločeni lestvici, saj v tem primeru vsakdo prosto izbira jasli v slovenskem ali v italijanskem jeziku, kar onemogoča vsako sprenevedanje,« pravita Bandelj in Semolič, ki opozarjata tudi na še odprtino vsekakor nezanemarljivo vprašanje, vezano na vzgojitelje slovenskih jasli, saj bo kakovost ponudbe izrednega pomena za sam uspeh tega novega projekta. »POMEMBNO je dobiti čim bolj kakovosten kadar s popolnem znanjem slovenskega jezika, kar ni po svoje neenostavno in niti samoumevno. Zato bosta krovni organizaciji v sodelovanju z občinsko konzulto za vprašanja slovenske narodne skupnosti posvetili tudi tej zadevi čim večjo pozornost,« pravita Bandelj in Semolič, ki se bosta v kratkem ponovno srečala z županom Romolijem, ki sta mu v prejšnjih dneh že odposlala uradni dopis zato, da se zadeva pozitivno reši.

Nedelja, 10. julija 2011

9

Primorski
dnevnik

GORICA - Waltritsch Otroške jasli kraj sožitja

»Odprte morajo biti vsem«

»Z odprtjem jasli s slovenskim učnim jezikom v Ulici Rocca se bo oktobra zaključila dolga pot, ki jo je začela levošredinska uprava Vittoria Brancatija s pristojnima odbornikoma Mauriziom Salomonijem in Olivierom Furlonom. Pred leti je namreč dežela na podlagi prejšnje goriške občine in predloga takratne deželne svetnice Levih demokratov Tamare Blažina dodelila prispevek za odprtje prvih slovenskih jasli v mestu in tako zadostila pričakovanjem slovenskih in tudi odprt mislečih italijanskih staršev ter programskim smernicam aktivnega sožitja, ki so osnovna podlaga političnega delovanja Demokratske stranke (DS).« »Sporočilo za javnost piše pokrajinski koordinator Slovencev v DS Aleš Waltritsch: »Po sicer predolgemu postopku in izvlačevanju, ki bi bil brez prizadevanj vseh slovenskih izvoljenih predstavnikov še daljši, smo končno prišli do prvih vpisov in odprtja, ki se bo sicer zgodi sredi oktobra. Dejstvo, da so jasli občinske, torej javne, je pomemben dosežek za celotno goriško stvarnost, saj bo zagotovljeno izobraževanje otrok v slovenskem jeziku od prvega do devetnajstega leta.«

Tudi jasli lahko pripomorejo h kreptivi sožitja med Slovenci in Italijani. »Positivni "melting pot" se najlaže ustvari pri malčkih, ki nimajo predoskokov. Zato je opredelitev jasli za strukturo, namenjeno izključno goriškim Slovencem, omejevalna in ne povsem primerna. Ker so jasli javna ustanova, morajo biti odprte vsem tistim, ki se zavestno in polnopravno želijo vključiti v slovensko okolje. Slovenci se moramo seveda posluževati te ponudbe v čim večjem številu, zato bo treba dobiti pravi ključ pri pripravi lestvic, da bi pri podobnih pogojih ne izostali malčki, za katere so jasli s slovenskim učnim jezikom prva izbira. Pozitivno pa moramo gledati tudi na otroke iz mesahi in italijanskih zakonov, ki se bodo v slovensko govorčem okolju v zelo pomembnem življenskem obdobju približali dvojezičnosti. Slovenski politični in družbeni delavci moramo stremeti po kakovosti učenja in skrbeti, da bo osebje izobraženo in da bo pouk potekal v slovenskem jeziku. Hkrati moramo prisiliti še leto dni vladajočo desno usmerjeno mestno upravo, da bodo slovenske jasli okreplile že dobro občinsko ponudbo predšolske vzgoje,« poudarja Aleš Waltritsch.



GRADIŠČE Zaradi dvojnega krožišča večja varnost v prometu

Ob južnem vhodu v Gradišče, v neposredni bližini mostu čez Sočo, so včeraj dopoldne uradno predali na menu novo dvojno krožišče, s katerim so preuredili eno izmed najbolj nevarnih krožišč na ozemlju goriške pokrajine. Med deželnima cestama št. 305 in 351, ki vodita proti Zagradu in Redipulji na eni strani, proti Červignanu na drugi, je pogosto prihajalo do prometnih nesreč, saj je bilo krožišče nepregledno, izsiljevanje prednosti med vožnjo po njem pa je bilo na dnevnem redu. Na včerajšnjem uradnem odprtju dveh novih krožišč, ki sta med sabo oddaljeni le nekaj metrov, je deželni od-

bornik za infrastrukture Riccardo Riccardi zastopal deželno vlado, ki je gradnji novega cestnega objekta namenila 500 tisoč evrov. Gradbena dela je opravilo podjetje FVG Strade; obe krožišči merita v obsegu 43 metrov, vhodne prometnice so široke šest metrov, na uro pa po njih uspe peljati okrog štiri tisoč vozil. Ob deželni cesti 351 so zgradili tudi daljši pločnik, pred krožiščema pa so uredili prehode za pešce, ki so osvetljeni in zato varni tudi v večernih in nočnih urah. Ob krožiščih so zgradili tudi jaške za odvajanje meteornih vod, novi cestni objekt pa dopoljuje tudi nova razsvetljjava. Na včerajšnjem odprtju so bili prisotni župan iz Gradišča Franco Tommasini, predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, goriška prefektinja Maria Augusta Marrosu in župan iz sosednjih občin.

OPATJE SELO - Po najdbi Menicalijevega trupla

V Doboju iščejo morilca

Zoper 31-letnega moškega in 30-letno žensko bodo izdali mednarodno tiralico



Policist pod Cerjem

BUMBACA

Po najdbi trupla Roberta Menicalija pod spomenikom na Cerju, na območju občine Miren-Kostanjevica, bosansko-hercegovski policistci v Doboju iščejo 31-letnega moškega in 30-letno žensko, ki sta osumljena umora 58-letnega finančnega posrednika iz Trsta.

Včeraj so v Ljubljani opravili obdukcijo na Menicalijevem truplu, na katerem naj bi bili po neuradnih informacijah vidni znaki nasilja. Zaradi tega so preiskovalci vse bolj prepričani, da je moški umrl nasilne smrti, njezina morilca pa naj bi bila mlada državljanina Bosne in Hercegovine, ki sta se 19. junija z njim srečala, da bi kupila njegov avtomobil znamke Mercedes. Kupčija se je očitno tragično zaključila, preiskovalci pa niso ugotovili, kje je bil Menicali umoren. Od kraja umora bo tudi odvisno, kako se bo celotna zadeva razpletla in kje bodo zaslišali in sodili glavnima osumljencema, seveda, potem ko ju bodo prijeli. 31-letni moški naj bi vsekakor živel v Doboju, v mestu v severnem delu Bosne-Hercegovine, kjer so v avtoodpadu našli tudi Menicalijev Mercedes. Italijanski sodni organi bodo vložili zahtevo po izdaji mednarodne tiralice zoper domnevna morilca; postopek bodo sprožili tako v Bosni-Hercegovini kot v Sloveniji, saj moškega in žensko iščejo v obeh državah.

Jutri bodo po vsej verjetnosti znani rezultati analize DNK, ki so ga opravili na truplu, najdenem pod Opatjim selom. Preiskovalci pričakujejo, da bo potrjena Menicalijeva identiteta, saj so v petek med oblačili ob razpadajočem truplu našli dokument tržaškega finančnega posrednika.

Za petkovo najdbo trupla je bil odločilen telefonski signal, ki ga je oddalj Menicalijev mobil. V nedeljo, 19. junija, okrog poldne je mobil tržaškega posrednika zvonil v prazno, klic pa je zabeležil telefonski server iz Štandreža. Menicali je bil morda takrat že mrtev, če je bil umoren na italijanskem ozemlju, pa bi se moralna državljanina Bosne-Hercegovine zaradi umora zagovarjati pred italijanskim sodiščem.

Menicalija so pri življenu zadnjič posneli varnostne videokamere na Petrolovem bencinskem servisu v Sežani, kjer je finančni posrednik natočil gorivo v svoj avtomobil, v katerem sta se peljala tudi njegova domnevna morilca. Z avtomobilom so se po avtocesti na italijanski strani meje napotili proti Gorici, nato pa so domnevno preko nekdanjega mejnega prehoda med Devetaki in Lokvico prišli pod Cerje. Ali je bil Menicali takrat že mrtev, je eno izmed vprašanj, na katera preiskovalci še iščejo odgovor. (dr)



GORICA - Mednarodno tekmovanje Seghizzi

Visoka raven zborov dar za petdesetletnico

Navdušenega sprejema deležni pevci iz Teherana - Nocoj koncert nagrajenih



Publika v avditoriju (levo) in novozelandski pevski zbor BUMBACA

Veliko število zborov iz najrazličnejših krajev sveta, na pevskem področju pa visoka raven je dar, ki si ga je mednarodno zborovsko tekmovanje Seghizzi lahko privoščilo ob letošnji petdesetletnici ustanovitve. Glasniki šestnajstih narodov, ki so se prijavili za udeležbo in so prestali selekcijo umetniške komisije tekmovanja, so se namreč povečini izkazali z zanimivimi nastopi, kakovostnim izvajanjem in nekaterimi suverenimi zborovodskimi prizemi, kar je ustvarilo med njimi spodbudno konkurenco. Mednarodna žirija ima od petka težko nalogu, da postavi nastope pod drobnogled v sestavi lestvico, ki bo razglašena nočjo na slovesnem nagrajevanju.

V petek in včeraj so se zbori preiz-

kusili v vseh glavnih kategorijah. Prvi dan je potekal v znamenju najbolj sproščene literature s pribrednimi lahkimi in jazz glasbe ter z maratonsko revijo z ljudskim programom, na kateri se je z barvami narodnih noš in melodij zvrstilo kar šestnajst pevskih zborov. V obeh kategorijah je tudi publika lahko izrazilila svoje mnenje za podelitev posebne nagrade. Navdušenega sprejema je bil deležen predvsem zbor iz Teherana, ki pa se je že udeležil le omenjenih kategorij, kar velja tudi za moški sekstet iz Novosibirsk in mešani zbor iz Salerna z značilnim pop-značajem. Ostali zbori pa so izkoristili v celoti priložnost tekmovanja z nadaljevanjem v sobotnem delu, ki je združil najbolj zahtevni kategoriji za renesančno in sodobno glasbo. Odpadala pa je kategorija za baročno in klasično literaturo, ki po večletnih poskuših ni doživelja zadostnega odziva. Stara glasba je bila kot običajno najtrši oreh, po-poldne pa se je veliko število zborov predstavilo s sodobnim programom v širokem prikazu, ki je zaobjel glasbeni svet od Indonezije do Združenih držav Amerike, od

Nove Zelandije do Španije, srednje in vzhodne Evrope in njene tradicije, v katero spada tudi koprski zbor Obala, ki je nastopil z velikim izvajalskim nabojem. Tudi letos so se mladinski zbori - tokrat iz Češke in Romunije - pomerili z odraslimi, mešanimi in ženskimi zbori.

Danes se bo tekmovanje nadaljevalo od 9.30 dalje s kategorijo za glasbo devetnajstega stoletja in s kategorijo obveznih sodobnih skladb. Ob 16.30 bodo najboljši zbori iz vseh kategorij ponovno nastopili pred žirijo, tokrat na odru gledališča Verdi, da bi si priborili še najvišjo nagrado Grand Prix Seghizzi.

Za vse tiste, ki bi žeeli obnoviti doživetja tridnevnega tekmovanja, in za tiste, ki bi žeeli poslušati le njegove vrhunce, bo ob 21.30 gala koncert nagrajencev; vsi koncerti so s prostim vstopom. Tekmovanju bo jutri ob 17. uri sledila okrogla miza o zborovstvu in medijih v dvorani Gorizia Palace hotela, v državni knjižnici v Ulici Mameli pa bo še možen ogled jubilejne razstave ob petdesetletnici tekmovanja Seghizzi. (rop)

GORICA - Glasbena turneja

Travnik se je zibal v ritmu bučnega koncerta



Na Travniku
občinstvo in
nastopajoča
pevka

BUMBACA

Goriški Travnik se je v petek zvečer napolnil za bučni koncert, ki sta ga ob so-delovanju občinske uprave priredila Radio Company in Radio 80. Radijski postaji iz Veneta vsako leto organizirata daljšo turnejo po svoji deželi, vanjo pa vsakč vključita tudi etapo v Furlaniji-Julijski krajini. Tokrat je bilo prvič, da je glasbena karavana obiskala Gorico.

Na glasbenih večerih turneje Radio Company Music Contest nastopajo že uveljavljeni pevci in skupine, svoje prve korake pa opravijo tudi novinci, ki si šelet utirajo pot v svet glasbe in spektakla. Nič drugače ni bilo v Gorici. Na ogromnem odru in ob res lepem vremenu se je med triurnim koncertom zvrstilo ducat skupin in pevcev, pa tudi nekateri DJ-ji so si dali duška pri dvigaju temperature in pripravi pravljnjega razpoloženja na prizorišču. Večer so popestile še plesalke skupine Flash dance iz Padove. Skratka, šlo je za večer, ki je bil po zvrsti glasbe in načinu vodenja celotnega spektakla namenjen mladim, predvsem najmlajšim poslušalcem, ki so trli pod velikim odrom. S tega vidika se je Gorica kar dobro odzvala, čeprav mesto ob Soči bolj prisega na prav rock, na tisti rock, za katerega so se ogrevale cele generacije, začenši od čarobnih šestdesetih let dalje. Gorica je takrat veljala za pravo kovačnico glasbenih skupin, kar se v nekaj drugačnih oblikah dogaja še danes. Ne glede na taka ali drugačna pojmovanja so Goričani slej ko prej odlični poznavalci rockerskih žanrov, ki so se kar dobro ukoreninili v »Malem Liverpoolu«, kot so nekoč poimenovali Gorico. Zelo podobno se je dogajalo in se še dogaja tudi v Novi Gorici. Posočje je s tega vidika zelo enotno.

Če se povrneto na petkov koncert na Travniku, se je glasbeno dogajanje začelo z nastopom treh mladih ansamblom, ki jih je na koncu ocenila posebna žirija. Naj omenimo, da so žirijo sestavljali predstavniki krajevnih časopisov (tudi naš dnevnik je bil zvan) ter zastopnik občine, odbornik Stefano Ceretta, ki si je zelo prizadeval, da bi se glasbena turneja dotalnila tudi Gorice. Najbolje je bila ocenjena skupina Cube41 iz Verone, sledili sta Under Black Stars iz Vincenze in On Your Marks iz Trevisa. V nadaljevanju večera in noči so se nato zvrstili pevci in skupine, ki so že opozorile nase in jih je tudi mlada goriška publike lepo sprejela. Nastopili so La Lobby, Phinx, Scotch Ale, The Sun, Grido, Anna Tatangelo, Virginio in Sonohra. Ob priložnosti so nekatere bližnji trgovci imeli odprte svoje trgovine, na trgu pa smo pogrešali prisotnost kakega kioska več, ki bi s pijačo, zlasti pa s sladodem osvežil udeležence vročega večera na Travniku. (vip)

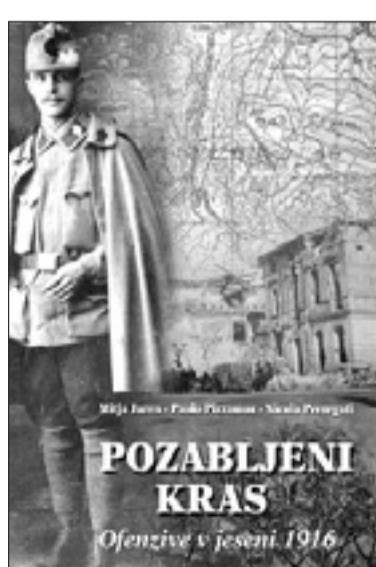
GORICA - Volitve **Gherghetta** že razmišlja o deželi

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta je včeraj izjavil, da se je pripravljen predstaviti na primarnih volitvah za izbiro predsedniškega kandidata v vidiку deželnih volitev leta 2013. »Moja želi biti programska kandidatura,« je povedal in k temu dodal, »da je treba dejelno upravo revolucionirati, uokviriti jo v sistem, ki ne sledi piramidalni logiki, temveč mrežni, čemur sledi, da morajo večje pristojnosti prevzeti pokrajine in občine. Potrebna je takšna dežela - poudarja Gherghetta -, ki bo znala načrtovati na dolgi rok in ne s sprotnim spremenjanjem zakonov za proračunsko porabo.«

Gherghetta je v vidiku volitev leta 2013 predstavil deželnemu vodstvu Demokratske stranke program, ki ga sestavlja trideset točk. Glede tega je pojasnil, da je pripravljen predstaviti svojo kandidaturo »v primeru, da bi stranka sklenila, da ne kandidira Debore Serracchiani ali kakor koli takšnega kandidata, ki bi si prevzel nekatere temeljne obvezne. Med temi so - tako Gherghetta - zmanjšanje števila deželnih svetnikov (po en svetnik za 40 tisoč prebivalcev), ustanovitev pokrajine za zgornjo Furlanijo, civilni zakoni, biološka oporoka in pravica glasovanja za priseljence.«



Mitja Juren
in naslovnični
njegove
knjige



njeni še podoba Ivana Matičiča v avstro-ogrski uniformi. Matičič je leta 1922 napisal znamenito knjigo Na krvavih poljanah, ki velja za eno najboljših zapisov do-gajanja na Soški fronti.

Knjigo je izdal založniška hiša Mladika iz Trsta, tiskala pa tiskarna Grafica Goriziana iz Gorice. Izid knjige je podprt ured vlade RS za Slovence v za-mejstvu in po svetu. Knjiga je že na razpolago v knjigarnah. Dobimo jo v Katališki knjigarni v Gorici in v Tržaški knjigarni v Trstu. (vip)

GORICA - Najnovejši knjižni podvig Mitja Jurna

»Pozabljeni Kras« odkriva jesensko ofenzivo iz leta 1916

Pred nekaj dnevi je izšla še ena knjiga, ki opisuje tragične dogodke prve svetovne vojne. Njen avtor je Mitja Juren, ki velja za izjemnega poznavalca in raziskovalca dogajanja v strašnih letih neusmiljenega spopada na Soči. Juren je zlasti pozoren proučevalec vojnih dogodkov na goriškem Krasu, tako na Doberdobske kot tudi na Komenski planotri. Vse to znanje je že večkrat preljal na papir, tako da so izpod njegove peresa izšli že marsikatera publikacija, članek, oz. knjiga z vojno tematiko. Juren je tudi vnet zbiralec fotografskega materiala, zadnja leta pa tudi stalni obiskovalec vojaških arhivov, zlasti rimskega. Kot nam je sam avtor povedal, so vojaški arhivi prepolni zanimivega gradiva, ki v veliki večini primerov še ni bilo pregledano, razvrščeno in podrobneje analizirano. No, in prav zadnja knjiga z naslovom »Pozabljeni Kras - ofenzive v jeseni 1916«, je v veliki meri sad građiva iz italijanskih arhivov. Ne gre prezreti, da sta bila Jurnu pri pripravi knjige v veliko pomoč tudi italijanska vneta raziskovalca Krasa Paolo Pizzamus iz Trsta in Nicola Persegati iz Legnaga. Ne gre niti pozabiti, da je slovenska izdaja knjige pre-vod oz. nadgradnja dveh podobnih publikacij, ki sta izšli v italijansčini predlaganskim in lani.

Knjiga je bogata s fotografskim gradivom, ki v mnogih primerih izhaja iz zbirki avtorjev, iz arhiva društva Soška



Motorista poškodovana

Pri opekarni ob cesti med Gorico in Krminom je včeraj okrog 15.30 prišlo do prometne nesreče, v kateri sta se poškodovala motorist in njegov sopotnik na zadnjem sedežu. Voznik naj bi izgubil nadzor nad motorjem med prehitovanjem avtomobila in s sopotnikom vred padel na tla. Enega izmed dveh je vrglo v jarek ob cesti, zato so reševalci klicali na pomoč tudi helikopter, ki je k sreči odletel brez dodatnih potnikov. Motorista sta se namreč le lažje poškodovala, eden izmed dveh je sicer dobil močnejši udarec v roko, vendar nju no stanje ni zaskrbljujoče. Na kraj so prišli gasilci in prometni policisti.

Denarja ni dovolj

»Za ponovno odprte gradeške ustanove Ospizio Marino bi morala dejelna vlada v prihodnjem rebalansu zagotoviti 1,5 milijona evrov, v resnici pa ji je menilni le 400.000 evrov, kar ne bo zadostovalo za odprtje prepotrebne zdravstvene ustanove.« Na to opozarja dejelni svetnik Demokratske stranke Franco Brussa, ki dodaja, da je na prepisu 60 delovnih mest. Po njegovi mnenju mora dejela posvetiti zadevi večjo pozornost, saj gre za visoko specializiran center, kamor zahaja na rehabilitacijo uporabniki iz celične Triveneta.

Pisapia načelnik DS

Francesco Pisapia je novi načelnik občinske svetniške skupine Demokratske stranke v občinskem svetu v Ronkah. Podprli so ga vsi strankarski kolegi, takoj da se že lotil dela in evidentiral probleme, ki se jim bo treba posebej posvečati. »Deleno, zaposlanje, nov intermodalni pol, obnova naselja hiš Parker in javna dela bodo glavni vozli, s katerimi se bomo spopadli,« napoveduje Pisapia, ki je prepričan, da je treba okrepliti sodelovanje s sosednjima občinama Tržič in Štarancan, ki imata podobne potrebe in težave. Poleg medobčinske pa je nujno potrebno tudi sodelovanje s pokrajino.

Spominska maša

Danes bo pri Kodretih v Dolini Braniče, ob obletnici krutih pobojev članov Bredljeve družine iz Žapuž pri Ajdovščini, spominska maša na obeleženem kraju. Božjo daritev, ki bo ob 17. uri, bo vodil pater Jože Smukavec iz Vipavskega Kriza. V primeru slabega vremena bo maša v bližnji cerkvi pri Kodretih.

Pesnik v parku Basaglia

V parku Basaglia v Gorici bo jutri ob 18. uri srečanje s pesnikom iz Tricesima Pierluigijem Cappellom; gre za drugi večer iz niza, ki ga prireja združenje AMA - Linea di Sconfine.

Degustacija vin

Na Bevkovem trgu v Novi Gorici, kjer poteka Goriška plaža, bo jutri, 11. julija, ob 20. uri degustacija vin. Plode debla svojih rok in znanja bo predstavljalo štirinajst priznanih vipavskih vinjarjev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, UL. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, UL. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, UL. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, UL. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI
KINEMA Dvorana 1: 16.30 - 18.30
»Cars 2«; 21.00 »I guardiani del destino«.

GORICA - Jutri v okviru Mittelfesta v mestnem teatru Verdi

Izvirni Kusturica

S svojo No Smoking Orchestro bo predstavil odlomek iz punk opere Čas Ciganov



Emir Kusturica in Nele Karaljic

Gorica bo gostila enega izmed najzanimivejših dogodkov letosnjega čedajskega Mittelfesta. Jutri ob 20.45 bo v gledališču Verdi nastopal režiser in glasbenik sarajevskega rodu Emir Kusturica, ki bo skupaj z No Smoking Orchestra zaigral ekskluzivno za Mittelfest - odlomek iz svoje punk opere Čas Ciganov.

Emir Kusturica se je rodil 24. novembra leta 1954 v Sarajevu. V bogati karieri je režiral devet celovečernih filmov, za katere je prejel številne nagrade. S filmom »Otac na službenem putu« iz leta 1985 je osvojil Zlatoto palmo v Cannesu in bil nominiran za Oskarja za najboljši tuji film, zatem pa se je njegovo ime vpisalo v zgodovino s filmi Ari-

zona Dream, Podzemlje - Underground in Crna mačka beli mačor. Vseskozi se je Kusturica posvečal tudi glasbi, v kateri je prepletal balkanske folk ritme s punkom in rockom. Njegova skupina se je začetno imenovala Zabranjeno pušenje, po razpadu Jugoslavije pa so njeni člani odšli iz Sarajeva v Srbijo in spremenili ime v No Smoking Orchestra. Med člani orkestra izstopata zlasti violinist Dejan Šparaval in pevec Nele Karaljic. Na bobnih igra Kusturičev sin Stibor.

Abonenti Slovenskega stalnega gledališča imajo za jutrišnji koncert pravico do vstopnice po znižani ceni. Vstopnice so na voljo pri blagajnah Mittelfesta (0432-734316) in gledališča Verdi.

GRADEŽ - Danes na nasipu za županstvom

Poklon Jimu Morrisonu s članoma mitičnih Doorsov

Glasba mitične skupine The Doors bo nocoj odmevala v Gradežu, kjer se ob 21.30 začenja četrta sezona koncertov avtorske povpive »Grado Festival d'autore«. V prejšnjih letih so koncertni prostor na nasipu za občinsko stavbo zapečatili nastopi David Byrnea, Patty Smithove, Cristiane De Andreja in drugih, kljub precej okrnjenim sredstvom pa je program, ki vsebuje do 28. julija še drugih pet koncertov, tudi letos raznolik in zanimiv. Najbolj pričakovani nastop je nocojšnji, na katerem bosta zaigrala dva izmed nekdajnih članov slavne rock skupine Doors. Klavijaturist Ray Manzarek in kitarist Robby Krieger sta ob štiridesetletnici smrti nepozabnega Jima Morissona pred enim tednom v Parizu začela svetovno turnejo, ki želi spomniti na izredno pomemben doprinos Doorsov k svetovnemu glasbenemu gibanju v drugi polovici petdesetih let. Jim Morisson, prekleti poet rock glasbe, je s svojimi skladbami očaral več generacij, Krieger in Manzarek pa sta njegovim verzom dodala ravno tako nepozabno glasbeno podlogo. (aw)



Klavijaturist
Ray Manzarek
in kitarist
Robby Krieger
sta na svetovni
turneji
ob 40-letnici
smrti Jima
Morissona

Dvorana 2: 17.40 - 20.40 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Le donne del 6º piano«.

DANES V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.

Dvorana 5: 16.30 - 18.40 »Cars 2«; 21.00 »London Boulevard«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Conspirator«.

Dvorana 2: 17.20 - 20.30 »Transformers 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Cars 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Harry Potter e i domini della morte« - 1. del; 20.00 - 22.00 »ESP: Fenomeni paranormali«.</



GORICA - Šolsko leto centra Emil Komel

Dosežki presegajo krajevne okvire

Uspešni predvsem pianisti in violinisti - Šola utrjuje svojo vlogo



Gojenci so izstopali na izpitih, tekmovanjih in koncertnih odrih

GORICA-MIREN - ZSKD pri županu

Vipava zlata nit za tkanje novih vezi

Delegacija pokrajinskega odbora Zveze slovenskih kulturnih društev (ZSKD) za Goriško se je pred dnevi mudila v Mirnu, kjer jo je sprejel župan Zlatko Marušič. Šlo je za nekaj več kotvljudnostni obisk, saj je beseda tekla o marščem, še zlasti pa o kulturi in izmenjavih med vasmi z obeh strani državne meje. Ugotovljeno je bilo, da klub brisanju državne meje še vedno obstajajo nevidne ovire, ki ne dopuščajo, da bi se stiki razvili na način, ki smo si ga nadejali. Pričakovanja so bila pred nekaj leti velika in smo jih deklarativno obešali na veliki zvon. Iz vsega tega pa se je zgodilo malo, zdaleč premalo. Nismo si dovolj prizadevali, da bi uspeli izboljšati in kvalitetno nadgraditi tiste pobude, ki so dolga leta bile naš paradni konj in so nemalo pomagale odpirati mejo in vse tisto, kar je mejna predstavljal.

Nekatere čezmejne prireditevso celo propadle. Ena takih, sicer športno-rekreacijskih pobud, je bil kajakaški spust po Vipavi od Renč do Sovodenj, ki je petnajst let zapored povezel vse kraje ob reki. Zaradi odpovedi enega od predsednikov letos veslanja po Vipavi ni bi-

lo. Po mnenju prisotnih bi lahko bila prav Vipava tista rdeča nit, ki naj bi nudila svojo povezovalno moč marsikateri pobudi, športni ali kulturni. V vaseh na obeh straneh meje deluje kar lepo število društev, ki gojijo različne kulturne zvrsti: kar nekaj je pevskih zborov in gledaliških skupin, da ne govorimo o občasnih prireditvah, ki so lahko zanimive za prebivalce z obeh strani meje. Tu so tudi vaški praznini in športne pobude, ki bi lahko poenotile širši gorški prostor. Skratka, ovir ni več, le malo dobre volje in domišljije bi bilo včasih potrebno, da se mrtvilo spremeni v bolj konkretne oblike sodelovanja.

Predsednica ZSKD za Goriško Vesna Tomsic in odbornik Vili Prinčič ter mirenko-kostanjeviški župan in njegovi ožji sodelavci so se na koncu spoznavnega sestanka dotaknili tudi vprašanj, ki zadevajo večje pobude, predvsem tiste vseprimorskega značaja. Kar nekaj je takih, ki so vezane na vrednote NOB, pa tudi na druge zgodovinske datume, ki so pomembni za vse Primorce tostran in onstran že dobro ohlapne meje.

Zaključuje se šolsko leto centra za glasbeno vzgojo Emil Komel. Bilo je naporno, dela je bilo veliko, a obrodilo je pomembne sadove, pravijo na šoli s sedežem v Drevoredu 20. septembra v Gorici.

Poleg številnih nastopov v okviru Snovanj so se gojenci izkazali tudi na notranjih in državnih izpitih. Letos se je skupina učencev prvč predstavila na izpit na nižji glasbeni šoli v Sloveniji; vsi gojenci (nauk o glasbi, klavir, violin, flauta) so prejeli prav dobre in odlične ocene. Enajst učencev se je predstavilo tudi na izpit na italijanskih konservatorijih. Med temi velja opozoriti na uspešen klavirski razred prof. Sijavuša Gadžijeva. Njegovi gojenci so izstopali na tekmovanjih, na izpitih in na koncertnih odrih, poudarjajo na glasbeni šoli.

Že v jesenskem času je 19-letni pianist Giuseppe Guarrrara po intenzivnem študiju prejel prvo absolutno nagrado na tekmovanju »Premio Venezia«, ki mu je omogočila, da je nastopil na pomembnih odrih v Italiji in tujini. Bil je tudi gost gledališča La Fenice v Benetkah na dan obeleževanja 150-letnice italijanske republike; izvedel je solistični recital pred vidnimi predstavniki italijanske vlade in nabito polno dvorano, ki ga je nagrajila z aplavzom. Spomladi pa se je izkazal 13-letni Alessandro Villalva. Prejel je prvo nagrado na tekmovanju »Giovani Musicisti - Città di Treviso«, v juniju pa še prvo absolutno nagrado na mednarodnem tekmovanju »Piano Talents« v Milani in prvo absolutno nagrado med vsemi prvonagradjenci v vseh starostnih skupinah. Villalva je te dni z najvišjo oceno in pojavil opravil nižjo stopnjo študija na konservatoriju v Ceseni.

V Ceseni je najvišja ocena s pojavilom razvesila tudi Alexandra Gadžijeva, ki je zaključil srednjo stopnjo študija. Za sabo ima že veliko nastopov: lanskog jesen je igral v gledališču Verdi v Trstu na klavirskem festivalu, ki ga organizira tržaško društvo Chamber Music, pred kratkim pa je kot solist nastopil na festivalu Kras - Druge Strune v luteranski cerkvi v Trstu. Nižjo stopnjo klavirja na tržaškem konservatoriju je brilljantno opravila tudi 14-letna Alexandra Toftul, prav tako Gadžijevova gojenka, in hkrati zaključila poletni rok uspešnih izpitov na centru Komel. Vsi učenci prof. Gadžijeva so skupaj nastopili na Lisztovem večeru v kriminski občinski palači, ki so ga priredili v okviru atraktivnih Snovanj.

Uspešen je bil tudi violinski oddelek. 13-letni Aleš Lavrenčič iz razreda prof. Jurija Križniča si je na izpitu nižje stopnje na tržaškem konservatoriju prisluzil najvišjo oceno; isti izpit je z dobrim rezultatom opravila tudi Marta Carlesso, učenka prof. Frančiška Tavčarja. Aleš Lavrenčič se je sicer že izkazal na tekmovanju v kraju Povoletto, kjer je dosegel prvo nagrado.

Klub kronicnih težavam finančne in prostorske narave utrjuje center Emil Komel svojo vlogo pomembne vzgojne ustanove, ki z dosežki gojencev presega krajevne okvire. Za to je seveda zaslужen tudi učni kader, ki se svojemu delu posveča z ljubeznijo in ne vedno poplačnim naporom.

JAMLJE - Diaton društva Kremenjak

Po plesnem uvodu danes vrhunec s harmonikarji



V včerajšnjem programu jameljskega Diatona je bilo več plesnih delavnic, ki so jih izpeljali v Kremenjakovem večnamenskem središču

BUMBACA

V Jamljah bo danes dosegel svoj vrhunec 15. zamejski festival Diaton 2011, ki ga v večnamenskem središču prireja športno-kulturno društvo Kremenjak. Praznično tridnevje se je začelo v petek, ko so izpeljali tekmovanje v briškoli. Najprej je zaigralo šestnajst parov, med katerimi sta si zmago in kraški pršut zagotovila Fabio Cattonar in Valter Škerl, nato pa se je »spopadol« osem parov, med katerimi sta zmaga Paolo Bagon in Milko Vižintin, ki sta se razvesila južnotirolskega specka.

Včerajšnji dan je bil posvečen mladini in plesu. Cel dan so potekale plesne delavnice hip-hop, orientalskih in modernih plesov, vodili pa so jih Aja Franca, Alja Verre Rogelja, Andrej Orel in Kristina Šinigoj, ki je med letom vaditeljica Kremenjakovih plesnih skupin. Pod večer so

udeleženci, med katerimi so bili tako otroci in mladi iz Jamelj kot s Tržaškega, na skupnem nastopu pokazali, kaj so se med dnevnem naučili. Praznični dan se je zaključil s plesom za mladino.

Današnji protagonisti bodo harmonikarji, ki bodo nastopili od 15.30 dalje. V večernih urah bo žirija razglasila zmagovalce, ki bodo prejeli pokale, najboljši pa tudi denarno nagrado. Današnji program Diatona se bo sicer začel že zopoldne. Ob 10. uri bo steklo vpisovanje za likovni extempore, ki ne bo namenjen samo učencem iz vrtca, osnovne in nižje srednje šole, ampak tudi višješolcem in odraslim, ki bi radi na papirju ovekovečili svoj umeštviški navdih. 15. Diaton se bo zaključil v večernih urah s plesom ob zvokih ansambla Trio Mix. Med praznikom bodo odprtji kioski s hrano in pičajo.

GRADEŽ

Poletno pustovanje: v soboto bo sprevod

Da bi v Gradežu poživili julijске večere, ki so že itak živahni zaradi privlačnosti obmorskega mesteca, so se tuudi letos odločili za organizacijo poletnega pustovanja, ki bo potekalo v soboto, 16. julija. Pustni vozovi in skupine bodo v kraj ob laguni prišli iz vse Furlanije-Julijске krajine in tudi iz sosednjega Veneta, vpisovanje pa je popolnoma brezplačno. Sprevd prirejata

v sodelovanju z gradeško občino turistično ustanovo SOGIT in združenje darovalcev kostnega mozga ADMO, doslej pa se je njihovemu vabilu k udeležbi odzvalo približno dvanajst skupin in vozov, ki za sprevod pripravljajo posebne poletne kostume.

Sprevd se bo v soboto začel na otoku Schiuse ob 21. uri. Pustarji bodo nato korakali po Ulici Manzoni, trgi XXIV Maggio, Marinai d'Italia in Oberdan, dalje pa ulicah Leopardi in Marchesini, nazadnje pa še po trgi Duca D'Aosta in Biagio Marin, kjer se bo poletna revija pustarjev zaključila.

Primorski
dnevnik

na iPadu



Available on the
App Store

ipad@primorski.eu

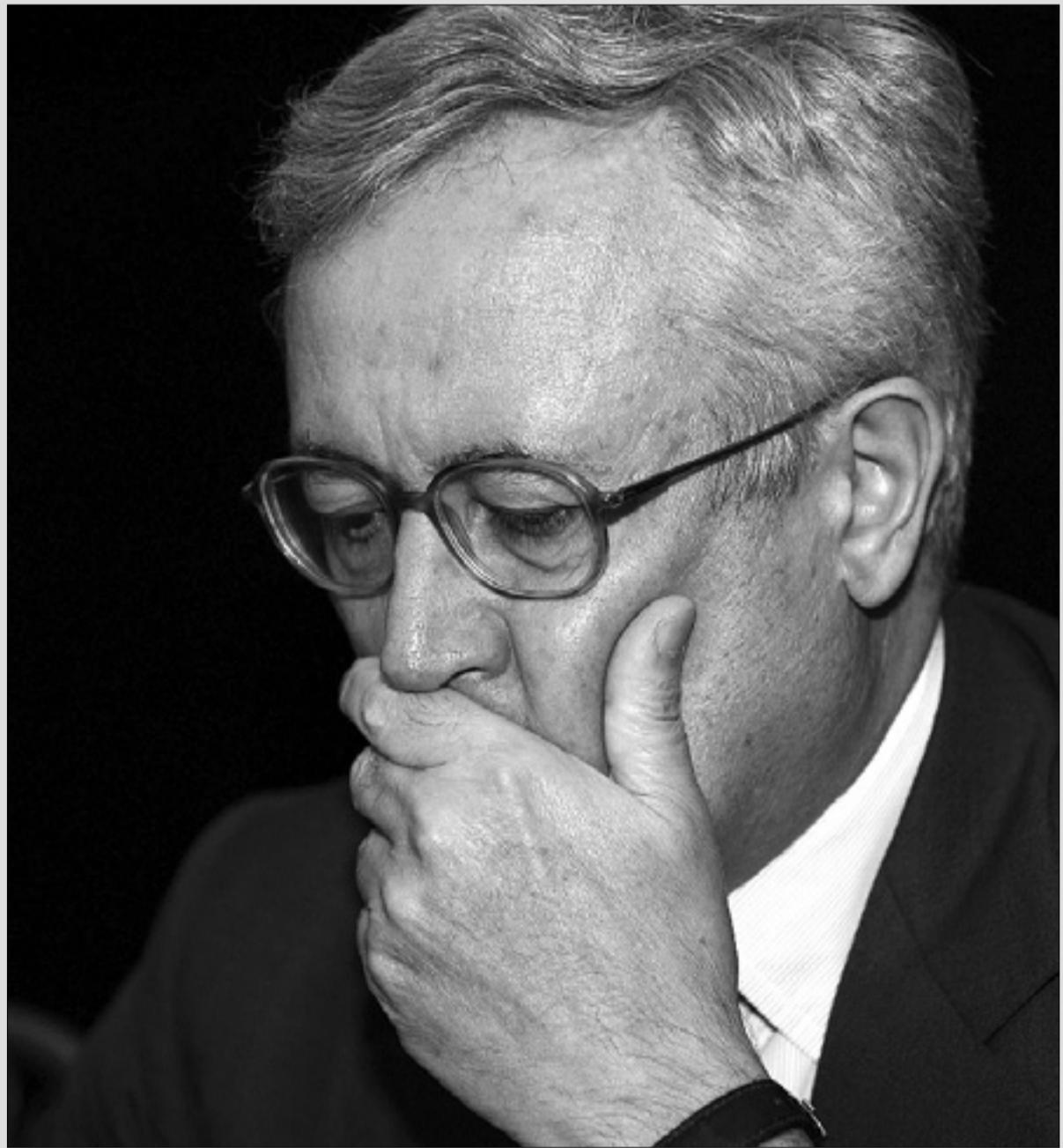
Prenesi iz Applove spletnje trgovine aplikacijo **Primorski** in imel boš dostop do vseh vsebin, objavljenih v dnevniku.
Listaj strani po iPadu enostavno in prijetno z grafično kakovostjo in učinkovitostjo tiskanega dnevnika, brskaj po arhivu in poišči članke, ki te zanimajo. Hkrati si lahko vedno seznanjen z zadnjimi novicami na naši spletni strani www.primorski.eu.

Aplikacija bo nekaj časa brezplačna.

V VLADI VSE OSTREJŠA NASPROTJA, OPOZICIJA PA ŠE NEMOČNA

Blatni dol italijanske politike

VOJMIROV TAVČAR



Odziv ni izostal in ni bil pozitiven. Črnilo na časopisih z novicami o novih ostrih polemikah v vladnem zaveznosti in med samimi člani vlade se je kmaj posušilo, ko se je na borzah začel »divji ples«. Sklop ukrepov, s katerimi želi italijanska vlada omejiti zadolžitev, izboljšati svojo bilanco in do leta 2014 izčisti letni primankljaj, trgov ni prepričal, čeprav se je o njih povhvalno izrazil predsednik Evropske centralne banke Jean-Claude Trichet.

V petek popoldne je bila milanska borza pod ostrom pritiskom, razlika v donosnosti med solidnim nemškim bundom in desetletnimi italijanskimi državnimi obveznicami BTP je dosegla rekordnih 247 točk. Negativni odziv so nedvomno pospešili bonitetna agencija Moody's s svojo negativno oceno o Portugalski, dvomi v uspešno sanacijo Grčije in padec italijanske proizvodnje. Italijanski politični kaos pa je do dal svoje, saj ostro nasprotje med predsednikom vlade Silvio Berlusconijem in gospodarskim ministrom Giuliom Tremontijem (ki naj bi bil po oceni italijanskih no-

vinarjev edini zanesljiv sogovornik za trge in za evropske partnerje) ni šlo neopazno mimo in za vlagatelje ni moglo biti pomirjujoče.

Trgi so očitno nezaupljivo do Italije, politična nestabilnost pa to nezaupljivost dodatno poglablja, saj se vsi vprašujejo, ali bo sedanja vlada, ki je v očitnem razkroju, sposobna doseči odobritev načrtovanih ukrepov, ki naj bi popravili šepajoče italijanske javne finance. Nihče ni prezrl dejstva, da tudi sami predstavniki večine zahtevajo korenite spremembe v sklopu teh uregov (še posebej glasni so predstavniki Severne lige), čeprav dodajajo, da mora končni izračun ostati nespremenjen.

Italijanski časopisi so v zadnjih mesecih večkrat poročali o napetostih v vladu, o nasprotjih med predsednikom vlade in mnogimi ministri na eni strani in ministrom za gospodarstvo na drugi. Vendar vse je temeljilo samo na ugibanjih, na poročilih o zakulisnih prerekanjih, s katerimi naj bi novinarje seznanili očividci, navzen pa je klub vsemu vladno zaveznštvo dajalo vits trdnosti, premier in gospodarski minister sta vselej demantirala govorice o na-

sprotjih. Scena pa se je povsem spremenila po pekočih porazih desne sredine na spomladanskih upravnih volitvah in na referendumih. Šok po tistih porazih je bil tako oster, da v vladi pozabijo celo na najbolj enostavna pravila bontona. Novinarska konferenca, med katero gospodarski miniter Tremonti ni skoparil z vzdevki »kreten« na račun vladnega kolega Renata Brunette, ki je zadolžen za javno upravo, so jasno dokazali, kakšno je vzdušje v sami vladni. Pri tem je treba poudariti, da Tremonti svoje nestrpnosti do Brunette sploh ni prikral, ni dal roke pred usta, da novinarji ne bi opazili, kaj prišepetava (niti ne pretih) sosedom, ki so sedeli z njim za mizo, sploh ni preveril, ali je njegov mikrofon izklapljen. Skratka želel je, da je njegova nestrpnost jasno opazna.

Dodobnih trenj je prišlo tudi zaradi odstavka, ki je bil vrinjen v sklop gospodarskih ukrepov, ki naj bi predsedniku vlade omogočil, da ne izplača odškodnine založniku Carlu De Benedettiju v zvezi z zadevo Mondadori, če bo milansko civilno sodišče tudi v drugi stopnji odredilo, da ima De Benedetti do odškodnine pravico. Za-

radi odstavka, ki je razburil javno mnenje in izval jezo predsednika države, ki dekreta o gospodarskih ukrepih ni podpisal, dokler ni bil sporni odstavek umaknjen, je Tremonti preklical za sredo napovedano novinarsko konferenco in tistim, ki so ga spraševali, kdo je sporni odstavek vključil v odlok, svetoval, naj se kar obrnejo na podsekretarja pri predsedstvu vlade Giannija Letto. Berlusconi je na to oстро odgovoril, da sta proti njegovemu volji sporni odstavek vključila Tremonti in pravosodni minister ter novi sekretar Ljudstva svobode Angelino Alfano, predsednika vlade pa je tokrat jasno in glasno postavljal na laž minister za reforme in voditelj Severne lige Umberto Bossi, ki je poudaril, da ne on in niti Tremonti s spornim predlogom nista bila seznanjeni.

Predsednik vlade pa ni odnehal. Najprej je gospodarskega ministra javno okral med predstavitevijo biografije predstavnika »odgovornih« Domenica Scilipotija (postal je sinonim za politične »skoke čez plot«, od kar je decembra lani zapustil Italijo vrednot in prepričil, da bi zbornica izrekla nezaupnico premierju). Nato pa je Berlusconi v pogovoru z novinarjem dnevnika La Repubblica za nameček dodal, da se Tremonti ima za genija, in da ga on prenaša samo zato, ker ga pozna že dolgo let in ve, kakšen je. Ministru je tudi očital, da solira in si sploh ne prizadeva zato, da bi bila vladna ekipa uigrana. Po objavi pogovora je predsednik vlade javno preciziral, da ni šlo za formalen intervju, ampak za sproščen pogovor z novinarjem. Dodal je, da je ministra povabil na obed, da bi skupaj pripravila načrt za nadaljnje korake. Vsebine članka pa vsekakor ni preklical.

Klub nasprotjem v vladi je Tremonti še do pred kratkim vladnem kolegom lahko vsilil svojo politiko, ker je imel trdno oporo v evropskih partnerjih in so ga trgi imeli za dobraga krmarja, v zadnjem mesecu pa je njegov položaj bolj majav. Po eni strani ne more več računati na brezpojno podporo Severne lige, ki se zavzema za večjo gospodarsko ohlapnost po spomladanskem volilnem porazu, po drugi pa je tudi Tremontija opazil korupcijski škandal. Neapeljski preiskovalci so nameč zahtevali od poslanke zbornice, naj dovoli arretacijo poslanca Ljudstva Svobode Marca Milanesa, ki je bil do pred enim mesecem eden od najplivnejših sodelavcev ministra za gospodarstvo. V zameno za podkupnine in druga »težka« darila naj bi Milanes obveščal podjetnike o sodnih preiskavah in drugih postopkih na njihovih računih. Pred časom naj bi Tremontiju dal v uporabo eno od stanovanj. Pri Ljudstvu svobode so vsi prepričani v Tremontijevu poštenost, najbrž pa niso redki tisti, ki mislijo, da bodo lahko izkoristili ministrovu trenutno šibkost, da bi pritisnili nanj. Obilica strupenih jabolk, ki je bila zaznavna v zadnjih časih v vladni povezavi, kaže, da takva možnost ni iz trte izvita. Že dejstvo, da začenja dnevnik Il Giornale Tremontija obravnavati podobno, kot je lansko poletje obravnaval predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija po njegovem sporu z Berlusconijem, je s tega vidika pomenljivo.

Na nevarno zaostreitev v vladni večini in na posledice, ki jih te napetosti lahko imajo za državo, so opozorili komentatorji, ki so bili doslej do desnosredinske povezave dokaj prizanesljivi. Pierluigi Battista je v milanskem Il Corriere della sera ugotovil, da glede na medsebojne napade, sta najbrž nezaustavljivi kronična nestabilnost vladne povezave in zaton njenega voditelja, životarjenje pa bi bilo v času, ko zahtevajo gospodarske težave od ljudi hudo žrtev, na slabska rešitev. Če ni mogoč več resen in trezen pristop, je bolje, da se sprizazujejo s krizo in se odločijo za nove volitve. Vse je boljše od mladostniških prepirov v vladni, ki ni sposobna več vladati.

Črnogled je bil tudi komentator gospodarskega dnevnika Il sole 24 ore Stefano Folli, po katerem stopnjevanje bizarnih in neprikladnih dogodkov pospešuje konec nekega političnega obdobja. Zatona ne bo sta upočasnila javno izkazovanje prijateljstva med Berlusconijem in Scilipotijem in niti premierjevo prepričanje, da bo lahko

vztrajal za krmilom vlade še dve leti. Italija preživila dramatične trenutke in nujno bi bilo, da bi vsi ravnali odgovorno. Žal pa nič ne kaže, da bi lahko bili optimistični, je grenko ugotovil Folli.

Po srečanju s Tremontijem je predsednik vlade napovedal, da bo sklop gospodarskih ukrepov odobren še to poletje. Vladi je priskočil na pomoč tudi guverner Banke Italije in bodoči predsednik Evropske centralne banke Mario Draghi, ki je očenil, da so napovedani ukrepi »pomembeni korak« in je v isti senci zagotovil, da so italijanske banke (ki so bile v petek najbolj izpostavljene borznemu viharju) solidne.

Ali bo vse to omogočilo Berlusconi ju in njegovi vladni, da se prebjede tja do jeseni? Težko je reči, predsedniku vlade pa je lahko v pomoč dejstvo, da v tem trenutku še ni videti nobene možne alternative sedanji vladni ne z levsredinskimi niti s centrističnimi predznakom. Čeprav so izidi upravnih volitev in referendumov dali nekaj vetra v jadra opozicije, je le-ta še vedno prešibka, da bi lahko zrušila sedanje vladno. Po krajišem premoru so se nasprotja zopet zaostriла, kot kaže vprašanje usode po-krajina. Ob dokaj demagoškem predlogu Antonia Di Pietra, da bi ustave črtali pokrajine, so se poslanci Demokratske stranke vzdržali in tako omogočili, da je bil predlog zavrnjen. Njihovo plaho stališče pa je izvalo plaz kritik tudi v samem članstvu. Ali Demokratska stranka, ki je v parlamentu pred časom vložila svoj predlog o preureditvi pristojnosti krajevnih uprav, res ne bi bilo lahko poiskala nekoliko drugačno rešitev? Ali res ne bi bila lahko zavzeli stališče, ki sicer ne bi popuščalo demagoškim prijemom, da bi bilo bolj v sovocaju s čutenjem ljudi? Pod pod taktriko Pierluigija Bersani-ja se je Demokratska stranka nekoliko utrdila in okreplila, a ji kljub temu še vedno ni uspelo, da bi oblikovala vsaj zametek tiste »kredibilne, zaupanja vredne in uresničljive« alternativen, ki je, kot je opozoril predsednik države Napolitano, edina lahko uspešna. Še zmeraj, kot je z veliko mero pri-vočljivosti ugotovil minister za kulturo Giancarlo Galan v intervjuju s turinsko La Stampa, »levici čudežno uspe, da ne zmagata, tudi ko smo mi poraženi«.

Pa tudi glede konflikta interesov DS nima povsem čistih računov, kot kaže primer njenega koordinatorja stranke za letalski promet Franca Pronzata, ki je bil obenem tudi upravitelj ustanove ENAC (ustanova, ki nadzoruje civilno letalstvo) in je bil pred nedavnim arretiran zaradi domnevnega jemanja podkupnin. Dvojna zadolžitev sicer ni protizakonita, vendar je s političnega vidika povsem neprimerena.

V sedanjih zaostrenih razmerah in v veliki zmedji je predsednik države Napolitano edini dejavnik uravnovesenosti in zagonovnik države in njenih ustanov. V obdobju kaosa si prizadeva, da bi zopet obvezala pravila igre, predvsem pa je tudi v očeh ljudi (kot dokazuje njegova velika pri-ljubljenost) edini, ki se še zavzema za skupno korist in za skupno dobro.

Zaradi odstotnosti vlade je še posebej v zadnjem letu predsedstvo države imelo neko nadomestno vlogo, ki je šla v nos predsedniku vlade Berlusconiju. Politična vidnost in vloga Kvirinala pa nista bila posledica predsednikove želje, da bi presegel meje svojih pristojnosti (Napolitano je med dosedanjimi predsednik tisti, ki je najbolj dosledno in strogo upošteval ustavo), ampak posledica neučinkovitosti vlade in njenih nasprotij.

Kot vsakemu politiku velika pri-ljubljenost najbrž prija tudi Giorgiu Napolitano, a je obenem tudi razlog za njegovo veliko zaskrbljenost. Če ljudje zaupajo samo njemu, pomeni, da je kar nekaj narobe v odnosu z ostalimi državnimi institucijami in da politika ne zna več vzpostaviti dialoga z ljudmi.

Bruno Manfellotto je v zadnji številki tednika l'Espresso zapisal, da bi morali v teh zaostrenih razmerah končno »pri-sluhniti predsedniku države in poiskati rešitev, ki bi nam omogočila, da prideremo iz mračnega tunela brez prevelike škode«.

Prav ima, žal pa ni veliko razlogov, da bi lahko bili optimistični.

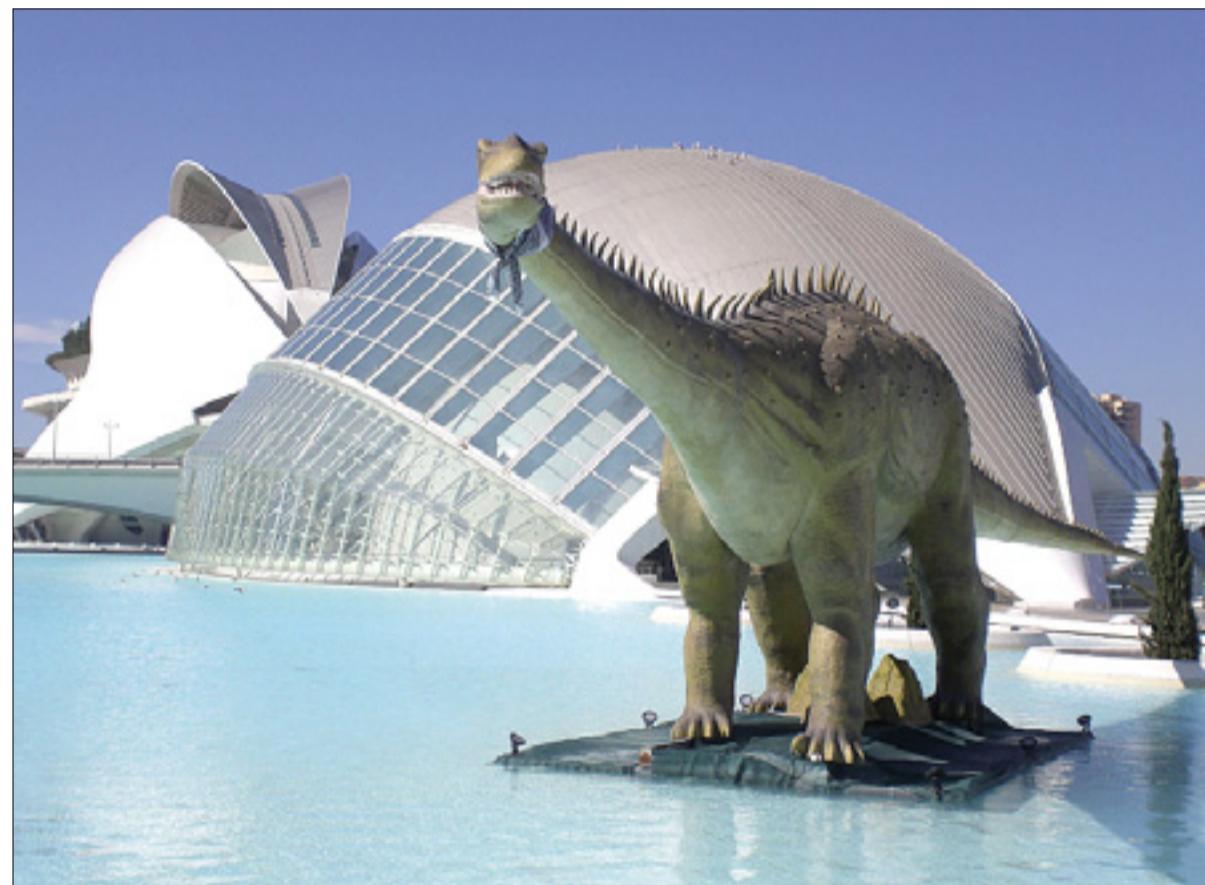


Mesto je v popolnem razcvetu in s turističnega vidika nudi vsako leto več. V zadnjih dvajsetih letih je v Valencii prišlo do pravega navala turistov, če pomislimo, da se je v obdobju 1992-2006 število le-teh povečalo za 400% (od 370.000 leta 1992 na 1.641.000 leta 2006), v letu 2007 pa je - tudi po zaslugu 32. izvedbe America's Cup v jadranju, ki je v Valenciji potekala ravno tisto leto - že preseglo mejo dveh milijonov.

COMUNIDAD VALENCIANA NEKOLIKO DRUGAČE

»Las Fallas« v Valencii ali »najbolj nori spomladanski praznik Stare celine«

IZTOK FURLANIČ



Neposredna povezava z letališčem v Ronkah in velika ljubezen do Španije, to je bila magnetna kombinacija, ki me je skorajda prisilila k odločitvi, da odidem na nekajdnevi »oddih« v Valencijo. Ko sem spoznal, da ravno sredi marca potekajo v prestolnici španske dežele Comunidad Valenciana »Las Fallas«, je bila odločitev še toliko bolj enostavna.

Valencia

Mesto je v popolnem razcvetu in s turističnega vidika nudi vsako leto več. V zadnjih dvajsetih letih je v Valencii prišlo do pravega navala turistov, če pomislimo, da se je v obdobju 1992-2006 število le-teh povečalo za 400% (od 370.000 leta

1992 na 1.641.000 leta 2006), v letu 2007 pa je - tudi po zaslugu 32. izvedbe America's Cup v jadranju, ki je v Valenciji potekala ravno tisto leto - že preseglo mejo dveh milijonov. Naslednje leto se je število turistov še povečalo in doseglo doslej rekordno število 2.807.000. Sledil je sicer 10% padec prisotnosti, vendar Valencia ostaja mesto v zelo velikem turističnem vzponu. V petletju 2001-2006 je bila Valencia na evropski ravni celo na prvem mestu po odstotku rasti števila nočitev tujcev z 18,3 odstotno letno rastjo.

V zadnjih letih, kot se dogaja tudi v ostalih avtonomnih deželah, se je ob turistični prisotnosti zelo razvila tudi uporaba domačega jezika, kateri sicer nasprotujejo nekatere politične sile. Kljub temu, da so se tudi nekatera sodišča izrekla o samostojnosti variante valencijskega jezika,

kaj razvidno, da sodi ta različica v sklop bolj obsežnega pojma katalonščine. Sami domačini si niso edini v mnenju, če gre ali ne za samostojni jezik. Večina sicer odkrito priznava, da med katalonščino in valencijanščino ni bistvenih razlik, tako da najbrž ni smiselnogovoriti o dveh različnih jezikih. Da sploh ne omenjamamo tistih, ki trdijo, da je sama katalonščina narečje, mešanica med španščino in francoščino. Na splošno (tudi ob poslušanju pogovorov med domačimi) vsekakor prevlada uporaba valencijskega, medtem ko španščino oziroma kastiljanščino postavljajo na drugo mesto.

Mesto, kot rečeno, se je v tem obdobju popolnoma spremenilo. Ne gre omenjati le velike športne dogodke (ob Ameriškem pokalu še dirkališče Formule 1), ampak tudi ogromne investicije v infrastrukturo (letališče, hitri vlaki, podzemski železnica) in v muzejsko ponudbo. Simbol razcveta tega mesta je Ciudad de Las Artes y de Las Ciencias (Mesto umetnosti in znanosti) znanega španskega arhitekta Santiego Calatrave, ob pomoči kolega Felixia Candele. Calatrava si je zamislil popolnoma inovativno arhitektonsko strukturo, ki je postal simbol Valencije. Malo tehnološko mestecce kulture in zabave je nastalo prav zaradi močne politične volje občinske in deželne uprave, sestavlajo pa ga številne infrastrukture. Večino prostora zavzema Oceanografic, drugi največji akvarij v Evropi. Prava poslastica za malčke, a tudi odrasli niso ravnodušni ob takoj bogati ponudbi. Kar pol dneva se lahko izgubiš v raznih paviljonih, ki so tematsko-geografsko razdeljeni. Posebno pozornost vzbuja ogromen bazen, skozi katerega teče 70 metrov dolg tunel (gre za najdaljšega v Evropi). Obiskovalci lahko kar okoli sebe opazujejo, kako v vodi plavajo morski psi in druga morska



bitja. Museo de las Ciencias Reina Sofia je namenjen vsem ljubiteljem znanosti, saj lahko v tem muzeju odkrijete delovanje raznih tehnoloških pripomočkov, a tudi kemijskih, magnetnih, električnih in drugih reakcij. Gre za interaktivni muzej, kjer obiskovalec ni zgolj opazovalec, a lahko osebno preizkuša delovanje določenih strojev. Tudi v tem primeru pridejo na svoj račun »otroci« vseh starosti. Hemisferic je posebna kinodvorana, kjer te platno skoraj popolnoma obkroža, tako da se ob predvajjanju dokumentarca počutiš kot del filma, ne pa kot zunanjji opazovalec. Ne gre pozabiti na Palau de les Arts Reina Sofia, drugi največji kongresni center na svetu. Tudi središče mesta je vredno ogleda z lepimi palačami, cerkvami in bogato muzejsko ponudbo, vendar glavni namen potovanja v Valencijo je bil na lastni koži doživeti sloviti praznik Las fallas.

Las fallas

Las fallas so vrhunc dogajanja v Valenciji; poimenovali so jih za najbolj nori praznik v Evropi v spomladanskem obdobju. Morda s tako definicijo niso pretiravali. Cela pokrajina že mesece prej živi v funkciji tega dogodka. Začetek tradicije je časovno težko postaviti – segala naj bi celo v srednjem veku – manj dvomov pa je o razlogih, da je do fallas sploh prišlo. Na dan, ko so v Valenciji praznovali svetega Jožefa, so obrtniki in tesari pred svojimi trgovinami in delavnicami sežigali vse nepotrebne in stare pripomočke ter neke vrste svečnike, ki so jih uporabljali, da so nanje položili sveče v dolgih zimskih nočeh. Kmalu so se tej navadi pridružili še prebivalci, ki so pred hišami požigali vso dotrajano pohištvo. Od 17. stoletja dalje so na te improvizirane grmade postavljali tudi male podobice-karikature znanih osebnosti (poimenovane ninots). Zadeva je imela tudi socialni predznak, saj so »požigalci« v glavnem sodili v nižje sloje, groteske karikature pa so posodabljale pri-



padnike buržuazije in klera. Zaključek fallas pade vedno na 19. marec, dan svetnika Jožefa, medtem ko je začetek sklepnega dela fallas (priprave na praznik poteka več mescev) t.i. plantá, to se pravi postavitev fallas po ulicah. Letos se jih je za zmago med elitno konkurenco borilo štirinajst. Sicer je zadnja leta v teku precej vroča debata o tem, ali ne bi bilo primerno, da bi se fallas vedno zaključile na soboto, ker bi to mestnim trgovcem z eko-





ce in trgi so ograjeni in med mimohodom skupin je prehod peščem onemogočen. Nad redom skrbijo mestni redarji, ki »zapore« odprejo le, ko je med eno skupino in naslednjo dovolj prostora. A čakanje lahko traja tudi pol ure. Seveda ima tak praznik tudi negativne posledice. Mimo težav s prekomernim uživanjem alkohola in smeteh na ulici je v določenih predelih mesta domačinom enostavno prepovedano spati. Topli Španci so ljubitelji movide, tako da kar po cestah nastajajo improvizirane diskotekete, ki do poznega oddajajo techno glasbo. Ob tem, da sta pomembni komponenti praznika tudi nit de foc (večer ognemetov) in masclatà (dnevno popoldansko pokanje petard na občinskem trgu - Plaza del Ayuntamiento). Tako lahko pozabite tudi na priljubljeno siesto.



nomske plati (pritok turistov bi bil nedvomno večji) zelo koristilo, vendar je do silej prevladala tradicija, ki veleva, da mora biti cremá (sežig) 19. marca. Tradicija modernih fallas sega v leto 1885, ko je revija »La Traca«, ki se je borila za ohranitev tradicij, začela nagrajevati najlepšo fallo. Leta 1901 je tudi občinska uprava me-

sta Valencia začela vrednotiti to navado in prisločila na pomoč pri organizaciji in tudi z delitvijo nagrad najbolj izvirnim skulpturam. Začel se je preporod, ki še traja in se iz leta v leto izpopolnjuje in dopolnjuje z vse bolj zahtevnimi skulpturami, ki že presegajo 25 metrov višine. Gre za prave umetnine, ki se klub temu 19. marca čez noč spremenijo v pepel. Izjema je le eden izmed ninotov, to so manjše skulpture, ki obkrožajo fallase. Po ljudski volji se namreč najlepši reši (indultat) pred požigom in ga nato hranijo v mestnem muzeju.

V obdobju fallas skoraj podvoji število svojih prebivalcev. Mimo vseh nastopajočih skupin – prihajajo iz vseh predelov dežele – se v tretjem (po Madridu in Barceloni) španskem mestu po velikosti gnetejo trume turistov iz vseh krajev, ki do zadnjega kotička napolnijo vse turistične infrastrukture, od najbolj luksuznih hotelov do kampingov. In dogajanja na ulici povsem upravičijo izbiro, saj so fallas mestni praznik, ki je s strani domačinov in nastopajočih še kako občuten. Ni redkost, da med mimohodi skupin naletite na številne ženske, ki si z robcem brišejo solze, ravno ko se oblecene v tradicionalnih oblekah približujejo ogromni leseni strukturi Virgen De Los Desemparados (Devica zapuščenih). Na središčnem trgu de la Virgen stoji v obdobju fallas velika in gola lesena struktura. Slednjo nato »oblečejo« s cvetjem, ki ga razne skupine poklonijo devici. Prav rože so še eno izmed znancnosti Valencie v obdobju spomladanskih praznovanj.

Mesto je v tem tednu povsem kaotično. Stari del mesta je prometu zaprt. Po osrčju mesta ne krožijo niti javna prevozna sredstva, vendar se v teh dneh tudi pešči znajdejo v težavah. Glavne uli-



strani in gričevnatim svetom na drugi. Najbrž je pogled v obdobju hogueras tak, da ti zastane dih.

V bližini Alacanta je še nekaj krajev, ki si jih velja zapomniti. Z vlakom-tramvajem so ta obmorska mesteca tudi z lahko dosegljiva. Dve uri oddaljeni Calpe-Calp je znan zlasti po naravnem parku Peñon de Ifach. Gre za polotok sredi mesta, ki se s svojim 332 metrov visokim hribom zarije v Sredozemsko morje. Vzpon do vrha je kar zahteven, saj si moraš na najbolj zahtevnih predelih steze tudi pomagati v vrvmi. Ob naravnih lepotah je značilnost najmanjšega naravnega parka v Španiji prisotnost res številnih galebov, ki so tako vajeni človeške prisotnosti, da ob svojem prihodu odletijo še zadnji trenutek, ko bi jih lahko skoraj pobožal. Razgled z vrha tako na mesto kot na okolico pa je več kot zadostna nagrada za vloženi trud, približno ura relativno hitre ho-

je. Altea je manjše obmorsko mestece, ki se je, z razliko od sosednjih krajev, ohranilo tako, kot je bilo nekoč, ko je ob morju nad turizmom prevladovalo ribištvo. Bele enonadstropne hišice in ozke ulice te spremljajo, ko se vzpenja proti staremu središču.

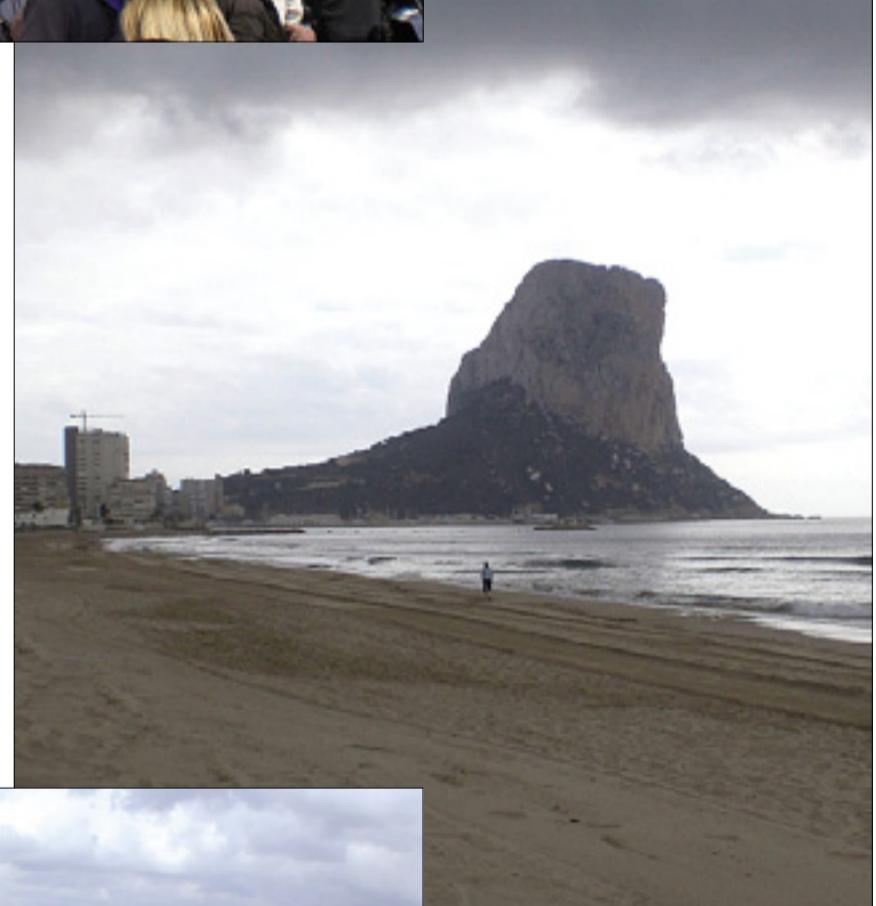
Benidorm je itak posebno doživetje.

Nebotičniki v »stilu Miami« jasno kaže-



Alicante (Alacant) in »hogueras«

Če vam marec ni posebno pogodu za ogled fallas in raje želite poletne počitnice, imate že pripravljeno alternativno rešitev. V leto in 45 minut s hitrim vlakom oddaljenim Alicanteju (Alacant v valencijanščini) potekajo meseca junija hogueras oziroma fogueras. Gre za fallasem sila podobno tradicijo, ko po celiem mestu postavljajo velike skulpture, ki jih tako kot v prestolnici zadnji dan praznika sežgejo. V Alicanteju pa imajo še dodatek: ko je hogueras konec se v tem mestu odvija tekmovanje ognjemetov, ko se nekaj dni zapored mojstri te »umetnosti« borijo, da bi prejeli nagrado za najbolj izvirne in spektakularne ognjemete. Alicante je tudi zelo prijetno obmorsko mestece vredno enodnevnega izleta. Krajši vzpon na mestni grad Santa Barbara je poplačan z izjemnim razgledom na plaže na eni



jo, da so v tem predelu šli v ekstremni turizem, čeprav mestno jedro ohranja še nekaj znakov tradicionalnih španskih obmorskih mest. Pri svojih 33-letih sem se vsekakor v tem mestu počutil povprečno celo mlajši kot se običajno počutim v Trstu. Po cestah samo starejši pari in v glavnem sta prevladovala dva jezikata: angleščina in nemščina. Zanimiv dogodek se mi je pripeljal na vlaku. Ko so turisti kupovali vozovnice jih je preglednik spraševal za potni list in si vsakega pozorno ogledoval. Spraševal sem se, čemu tako stroge kontrole, vse pa je bilo jasno, ko je angleški turistički rekel, da mora plačati polno ceno, ker ima »le« 64 let, medtem ko je meja za upokojensko tarifo 65...«





S pravočasnim redčenjem zgornjih grozdov na mladiki in tistih v notranosti trsa ter na slabih mladikah navadno ne zmanjšamo občutno pridelka, izboljšamo pa njegovo kakovost. S strokovnim redčenjem se namreč ob odstranitvi slabših grozdov poveča masa ostalih. Na fotografiji pod naslovom: delo v vinogradu, kot ga je upodobil slavni Vincent van Gogh.

AMPELOGRAFIČNA DELA V VINOGRADU

Redčenje grozdov za večjo kakovost

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE V SODELOVANJU Z ZKB



POSEG KZ Škoda po suši na travnikih in pašnikih

Kmečka zveza vse od začetka pomladi sledi vremenskemu poteku, ki ga spremlja nizka količina padavin. Sušno vreme zaenkrat sicer še ni prizadelo vseh kultur, med njimi trte in oljke, močno pa je upočasnilo rast trave na travnopašniških površinah. Na podlagi ogledov omenjenih površin je svetovalna služba Kmečke zveze že v začetku meseca maja ocenila, skladno tudi z oceno rejcev, da bo prvi majski odlosk količinsko za 60-70% nižji od večletnega povprečja. Žal se vremensko stanje do košnje ni izboljšalo, tako da je škoda po suši ocenljiva s 60-70% izgubo sena. Tej visoki izgubi gre dodati tudi slabšo kakovost trave in s tem sena, predvsem vsled manjše vsebnosti beljakovin in vitaminov in na splošno podvpovprečne hranilne vrednosti.

Glede na hudo škodo, ki je prizadelo rejce, je Kmečka zveza že naboljšala na krajevno Kmetijsko nadzorništvo pismo s katerim ga seznanja o kritičnem stanju živinorejskih, predvsem pa govedorejskih gospodarstev. Istočasno ga zaproša, da skladno z obstoječo zakonodajo izvrši ukrepe potrebne, da se prizadetim gospodarstvom zagotovi primerena odškodnina.

Kmečka zveza bo sledila problemu in naredila vse, kar je v njenih močeh, da pride do zadovoljive rešitve.

S tem prispevkom zaključujemo opis ukrepov s katerimi naravnimo in oskrbujemo listno površino pri vinski trti.

Redčenje grozdja

Ta ukrep ima danes v vinogradništvu velik pomen. Zaradi velikega potenciala rodnosti ter optimalnih gojitvenih opravil (boljše zdravstveno stanje, dobra oskrba itd.) je kljub manjši obremenitvi pri rezni nastavki grozdja nemalokrat prevelik. V tem primeru ukrepamo z odstranjevanjem posameznih grozdov. S pravočasnim redčenjem zgornjih grozdov na mladiki in tistih v notranosti trsa ter na slabih mladikah navadno ne zmanjšamo občutno pridelka, izboljšamo pa njegovo kakovost. S strokovnim redčenjem se namreč ob odstranitvi slabših grozdov poveča masa ostalih.

Redčenje v mladih vinogradih

Pri mladih trtah je redčenje grozdja pomembno, ker se bo s tem trs dobro razvil. Če je nastavek prevelik, koreninski sistem pa še ni dovolj razvit, pride do stresne situacije, kar velja še posebej za sušna leta. Rast mladič je slabša in trte postanejo hirave. Najbolje je, da drugo leto odstranimo vse grozdje (razen, če trta ni izredno bujne rasti) v tretjem letu pa pustimo samo en grozd na mladiču.

Redčenje v rodnih vinogradih

Intenzivnost redčenja je odvisna od števila rodnih mladičev na trs oziroma na kvadratni meter živiljenskega

prostora trte, od nastavka, bujnosti rasti, listne mase, razpoložljive vode, predvsem pa od kakovosti in obsega želenega pridelka.

Cilj redčenja je predvsem povečati kakovost grozdja in vina ter podaljšati živiljensko dobo vinograda. Grozdje, predvsem belo, najprej redčimo v razvojni fazi, ko dosežejo jagode debelino graha do začetka zapiranja grozdja. Do tega trenutka namreč jagode porabijo relativno malo asimilatov in vode. Pravočasno redčenje prepreči zastoj v rasti in predčasno porumenestov listov, preostali grozdi pa se bolje razvijejo. Pozno redčenje v fazi zapiranja grozdja do začetka zorenja je primerno pri zelo bujnih trsih z velikim nastavkom in še zlasti pri rdečih sortah, pri katerih je najbolje redčiti grozdje proti koncu barvanja jagod, saj takrat lahko odstranimo slabo razvite, zelene in nedozorele grozde.

Tehnika redčenja grozdja

Odstranimo slabo razvite grozde, ki so praviloma najvišje ležeče na mladičih in tistih, ki so v notranosti trsa zelo skupaj; tako povečamo zračnost med njimi in zmanjšamo možnost okužbe s sivo grozdom plesnijo.

Pri redčenju grozdja pa ne gre spregledati finančnega učinka. Najti je namreč treba ustrezn razmerje med pridelkom in kakovostjo grozdja, s tem, da mora boljša kakovost pokriti stroške manjšega pridelka in stroške redčenja. To pa je lažje dosegljivo, kjer se proizvajajo visoko kakovostna vina, ki jih potrošniki primerno cenovno nagradijo.

IZLET KZ IN ZKB - 24. julija

Srečanje kmetov treh dežel v Radišah

Kmečka zveza organizira v sodelovanju z Zadružno kraško banko, v nedeljo 24. julija 2011 enodnevni izlet z avtobusom na tradicionalno srečanje slovenskih kmetov treh dežel, ki ga Skupnost južnokoroških kmetov letos prireja v Radišah na avstrijskem Koroškem.

Program praznika

10:30 maša pred Kulturnim domom v Radišah
12:00 Kosilo in zabava z ansamblom Trio Korenika iz Šmihela
Glasbeni pozdrav: godbeno društvo Nabrežina
14:00 Kulturni program. Nastopajo:
Mešani pevski zbor SPD »Radišče«;
Godbeno društvo Nabrežina;
Folklorna skupina iz Galicije pri Žalcu iz Slovenije;
Harmonikaš David in Jaka iz Sel;
Narodnozabavni ansambel Koroške kmetijske zbornice.
od 15:30 nadaljevanje družabnega srečanja z glasbo.

Cena izleta je 25 evrov in krije samo stroške prevoza. Za kosilo bodo udeleženci poskrbeli na lastne stroške na prazniku samem. Kraj in urnik odhodov avtobusov bomo objavili naknadno.

Kmečka zveza in Zadružna kraška banka vabita svoje člane in prijatelje, da zaradi organizacijskih obveznosti pohitijo z vpisom na izlet (040 362941)

V OLJČNIKU

Oljčni medič in drugi škodljivci

V tem času moramo v oljčnem nasadu biti pozorni na **OLJČNEGA MEDICA**. Škodljivec se sicer pri nas pojavi le izjemoma, v zadnjih letih pa ga pogosteje opažamo.

Znanstveno ime škodljivca je Saissetia oleae in pripada družini kaparjev. Fiziološko so kaparji sorodni listnim ušem, njihovo telo pa je pokrito s ščitki. Prav zaradi tega jih je zelo težko uničiti. Škodljivca bolj poznajo v južnejših krajih, kjer dela škodo tudi na drugih rastlinah, predvsem agrumih in oleandrih. Odrasle samice so teme barve in v premeru merijo od 3 do 5 mm. Podobne so razpolovljenemu potrovemu zrnu in se tesno pritrdijo na oljčne veje in liste. Od tod tudi italijansko ime škodljivca, ki ga lahko prepoznamo tudi po reliefu, ki ga nosi na hrbitu v obliki dvojnega kriza. Kapar ima po navadi eno generacijo na leto. Prezimijo ličinke, ki se spomladi razvijejo v odrasle kaparje. Od konca aprila do julija samice polagajo jajčeca, ki se kmalu razvijejo v ličinke. Slednje le izjemoma dozorijo v odrasle kaparje še isto leto, večina ostanejo v obliki ličinke in take prezimijo, vse do naslednjega spomlad.

Oljčni medič srka rastlinski sok, zato rastlina ošiba. Rastlinski sok pa je bogat s sladkorji. Zaradi tega žuželke večji del sladke tekočine izločijo in jo pustijo na rastlini. To povzroča sajavost, se pravi prisotnost raznih glivic, ki se naselijo na površino vej, tako da dobesedno očnijo. Obolela rastlina je bolj podvrgnjena boleznim. Ob hujšem napadu listi porumenijo in celo odpadejo. Bolna oljka manj cveti in manj rodii.

Škodljivec ima številne naravne sovražnike, zato s škropili ukrepamo le, ko je res potreben in le po posvetovanju s strokovnjakom. Če pa so oljke v na splošno dobrem zdravstvenem stanju in oljčni nasad skrbno negujemo, se kapar težko pojavi. Le v izjemnih primerih, ko je kapar res množično prisoten, škropimo z mineralnim oljem, v 1,5 odstotni raztopini, pri tem izbiramo pripravke, katerih raba je dovoljena tudi v biološkem kmetijstvu. Za mediča je najbolj učinkovito škropanje v drugi polovici julija, ko je na listih največ ličink, saj proti samici škropanje zaradi ščitka nima nobenega učinka. Prag škropanja je 5 – 10 ličink na list na vsaj 10 % rastlin. Ličinke so zelo majhne, oranžne barve in vidne s prostim očesom. Škropanje ponovimo po 3 tednih. Močnejših, fosforganskih insekticidov pa ne priporočamo, da ne bi obremenili okolja in škodili številnim naravnim sovražnikom.

Na oljki so včasih prisotni tudi drugi kaparji, ki pa zaradi številnih naravnih sovražnikov in navadno nizke gostote, ne predstavljajo posebne nevarnosti. Vsekakor je najbolje, da se oljkarji, ki opazijo prisotnost oljčnega mediča, obrnejo na strokovno službo.

Zelo na kratko bomo opisali tudi **OLJČNEGA MOLJA** (Prays oleae). To je 7 milimetrov dolg metuljček pepelasto bele barve. Škodo dela 10 milimetrov dolga ličinka sivo zelenle barve. Oljčni molj ima letno tri generacije. Najbolj nevarna je tista, ki odlaga jajčeca na male plodice, ko so slednji veliki kot poprovo zrno. To se zgodi konec na začetku julija. Ličinke izvrtajo luknjo v notranjost semena in se hranijo z jedrom. Preden koščica otrdi, ličinka zapusti plod tako, da izvrta luknjo v bližini peclja. Ko se proti jeseni pojavi burja, veliko prizadetih plodov odpade. Škodljivec ima veliko število naravnih sovražnikov, zato je najbolje, da ukrepamo po možnosti z naravnimi insekticidi in le, ko je res potreben. Po možnosti škropimo z biološki pripravki na podlagi mikroorganizma Bacillus thuringiensis. Preden ukrepamo, se moramo vsekakor nujno posvetovati s strokovnjaki, saj je škropanje le redkodaj upravičeno.

Omenili bomo tudi **OLJČNO MUHO** (Bactrocera oleae), saj se prva generacija pojavlja v juliju, pa čeprav le v izjemnih primerih povzroča večjo škodo. Veliko bolj nevarna je druga generacija, ki se pojavi enkrat od konca avgusta do polovice septembra. Prav čas škropanja določimo s pomočjo feromonskih vab. Protiv oljčne muhi uporabljamo sredstva na podlagi dimetaota ali druge močne insekticide. V zadnjih letih pa je mogoče na trgu dobiti tudi specifične biološke pripravke, ki pa zahajevajo veliko rednost in natančnost pri posegih. Lahko pa se odločimo tudi za preventivni način na podlagi zastrupljenih hidroliziranih beljakovinskih vab, ki privabljamjo muhe. S takim škropilom poškropimo zidove, debla ali le južni del krošnje. Na ta način se izognemo direktnemu škropjanju plodov in uporabimo veliko manj škropila. Na ta način pa lahko ukrepamo brž, ko letijo prvi odrasli primerki oljčne muhe, to se pravi veliko prej, kot pri klasičnem škropjanju. Za zmanjšanje populacije odraslih je tudi koristna namestitev rumenih lepljivih tablic v oljčni nasad. V Sloveniji in tudi nekateri oljkarji pri nas se na ta način odlično borijo proti oljčni muhi.

Na istem principu sloni novejša metoda zatirjanja oljčne muhe, to je masovni ulov muhu s pomočjo ekoloških vab, ki so dovoljena v biološkem kmetijstvu. Pri nas je problem velika razpršenost dreves, predvsem pa nimamo izoliranih nasadov. Bolj je namreč nasad izoliran in velik, bolje delujejo vabe.

Še enkrat naj poudarimo, da se, preden se odločimo za katerikoli ukrep proti oljčni muhi in ostalim škodljivcem, posvetujemo z izvedenci pri strokovni službi.

Magda Šturmán



Na slikah: pod naslovom sodobni campus univerze v Flensburgu ob nemško-danski meji, kjer je potekala letošnja konferenca ICML; spodaj Fernand de Varennes

MEDNARODNA KONFERENCA O MANJŠINSKIH JEZIKIH

Raba v javni upravi pogoj za ohranitev in razvoj manjšinskih jezikov

BOJAN BREZIGAR



Fernand De Varennes je eden maloštevilnih znanstvenikov, ki se še desetletja ukvarjajo z manjšinami, vendar prinašajo ob vsaki priložnosti veliko svežine in tudi novih idej. De Varennes, doma iz Kanade, ki že dolga leta poučuje v Perthu v Avstraliji, sedaj pa opušča to univerzo in bo v prihodnjem akademskem letu poučeval v Etiopiji in na Kitajskem, »če mi bodo dali vizum«, kot sam na pol v šali tudi pove. Pred leti mu namreč niso izdali vizuma za udeležbo na neki konferenci na Kitajskem, uradno zato, ker je bila za tisto konferenco kvota vizumov izčrpana, verjetno pa je bila ta odločitev povezana z njegovimi študijami o jeziku v Tibetu.

Njegovo letošnje predavanje na mednarodni konferenci o manjšinskih jezikih ICML, ki je potekala v Flensburgu v Nemčiji in v Sonderborgu na Danskem, je bilo osredotočeno na vlogo, ki jo ima priznavanje jezika v javni upravi za ohranitev in razvoj jezika samega, s sklepniimi ugotovili, da so institucionalna jamstva, torej raba v javni upravi, najpomembnejši pogoj, da se bodo jeziki lahko razvijali in da bodo preživeli.

De Varennes je začel svoje izvajanje delež v zgodovini. Leta 1500 so ljudje na svetu govorili približno 15.000 jezikov, leta 2000 samo še največ 7.000 jezikov, predvidevanje pa kažejo, da se bo do leta 2100 ta številka razpolovila. Do konca tega stoletja naj bi torej »preživel« samo 3.500 jezikov.

Dejstvo, da do 16. stoletja ni bilo veliko sprememb glede števila jezikov, je De Varennes povezel s kolonizacijo. Ne gre torej za naključje, ampak za politiko kolonizatorjev, ki so uvajali svoje jezike. Vendar so se številni jeziki šibili tudi v Evropi in na to je vplivalo nastajanje nacionalnih držav in centralizacija, ki so jo te države uvajale. Ni torej res, da so bili nekateri jeziki »višji«, začel se je »lov« na šibkeje jezike. Tako je na primer leta 1566 španski kralj Filip II. prepovedal rabo arabščine in zapovedal, da se morajo vsi »moriscos«, špansko-arabski mešanci in največ treh letih naučiti španščino. Vendar je enaka usoda takrat doletela baskovščino in katalonščino, saj je bila španščina edini »dovoljen« jezik. 14 let kasneje pa je njegov naslednik Karel III. prepovedal vse jezike tazen španščine tudi v kolonijah.

V Angliji pa se je to dogajalo že veliko prej. Leta 1367 je Edvard III. prepovedal vse jezike, razen seveda angleščine. To je odri-

nilo na obrobje vse keltske jezike. V Franciji pa so do 15. stoletja govorili najmanj 20 jezikov in »francine« je bil jezik dvora. V 18. Stoletju so jih označili za arhaične, protidržavne, grda narečja in takrat se je začelo njihovo upadanje.

Z nastanjem nacionalnih držav so tako nastajali nacionalni jeziki. Ena država – en jezik ni naravnih pojmov, je ideologija, s katero se je uveljavljala in utrjevala oblast. Centralizacija države je terjala en sam državni jezik, ki je potrebel državne institucije. Znano je, da je John Stuart Mill leta 1870 zapisal, da »nihče ne more misliti, da za Bretonca ali Baska ni dobro, da se ga sprejme med visoko izobražene in omikane ljudi s tem, da postane pripadnik francoskega naroda«.



Poleg centralizacije in modernizacije držav pa so na izginotje nekaterih jezikov vplivale vojne, naravne nesreče in epidemije.

Z 19. stoletjem so se države v večji meri vključile v vse aspekte vsakodnevnega življenja. Razvilo se je javno šolstvo, povečale so se vojske, nastajala je javna uprava z državno policijo, počasi so nastajale tudi nekatere socialne službe. Države so ponujale storitve, vendar tudi uvajale državni jezik. Za to je bila potrebna kritična masa, torej zadostno število ljudi, ki govorijo ta jezik. In tu je De Varennes opozoril, da jezik, ki se ne uporablja, nimajo prihodnosti.

Kronika zadnjih dveh stoletij je polna dogodkov, ki kažejo na prisilo. Oroke, ki so v šoli govorili jezik, ki ni bil dovoljen, so kazovali. Znan je primer Ugande, kjer je učitelj do smrti pretepel otroka, ker ni govoril angleščine.

Državne institucije so neposredno poskusile Uganda, učitelj pretepel do smrti

otroka, ki ni govoril angleščine. Razne kazni zaroke, ki so govorili jezik, ki ni bil dovoljen. Šolo so številne države uporabljale in v nekaterih primerih še uporabljajo za ukinjanje manjšinskih jezikov. V šoli je uradni jezik edini dovoljen jezik, Vsakodnevni prislik ima namen, da popolnoma izniči rabe drugih jezikov.

V zadnjih dveh desetletjih je mednarodna javnost sprejela vrsto ukrepov in sprožila številne pobude z namenom, da se ta trend spremeni. Sprejete so bile mednarodne konvencije, pripravili so število pobud, vse do najprej evropskega in nato svetovnega dneva jezikov, vendar zaman. Raba jezikov, ki nimajo za seboj statusa uradnosti neke države, stalno pada.

Obstajajo pa nekatere izjeme. De Varennes je najprej omenil otocje Åland, ki je sestavni del Finske, večina prebivalstva otočja pa so Švedi. To otočje uživa upravno avtonomijo in švedščina se je tam dobro ohranila, v razliko od »kontinentalnega« dela Finske, kjer je švedski jezik v težavah, pa čeprav na tem celinskem delu živi 260.000 Švedov, na otočju Åland pa samo 25.000. Upravna avtonomija je torej ključ, ki omogoča ohranitev jezikov na dokaj visoki ravni. Podobno se dogaja na primer tudi na Južnem Tirolskem.

Da je ohranitev jezikov povezana z vlogo, ki jo ima jezik v javni upravi, kažejo tudi negativni primeri. De Varennes je tu spregovoril predvsem o irski. Leta 1835, pred veliko lakoto, ki je povzročila množično izseljevanje v Ameriko, je irščino govorilo 4 milijone ljudi. Leta 1861 jih je bilo še 680.000, leta 1926, ki je bila Irska že samostojna država pa pol milijona. Čeprav je Irska v svoji ustavi takrat zapisala, da je irščina kot nacionalni jezik prvi uradni jezik v državi, je vsa javna uprava še vedno uporabljala angleščino. Tako je raba irščine padala in danes ta jezik govorji manj kot 50.000 ljudi, nekateri trdijo celo, da jih je samo 20.000. Irščina ni bila nikoli jezik javne uprave in zato se je ljudem zdela nepomembna.

In na koncu se Tibet, kjer je Kitajska z obvezno uvedbo mandarinskoga jezika, torej tistega, ki mi pravimo kitajščine, skrčila rabo tibetanskega jezika s 70 na 50 odstotkov; tudi tibetanščini se ne obetajo rožnati časi.

To je le nekaj primerov. Žalostno je, da je uspešnih primerov zelo malo, neuspešnih pa ogromno, je še komentiral Fernand De Varennes.

Marginalni jeziki v Rusiji so čedalje bolj zapostavljeni

Zaščita manjšin oziroma skrb za njihove jezike v ruski federaciji je zagotovo ena manj pozornih tem, tudi na znanstvenih posvetih. Tokrat so bili na konferenci ICML predstavljeni trije primeri ruske federacije, Karelja, Kalmikija in Mansi, ki so si med seboj precej različni, sicer pa so se tudi predstavitev zelo razlikovali glede na njihovo strukturo in vsebinsko. Karelja, ki leži ob meji s Finsko, je namreč predstavljal raziskovalec, ki je vezan na krajevno oblastveno strukturo in za predstavitev ni prepričala udeležencev, ki niso mogli niti posegati v razpravo, ker je raziskovalec konference ni osebno udeležil, ampak je samo poslal svoj referat. Kalmikijo, državo ruske federacije ob Kaspijskem morju, pa je predstavil raziskovalec iz univerze v Pragi, ki se že dvajset let ukvarja za manjšinami in je udeležencem podal tudi izsledke raziskave, ki jo je opravil v tej državi. Skupnost Mansi, ki živi v osrednji Sibiriji, pa je obravnavala mlada madžarska raziskovalka Csilla Horvath z univerze v Szegedu.

Izsledki teh referatov torej niso primerljivi, zagotovo pa je primerljiv pristop, ki kaže, da bo treba na področju zaščite manjšin v ruski federaciji še veliko narediti.

O Kareliji samo birokratski

Referat, ki ga je konferenci posredoval Aleksander Laričev z univerze v glavnem mestu Karelje Petrozavodsku, se začenja z nekaterimi osnovnimi podatki o Karelji, državi, ki šteje nekaj manj kot 700.000 prebivalcev. Uradni jezik v državi je ruščina, k ruski skupnosti pa se prišteva tudi večina prebivalstva, kar 76,6 odstotkov državljanov te republike ruske federacije, k kareljski skupini (gre za ugrofinski jezik) pa 9,2 odstotka prebivalstva. Poleg Kareljcev so manjšina še Vepsisci, ki pa so maloštevilni.

V poročilu je poudarjeno, da obstaja velika skrb za ohranitev etničnih skupnosti, »seveda pa je treba posebno pozornost nameniti tudi ruski skupnosti«. Leta 2004 so v parlamentu sprejeli zakon, ki obvezuje vlado, da podpira kareljski, vepsijski in finski jezik, predvsem glede dostopa do medijev, to je televizije, dnevnikov in elektronskih medijev.

Ruska ustava sicer dopušča republikam, da se odločajo glede priznanja uradnosti svojih jezikov, V Karelji se za to niso odločili, predvsem zaradi sorazmerno nizkega odstotka ljudi, ki govorijo kareljski jezik.

Manjšinski jeziki v Rusiji še ne uživajo mednarodne zaščite. Ruska vlada je sicer podpisala Evropsko listino za regionalne ali manjšinske jezike, zataknilo pa se je pri ratifikaciji; avtor referata ocenjuje, da je do zastaja prišlo, ker v Rusiji ni formalne razlike med manjšinskimi jeziki in jezikli priseljencev.

Za identiteto, ne pa za jezik

O Kalmikiji in njenih jezikovnih problemih pa je govoril profesor Karlove univerze v Pragi Leos Šatača, dober poznavalec manjšin v Evropi, ki je pojasnil, da so Kalmiki potomci Mongolov, ki so se priselili na to evropsko območje v 17. stoletju. To je bila zadnja mongolska migracija v Evropi, pa tudi tista, ki je segla najdlje proti Zahodu. Dokaj majhna država, ki šteje vsega 290.000 prebivalcev, leži ob Kaspijskem morju. Od teh prebivalcev je 156.000 Kalmikov, 96.000 pa je Rusov. Ostali prebivalci pripadajo raznim skupnostim, ki so se tja presele v času Sovjetske zveze.

Zgodovina Kalmikov je bila zelo razvejana; ker so bili budisti, edini v takratni Sovjetski zvezni, so bili žrtve množičnega razseljevanja, zlasti v začetku 50. let prejšnjega stoletja; veliko se jih je kasneje vrnilo, vendar je mlada in srednja generacija dejansko rusificirana. Samo tretjina prebivalstva še slabo razume, samo 15 odstotkov ga tekoče govori, med otroci je podatek še bol zaskrbljujoč, saj samo 6 odstotkov otrok govori jezik. Jezik dejansko izginja zaradi nizkega prestiža in zato, ker je vabi samo v družinskom krogu. Gre še vedno za jezik domačih opravil, ki ga ni v javni upravi, v izobraževanju in v literaturi.

Jezikovna politika je torej dojak kontroverzna. Res je, da je po razpadu Sovjetske zvezde narasel interes za uveljavljanje tradicij in so bili sprejeti administrativni ukrepi za revitalizacijo jezika. Tudi v ustavi Kalmikije je poudarjen pomen jezika, katerega poučevanje so v šolah uveli v 90. letih. Obstaja tudi nekaj medijev in televizija oddaja program v tem jeziku, vendar pravih rezultatov ni. Predavatelj je tu opozoril na nekatere podobnosti z irščino v irski republiki ali z jezikom Samijev v Skandinaviji, ki kljub prizadevanjem ne prodreta v javnosti. V Kalmikiji ostaja ruščina pogovorni jezik, medtem ko okolje postaja čedalje bolj azijško: odpirajo se novi Budovi kipi, vendar jezik ostaja ruščina. Kalmiki za svoj jezik, v nasprotje od sosednjih Tatarov in Čečenov, dejansko niso dozvetni. Prestiž jezika je zelo nizek, kar seveda vpliva na njegovo ohranjevanje. Ljudje na vprašanja o identiteti odgovarjajo, da so Kalmiki, vendar to ne vpliva na rabi jezika: priznavanje k identiteti se ne prekriva z etnično identifikacijo.

Dve stoletji nič za jezik

Autonomna oblast Hanti Mansijsk v osrednji Sibiriji je prav tako zanimiv primer, kako manjšinski jeziki v ruski federaciji izginjajo. Raziskovalka Csilla Horvath, ki pravila študijo o skupnosti, ki govoriti ugrofinski jezik mansi, ki ga govorijo vsega 2.700 ljudi, je opozorila na veliko število priseljencev v tem mestu; ti pripadajo kar 123 različnim skupnostim, kar seveda močno otežoča kakovoli resnični zaščiti jezika.

Do neke mere je stanje v tem mestu zelo podobno stanju v Kalmikiji: ljudje se priznavajo k skupnosti, zanemarjajo pa jezik. V glavnem mestu Hanti Mansijsku, ki ima 80.000 prebivalcev, se več kot 11.000 ljudi opredeljuje za pripadnike skupnosti Mansi, jezik pa govoriti komaj četrtnina. Do tega je privdedo zadržanje oblasti, ki že dve stoletji niso naredile nič za modernizacijo in razvoj jezika. Jezik nima nobene vloge v javni upravi, zelo skromno pa je prisoten v šolah: samo z neobveznim poukom eno ali dve uri tedensko v ruskih šolah. Podatki o sodelovanju na teh tečajih so kontroverzni: leta 1994 naj bi bila nanje prijavljena 2 učenca, leta 2004 pa kar 1042 učenec.

Gre za uradne podatke in madžarska raziskovalka dvomi v njihovo verodostojnost, ni pa imela možnosti, da bi jih preverila.

Na državni univerzi, ki jo obiskuje 4.700 študentov, od katerih se je 236 opredelilo za pripadnost skupnosti Mansi, so leta 2007 na pedagoški fakulteti uvedli predmet filologije mansi, prijavil se je en študent in svetovali so mu, naj se raje uči ruščine. Predmeta od leta 2009 ni več.

Pač pa je občasno nekaj oddaj v jeziku mansi na krajevnem radiu in televiziji; v tem jeziku izhaja tudi skromen tednik, štiri strani v črno-belem tisku in nenazadnje obstaja še zasebni otroški vrtec, ki ga obiskuje 25 otrok; edina pozitivna nota te marginalne in pozabljenje skupnosti.



Tržaška kreditna banka je bila likvidirana, ker se je iztekelo njena življenska doba. Nastala je na nejasnih temeljih z delno nejasnim kapitalom in to je bilo vsekakor motilno: kaj, če bi kdaj to prišlo na dan? Postala je motilni gospodarski dejavnik za tržaške ekonomske in politične kroge, pokojnine in nakup palače Arrigoni-Saima sta bili alarmni zvonec za te kroge.

OB IZIDU KNJIGE VOJMIRJA TAVČARJA O RAZPADU TKB

Drvenje v radar

BOJAN BREZIGAR



Predlog, naj napišem recenzijo o knjigi Vojmirja Tavčarja o polomu Tržaške kreditne banke je bil po eni strani zelo mikan, po drugi pa tudi dokaj vprašljiv.

Mikaven je bil predvsem zato, ker se s Tavčarjem dobro poznavata, saj sva prišla na Primorski dnevnik v istem obdobju in ga tudi zapustila praktično skupaj. Najina novinarska pot se je prepletala, nisva bila vedno skupaj, Tavčar je bil kar nekaj časa na agenciji Alpe Adria, sam sem bil nekaj let v deželnem svetu in torej daleč od uredništva, pa tudi sicer sem dve leti služboval v Rimu in v Rimu je kasneje služboval tudi Tavčar. Vendar moram reči, da je bilo nujno sodelovanje vedno odlično, trajalo je desetletja in drug drugega zelo dobro poznava. Izziv je bil mikaven, ker sem bil govor, da me knjiga ne bo razočarala, saj je Tavčar zelo vesten in prav tako natančen novinar, ki zna ločevati dejstva od ocen in – naj nekoliko prehitim z oceno – mi knjiga Polom to potrjuje. Pa o tem več kasneje.

Po drugi strani je bil izziv vprašljiv, ker sem dogajanju v zvezi s TKB tudi sam pobliže sledil; ves tisti čas sem bil namreč odgovorni urednik Primorskega dnevnika in tem vem zelo veliko, čeprav nimam natančnih zapiskov, ampak se moram zanati izključno na spomin. Ob predlogu, naj se lotim tega pisanja, sem se torej bal, da bi se lahko gradivo, ki je objavljeno v tej knjigi, križalo z mojimi spomini in da bi načelo recenzije tega, kar sem prebral v knjigi, napisal nekaj svojih spominov in razmišljanj. Nekaj bo tudi tega, ampak res sem si prizadeval, da bi ga bilo čim manj.

Že naslov jasno kaže na vsebino knjige: šlo je za pravi polom. Zadet je tudi podnaslov: šlo je za zgodbo o uspehu z žalostnim koncem.

Vojmir Tavčar je svojo knjigo razdelil v tri dele.

Prvi del je zgodovina banke, od ustanovitve do likvidacije. Tu so prva leta obdelana z nekaj naglice, verjetno zaradi skromnosti razpoložljivih arhivov, pa tudi zato, ker veliko tistih, ki so botrovali ustanoviti banke, ni več med nami. V času, ko je začel Tavčar pisati knjigo, je namreč minilo že več kot 60 let od ustanovitve TKB leta 1959. Podatkov zato ni več veliko, takratno pisanje medijev pa zagotovo ni verodostojno, saj so bili Slovenci v Italiji strogo blokovski razdeljeni in mediji so bili odraz te razdeljenosti. Pač pa Tavčar povsem umestno opozarja na spomine Niko Kavčiča, ki marsikaj povedo, čeprav preustrojstvo vselej skelepanje bralcu. Ti spomini in pa dejstvo, da je nastala banka na osnovi Londonskega memoranduma ter opozorilo - ki ga Tavčar navaja v opombah - Diega De Castra, ki je dejal, da je takrat Italija zahtevala banko tudi za italijansko manjšino v Istri, marsikaj povedo. Tavčar pisanja ne pelje do logičnih zaključkov, ampak jih jasno nakazuje: ta banka je nastala kot anomalija v italijanskem bančnem sistemu, vezana je bila na mednarodni sporazum in zanj so lobirali ljudje iz Slovenije, sestavnega dela socialistične Jugoslavije, ki niso predstavljali najbolj demokratičnih institucij oziroma niso predstavljali niti uradnih institucij slovenskih oziroma jugoslovenskih oblasti. To je breme, ki je banko težilo skozi vsa leta. In tu je prvi problem, ki ga Vojmir Tavčar analizira, kljub skromni količini arhivskih virov.

Drugo vprašanje, ki ga Tavčar izpostavlja, je popolno nerazumevanje epohalnih sprememb, do katerih je prišlo v Evropi in konkretno tudi v Sloveniji ob koncu 80. in v začetku 90. let prejšnjega stoletja. Kar na nekaj mestih je izpostavljena kritika na račun takratnega vodstva Slovenske kulturno-gospodarske zveze in fi-

nančne družbe Safti, ki sta se med drugim delno prekrivali: v vodstvih obeh organizacij so sedeli isti ljudje. Drugje, denimo v Sloveniji, so te spremembe še kako razumeli. Naredili so preobrat za 180 stopinj, spremeniли svoje strukture in ostali pri življenju. Pomislimo samo na sindikate, ki so se prej ukvarjali z ozimnicami in s počitniškimi domovi, sedaj pa so – z istimi ljudmi – močan protitež celotnemu političnemu in gospodarskemu sistemu. V manjšini pa ni bilo pripravljenosti za spremembe in kadar so voditelji zavedli svoje napake, je bilo očitno prepozno.

Tretje vprašanje, ki ga izpostavlja Tavčar, je lahkomiseln vodenje banke. Kritike tu letijo predvsem na direktorja Svetina in delno na njegovega naslednika Semena, predvsem zaradi prikrivanja jamstev, s katerimi upravni odbor sploh ni bil seznanjen, pa tudi zaradi prevelike optimizma pri podejeljanju kreditov, pa še zaradi prijateljstev in znanstev, ki so vprašljiva z vseh zornih kotov. Kdo je bil in kakšno vlogo je imel Danilo Ervas? Zakaj je imel profesor Querci v TKB kredite brez omejitev? Kaj je imelo od tega slovensko zamejsko gospodarstvo? Zakaj je banka potrebovala toliko denarja za reprezentančne stroške? To so vprašanja, ki si jih neveč bralec postavlja pri prebirjanju Tavčarjeve knjige. Pa to bi bilo lahko še razumljivo. Dejstvo je, da si ta vprašanja postavlja tudi bralci, ki poznajo dogajanja in celo sami upravitelji. Tega ozadja Tavčar ne razkriva; verjetno bo treba počakati desetletja, preden bodo odprt razni arhivi in takrat bodo po njih brskali razni zgodovinarji. Danes tega enostavno ne vemo.

Drugi del knjige vendarle ponuja nekaj delnih odgovorov na ta vprašanja. Vojmir Tavčar se je pogovarjal s številnimi akti ter tistega dogajanja in z nekaterimi politiki, ki so takrat zasedali pomembna mesta. Tako je nekdaj član upravnega sve-

ta TKB Silvij Tavčar segel s spominom da leč nazaj, v čas, ko je bil odstavljen prvi direktor Mario Canciani, ker naj bi podeljeval previroke kredite italijanskim strankam; ampak Silvij Tavčar Cancianija ocenjuje kot dobrega strokovnjaka, po njegovih odstaviti pa naj bi prišlo do težav, ko pa govoriti o Vitu Svetini je zelo kritičen tudi glede dejstva, da je Svetina v svoje zgodbe vpletal takrat že pokojnega Borisa Raceta. Zanimivo bi bilo kaj več izvedeti o odnosih med Svetino in Racetom, ki baje še zdaleč niso bili tako idilični, vendar je očitno za to še prezgodaj. Sicer pa Svetina iz te knjige že itak izpade kot zelo negativna osebnost.

Sledi nekaj političnih pogovorov. Miloš Budin se ne oddaljuje od svojih takratnih stališč, krije takratno italijansko vladu in predvsem podtajnika Fassina, takratni tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj pa si predvsem prizadeva pokazati, da so bile v Sloveniji takrat na oblasti levicarske sile. Ta dva intervjuja h knjigi ne prispevata velikih novosti. Rudi Pavšič je uperjen predvsem v prihodnost, v podarjanje pomene rešitve dela premoženja preko skupine KB 1909, ki jo upravljajo drugače in je že dosegla pomembne rezultate. Iz Pavšičevih besed izhaja predvsem volja, da bi dokončno zaprli poglavje TKB in gledali naprej, kar je z njegovega vidika razumljivo; tako kot je vidi krogov, ki so bili soudeleženi pri (slabem) vodenju banke popolnoma razumljiva nejevolja, da je do te knjige sploh prišlo. Tudi pritisnik, nači bi knjige ne izdali, ni manjkalo, vendar sedanji čas na pritiske ne odgovarja več tako kot nekoč.

Dario Zuppin in Vito Svetina še vedno vztrajata pri teoriji zarote. Zuppin je prepričan, da je bila likvidacija banke »politični akt italijanskih oblasti« in minimizira slabo vodenje. Svetina pa krčevito vztraja pri svojem, tudi z izgovori, ki zaslужijo samo nasmešek, kot je na primer trditev, da je želel s prikrivanji nevkjnjenih jamstev zaščititi upravni svet: dejstva (obsodba upraviteljev) so pokazala, da ni zaščitil prav nikogar. Več o njegovih izjavah ne bi pisal. Prebrati jih je treba, seveda v kontekstu celotne knjige, v kateri mrgolijo podatki, ki Svetino dejansko demantirajo, čeprav to oceno Tavčar prepušča bralcem. Sploh je značilnost tega drugega dela knjige v dejstvu, da gre za intervjuje brez komentarjev, torej izrazito profesionalni novinarski pristop.

Sledi intervju z Adrijonom Semenom, človekom, ki je bil, če dobro pomisljeno, ena največjih žrtev. Po eni strani je bil žrtev lastne šibkosti, po drugi pa žrtev sistema, v katerem je odločitve sprejemal samo Svetina. Bil je pač zvest vodstvu in njegove izjave vse to samo potrebujejo. Bil je predvsem tehnik in tudi njegov odgovor so tehnični; še vedno je prepričan, da bi banko lahko rešili, to svoje prepričanje pa utemeljuje z številkami, podatki, ki jih natančno navaja. Kot tehnik, brez političnih ocen, ki jih prosto delita Zuppin in Svetina.

Intervju z Francetom Arharjem, takratnim guvernerjem Banke Slovenije, ne vsebuje nobene novosti. Pravzaprav ni Arhar povedal nič. Bralci ga lahko mirno preskočijo. Morda bi bilo primernejše govoriti s kom drugim, vendar je razumljivo, da v Sloveniji ljudje, ki so bili zraven in (morda) soodločali, raje previdno molčijo.

Zadnjih trije intervjuji oziroma dva intervjuja in en zapis na popeljejo bralcu v drugi svet. Vanja Lokar, upravitelj TKB v fazi, ko je bil v teku ekstremni poskus reševanja banke, Miran Kuret, kritični glas številnih občnih zborov banke in Edi Germanni, dolgoletni vodja zunanjetrgovinskega oddelka, so nanizali vrsto napak, »lahkomiselnega upravljanja«, kot mu odkrino pravi Lokar, ko govoriti o investicijah v družbo Ferrovie Nord in o dragi, razkošni ureditvi palače Arrigoni-Saima, kamor naj bi se preselila banka. Zapise, ki jih je treba pazljivo prebrati, ker prihajajo od notranje strani, pa tudi zato, ker kažejo, da ni res, da nihče ni bil zaskrbljen, da nihče ni protestiral zaradi dogajanja v TKB. Dejstvo je, da so protesti naleteli na gluha ušesa.

Zadnjih 140 strani knjige so dokumenti, v glavnem zaslišanja in razsodbe, pa tudi nekaj drugih dokumentov, ki dopolnjujejo knjigo. Mimogrede, razsodbe so v slovenščini brez strešic, tako, kot so jih »mojstrsko« prevedli na sodišču. Tudi to se dogaja. Pomenljivo je, da je bilo vse objavljeno.

Sedaj pa še nekaj dodatkov, ki ne zavajajo knjige, ampak moje spomine na tista dogajanja. Morda nekakšno dopolnilo napisanemu.

Prelomni trenutek v TKB je bila zamenjava predsednika leta 1984, ko je Lidera Polojaca zamenjal Egon Kraus. To ni

kritika Egonu Krausu, je samo opozorilo, da je takrat šlo dejansko za odstranitev ljudi, ki so želeli banko razviti na drugačnih finančnih temeljih s povečanjem zasebnega kapitala v lastništvu. Tega pa »sistemu« ni dopustil; to mi je takrat pri kozarcu vina povedal eden izmed članov najožjega vodstva establissementa, v prepričanju, da mi lahko zaupa. Dejansko sem doslej molčal.

Tako, kot sem molčal, ko mi je funkcionar banke povedal, v kakšne tvegane operacije se podava banka. Vprašal sem ga, ali je to povedal tistim, ki odločajo. Dejal je, da jim je povedal. Čez nekaj dni je bil premeščen v eno izmed podružnic, brez nikakršnih zadolžitev.

Tudi kasneje, ko je tekla voda v grlo, vodstvo banke zadeve ni jemalo tako resno, kot bi moral. Spomniti se večerje v Ljubljani: bil sem edini zamejec, na večerji pa je bilo kar nekaj ministrov, poslancev in predstavnikov takratne vlade; šlo je za ljudi, ki so bili takrat v LDS. Z enim, ki je imel pomembne zadolžitve prav v finančnem sektorju, sem spregovoril o TKB in vprašal, kaj bodo v Sloveniji naredili. »Le kaj naj naredimo; vsakokrat, ko pridejo k nam, nam prinesejo drugačne podatke,« mi je odgovoril.

In vendar je bilo jedro banke zdravo. Lansko leto sem potoval z letalom iz Benetk na Dunaj. V letalu sem srečal uradnika banke, ki je postal v bančništvu in se v neki drugi banki ukvarja z zunanjim trgovinom. Izmenjalna sva nekaj besed in ko je našel, da sem omenil TKB, sem prejel odgovor: »Sedaj še vidim, kaj smo zapravili, kakšno veliko znanje smo imeli.«

Vojmir Tavčar v svoji knjigi omenja spektakularno preiskavo finančnih stranikov v TKB in tudi preiskavo, ki so jo opravili na SDGZ prav na dan, ko je ta organizacija imela veliko proslavo, mislim da je šlo za 50. obljetnico ustanovitve. Tavčar v knjigo vnaša vprašanje, ali je šlo res za naključje. Prepričan sem, da ni šlo za naključje. Sodstvo je bilo v Trstu ena izmed operativnih rok ljudi, ki niso marali manjšine. Ko se je v 60. letih znašel neki tožilec, ce se prav spominjam, se je imenoval Mayer, ki je pokazal znake odprtosti, so ga takoj zamenjali. Navsezadnje mi je eden izmed voditeljev SDGZ povedal, da so kasneje, ko so potrebovali nekatere dokumente, ki so jih finančni straniki zaplenili na združenju, na sedežu finančne stranke se vedno našli zapečatene pakete, ki jih več mesecev ni nihče odprl. Pa so jih morali zapleniti prav na dan proslove! Vendar pozor: skepso do sodstva ohranjajmo vsekozi, tudi danes, in je ne uporabljam same, kadar mi to ustrezza.

Še zadnji spomin: Tavčar v svoji knjigi omenja tovarno IRET, tudi Zuppin govori o njej, ko pravi, da je bila dobra tovarna, a so jo moralni zapreti. Vistem času sem bil deželni svetnik. Na lastno pobudo, ne da bi me kdo zaprosil in ne da bi komu to povedal, sem šel k enemu najvidnejšim tržaškim politikov, seveda vplivnemu članu deželne koalicije. Vprašal sem ga, ali ne bi bilo mogoče tovarne rešiti. Najprej je omahaoval, nato pa mi je povedal, da »so prišli« in rekli, da je treba IRET zapreti. Kdo, mi je povedal. Jasno mi je bilo, da je šlo za tajne službe, še sedaj pa mi ni jasno, ali so bile italijanske ali morda ameriške.

Imena vseh, ki sem jih tu omenil, so skrbno spravljena v mojem spominu.

Zadnjec: bolj kot razmišljaj, bolj sem prepričan, da je bila Tržaška kreditna banka likvidirana, ker se je iztekelo njena življenska doba. Nastala je na nejasnih temeljih z delno nejasnim kapitalom in to je bilo vsekakor motilno: kaj, če bi kdaj to prišlo na dan? Postala je motilni gospodarski dejavnik za tržaške ekonomske in politične kroge, pokojnine in nakup palače Arrigoni-Saima sta bili alarmni zvonec za te kroge. Manjšini je Rim z zaščitnim zakonom zagotovil temeljne pravice in osnovna sredstva, vse ostalo naj bi bilo torej prepuščeno trgu. Tako so očitno razmišljali v Rimu, verjetno pa so tako razmišljali tudi v Ljubljani, kjer imajo manjšince zelo radi, ce se jočemo, da nas kdo tepta in ce pridno prepevamo narodne pesmi. To je bil sklop razlogov, zaradi katerih so drugi ukrepali proti banki.

Obstajajo pa še naši razlogi. Prijatelj, kolega, s katerim sva se pred kratkim pogovarjala o tem, me je opozoril na splošno načelo, da moraš biti zelo previden, kadar veš, da si pod udarom. Navsezadnje vsi prisnemo na zavore, kadar vemo, da so nekje spredaj policisti z radarjem. Te previdnosti v TKB ni bilo. Nasprotno, banka je svojim nasprotnikom na srebrnem pladnju ponudila orožje, da so lahko zaprli. Po cesti so drveli kljub radarju. Žalostno je, da je globo pličala vsa manjšina.

Preberite Tavčarjevo knjigo, ne bo vam žal!



ITALIJA - Po drugostopenjski razsodbi civilnega sodišča v Milanu

Fininvest mora plačati 560 milijonov evrov odškodnine

Zaradi podkupovanja sodnikov - *Marina Berlusconi: Zarota proti mojemu očetu*

MILAN - Skupina Fininvest v lasti družine Silvia Berlusconija bo morala konkurenčni družbi CIR Carla De Benedettija plačati 560 milijonov evrov odškodnine, je včeraj razsodilo prizivno vicično sodišče v Milanu. Zadeva se vleče od leta 1991, ko je Fininvest podkupil sodnika v boju za prevzem založniškega podjetja Mondadori. Takrat je bil Berlusconi s svojimi sodelavci zaradi korupcije tudi kazensko preiskovan, vendar do obsodbe ni prišlo zaradi zastaranja.

Prizivno sodišče je z včerajšnjo razsodbo za četrtino znižalo denarno kazeno, ki je je Fininvestu oktobra 2009 prisodilo prvostopenjsko sodišče. Zgodba se je začela leta 1991, ko je sodišče Fininvestu dovolilo prevzem največje italijanske založniške hiše. Leta 2007 je sodišče razsodilo, da je Berlusconi to odločitev »kupil«, več odvetnikov in sodnik pa je bilo obsojenih zaradi korupcije.

Berlusconijeva hči Marina se je na včerajšnjo odločitev sodišča odzvala z izjavo, da gre za nov »brezumem napad« na njenega očeta in za »poraz pravosodja«. Dodala je, da razmišljajo o tem, da bi se obrnili na kasacijsko sodišče, ki je zadnja stopnja v pritožbenem postopku. »Prepričani smo, da je pravica na naši strani in se ne bomo pustili ustrahovati,« je zagotovila. Včeraj bi moral skupaj z očetom, ki je razsodbo označil za »oboroženi rop«, preživeti dan na Lampedusi, vendar je premier obisk odpovedal. Župan otoške občine je prepičan, da zaradi razsodbe.

Odlöčitev prizivnega sodišča je takoj izvršljiva, vendar nekateri opazovalci menijo, da se bo zelo verjetno zavlekla. Kot je znano, je premier Berlusconi tik pred zdajci skušal spremeniti kazenski zakonik tako, da bi kazni, višje od 20 milijonov evrov, postale izvršljive šele po tretjestopenjski razsodbi. Zaradi razburjenja, ki jo je v javnosti povzročila njegova namera, vsebovana v paketu varčevalnih ukrepov, se je Berlusconi odločil za umik predloga.

De Benedettijev CIR lahko od Fininvesta zahteva plačilo odškodnine takoj in če Berlusconijeva družba ne bo imela dovolj sredstev, se bo morala po pomoč obrniti na banke. Odlöčitev sodišča je pomembna zmagha Carla De Benedettija, ki je neposreden Berlusconijev konkurent na medijsko-založniškem področju. Njegov komentar o razsodbi je razumljivo pozitiven, ob zagotovitvi, da »to ni politična razsodba«. Takega mnenja je tudi leva opozicija, medtem ko Berlusconijevi sodelavci govorijo o »pravosodnem nasilju«, kar je vodja demokratov Bersani označil za »prevratniške izjave«.



Palača založniške hiše Mondadori v milanskem predmestju Segrate

ANSA

UE - Eurobarometer Za Evropejce najpomembnejše prosto gibanje po EU

BRUSELJ - Za državljanje EU je najpomembnejša pravica do prostega gibanja in bivanja v uniji, je pokazala te dni objavljena raziskava Eurobarometra. To pravico je za najpomembnejšo ocenilo 48 odstotkov vprašanih. Na drugem mestu je pravica do dobrega upravljanja s strani evropskih institucij, ki je najpomembnejša po mnenju 33 odstotkov anketiranih. Za 32 odstotkov vprašanih pa je najpomembnejša pravica do pritožbe pri evropskem varuhu za človekove pravice. Evropski ombudsman Nikoforos Diamanduros je v komentarju rezultatov poudaril, da je pravica do prostega gibanja in prebivanja v uniji eden najpomembnejših dosežkov Evropske unije.

Raziskava, ki so jo izvedli februarja in marca na vzorcu 27.000 državljanov v vseh 27 članicah unije, je še pokazala, da evropski državljanji niso dovolj obveščeni o evropski listini o človekovih pravicah. 72 odstotkov vprašanih je namreč priznalo, da niso dobro seznanjeni z njo, medtem ko jih 13 odstotkov za listino sploh še ni slišalo.

Pokazalo se je tudi nezadovoljstvo s preglednostjo dela evropskih institucij. 42 odstotkov anketiranih je namreč dejalo, da delo evropske administracije ni dovolj pregledno, medtem ko jih je bilo zadovoljnih le devet odstotkov. 35 odstotkov jih tudi ni zadovoljnih z učinkovitostjo evropskih institucij. Je pa zadovoljstvo z delom institucij večje med tistimi, ki bolje poznajo delovanje unije, še kaže raziskava. (STA)

KONFERENCA - Croatia Summit V Dubrovniku razpravljalni o novem desetletju za JV Evropo

DUBROVNIK - V Dubrovniku se je včeraj končala šesta mednarodna konferenca Croatia Summit, ki jo je hrvaška premierka Jadranka Kosor označila za izjemno uspešno, ne le zaradi številnih gostov, temveč zaradi ozračja in obravnavanih vsebin. Srečanje je bilo izjemno pomembno, dobro in uspešno, je dejala Kosorjeva. Kot je poudarila, so imeli udeleženci izjemno veliko pogovorov o krepliti gospodarske sodelovanja tako v okviru razprav kot na dvostranskih srečanjih.

Na včerajšnjih razpravah so govorili predvsem o vlaganjih in novem gospodarskem okviru v jugovzhodni Evropi, o nadlejovanju procesa širitev EU in varnosti v Sredozemlju. »Odprli smo veliko novih in pomembnih vprašanj v zvezi z osrednjim temo srečanja Novo desetletje za Jugovzhodno Evropo - sklenitev tranzicije, kot tudi glede varnostnih izzivov v južnem Sredozemlju. Srečanje je potekalo tudi v ozračju sklenitve hrvaških pogajanj z EU,« je še izjavila Kosorjeva in dodala, da se je na dvostranskih srečanjih s predsednikom vlad držav EU pogovarjala tudi o postopkih ratifikacije hrvaške pristopne pogodbe z unijo in da so ji vsi sogovorniki zagotovili »hitro in gladko ratifikacijo« dokumenta.

Konference se je udeležil tudi slovenski premier Borut Pahor, ki se je ob robu sestal tudi s podpredsednikom avstrijske vlade in zunanjim ministrom Michaelom Spindeleggerjem. Kot so po njunem srečanju za STA potrdili v Pahorjevem uradu, sta očenila, da je novela avstrijskega zveznega zakona o narodnih skupnostih korak naprej v odnosih med Slovenijo in Avstrijo.

Letošnjega Croatia Summita se je udeležilo šest predsednikov in šest podpredsednikov vlad, osem zunanjih ministrov in številni uradniki iz EU, ZDA, zveze Nato, Sredozemske unije in drugih mednarodnih organizacij. (STA)

AFRIKA - Opolnoči na soboto se je začelo bučno praznovanje uresničene neodvisnosti

Južni Sudan postal 54. afriška država

Novo državo so po petih desetletjih konfliktov priznale že številne druge države, kot prvi Sudan - Predsednik Salva Kiir zaprisegal in podpisal začasno ustavo



JUBA - Južni Sudan je včeraj postal neodvisna država. Predsednik parlamenta James Wani Igga je v prestolnici nove države Juba v navzočnosti številnih visokih političnih predstavnikov in tisočev navdušenih prebivalcev te afriške države razglasil neodvisnost Južnega Sudana, nato pa so prvič uradno dvingnili zastavo nove države, nastale na temelju volje južnosudanskega ljudstva, ki je to voljo potrdilo tudi na referendumu. S tem je Južni Sudan po petih desetletjih konfliktov s severom, ki so se končali leta 2005 s podpisom mirovnega sporazuma, dočakal svojo neodvisnost.

Igga je v izjavi o neodvisnosti potrdil, da bo Južni Sudan demokratična in multietnična država ljudi različnih verskih prepričanj, in poudaril zavezost k prijateljskim odnosom z vsemi državami, tudi s Sudanom, ki je novo državo priznal kot prvi. Med političnimi prioritetami pa je Igga izpostavil članstvo v ZN, Afriški uniji, afriškem Medvladnemu razvojnemu uradu (IGAD) in drugih mednarodnih telesih. Južni Sudan naj bi postal 193. država sveta prihodnjih teden, ko ga bodo priznali tudi Združeni narodi.

Slovesnosti ob razglasitvi neodvisnosti se je kot častni gost udeležil tudi sudanski predsednik Omar al Bašir. Poleg njega so v Jubo pripravili generalni

sekretar ZN Ban Ki Moon, nekdanji ameriški državni sekretar Colin Powell in številni afriški in svetovni voditelji. Predsednik Južnega Sudana Salva Kiir je zaprisegal kot prvi predsednik nove države in podpisal prehodno ustavo.

Neodvisnost Južnega Sudana so včeraj pozdravile in priznale številne tuge države. Ameriški predsednik Barack Obama je potrdil, da so ZDA formalno priznale novo republiko Južni Sudan kot suvereno in neodvisno državo in izrazil prepričanje, da se bo prijateljstvo med državama v prihodnjih letih še poglobilo. Južni Sudan sta priznali tudi Velika Britanija in Francija. Britanski premier David Cameron je dejal, da je to »zgodovinski dan za Južni Sudan in vso Afriko«, francoski predsednik Nicolas Sarkozy pa je čestital sever in jugu, da sta dosegla ta zgodovinski korak po mirni poti. Nemška kanclerka Angela Merkel je Južnemu Sudanu obljubila podporo, neodvisnost te afriške države pa označila za »poseben dan za Afriko«.

Nemčija bo z novo državo nemudoma vzpostavila diplomatske odnose, je napovedala kanclerka.

Razglasitev neodvisnosti Južnega Sudana sta pozdravila tudi slovenski predsednik Danilo Türk in slovensko zunarje ministristvo. Po mnenju Turka se s tem končuje polstoletno prizadevanje ljudstva Južnega Su-

dana za samoodločbo in neodvisnost. Tudi generalni sekretar ZN je v Jubi izrazil podporo mednarodne skupnosti novi državi. »Ta neodvisnost je nov začetek za Južni Sudan. Mednarodna skupnost ima odgovornost do nove države,« je dejal Ban Ki Moon.

Praznovanja v 54. afriški državi sicer potekajo že od petka počasi, ko je ulice Jube preplavila na tisoče ljudi, ki so na ulicah ob zvoki bobnov plesali, mahali z zastavami Južnega Sudana in vzklikali ime predsednika Kiira. Številni so spremljali odstevanje ure v središču prestolnice, ob polnoči pa so nebo razsvetili ognjemeti.

Dve desetletji trajajoča državljanska vojna v Sudanu med severom in jugom se je končala leta 2005 s sklenitvijo mirovnega sporazuma, ki je dal jugu pravico do samoodločbe. Približno devet milijonov prebivalcev juga je tako januarja na referendumu izglasovalo neodvisnost, proces pa se je zaključil včeraj, ko je Južni Sudan postal samostojna država. Mnogi opazovalci se ob tem strinjajo, da najnovesega člena mednarodne skupnosti čakajo številni izzivi, med katerimi izstopajo oboroženi spopadi znotraj meja Južnega Sudana, v katerih je bilo letos po ocenah ZN ubitih več kot 2300 ljudi, socialni kazalniki v eni najrevnejših držav na svetu in nesoglasja s Kartumom glede razdelitve naravnih bogastev. (STA)

V Sarajevu poklon žrtvam Srebrenice

SARAJEVO - Več tisoč ljudi se je včeraj v Sarajevu poklonilo spominu na 613 na novo identificiranih žrtv v Srebrenici. Vozila s posmrtnimi ostanki so se nameč na poti v Srebrenico, kjer bodo žrtve jutri, na obletnico pokola pokopali, ustavila v prestolnici BiH. Po pokopu letos identificiranih žrtv bo v Potočarih pri Srebrenici pokopanih 5137 od okrog 8000 žrtv genocida pred 16 leti. Trije tovornjaki s krstami so se ustavili pred poslopjem predsedstva BiH, kjer se jim je poklonil muslimanski član predsedstva Bakir Izetbegović. Navzoča sta bila tudi ameriška senatorka Jeanne Shaheen in ameriški veleposlanik v Sarajevu Patrick Moon.

Španski socialisti izbrali kandidata za premierja

MADRID - Španski socialisti so dosedanjega notranjega ministra Alfreda Pérez Rubalcaba včeraj potrdili za strankinega kandidata za premierja na parlamentarnih volitvah, ki bodo predvidoma marca prihodnje leto. Rubalcaba je že odstopil z ministrskega položaja, da bi se lahko popolnoma posvetil novi nalogi. Dosedanjih vodja socialistov, premier Jose Luis Zapatero je aprila napovedal, da se ne bo potegoval za vnovičen mandat na celu vlade, ki jo vodi od leta 2004. Socialistom se sicer na prihodnjih volitvah obeta hud poraz, kakršnega so že doživeli tudi na lokalnih volitvah maja letos. Vse javnomenjske raziskave kažejo, da precej zaostajajo za desnosredinsko Ljudsko stranko Mariana Rajoya.

Južno Ameriko zajel nenavadno hud mraz

BUENOS AIRES - Južno Ameriko je zajel hud mraz, za posledicami katerega je doslej umrlo 22 ljudi. Sneg je pobelil celo čilsko puščavo Atacama, orangutane v živalskem vrtu v Riu de Janeiru pa so morali zaradi nenavadnega mraza pokriti z odejami. Največ ljudi, deset, je umrlo v Paragvaju, sledi Uruguay s šestimi smrtnimi žrtvami, v Argentini in Braziliji pa so umrle po tri osebe. V Boliviji so se na andskem območju temperature spustile 20 stopinj pod ničlo, poleg ljudi pa so prizadete tudi živali, kot so lame, ki zaradi snega ne morejo do hrane. Na jugu Brazilije so zabeležili temperature okrog ničle, mraz pa še stopnje močan veter.



LIKOVNA UMETNOST - Srečanje s 93-letnim umetnikom, ki živi in ustvarja med Trstom in ZDA

Bogdan Grom razmišlja o svoji zapuščini v povezavi z rodnim krajem

Želel bi, da bi njegova stalna zborka nastala v ljubljeni Devinščini, ki ga je vseskozi navdihovala

Malokateri umetnik je dosegel tako širok razpon na ustvarjalni in na človeški ravni, kot je to uspelo Bogdanu Gromu, katerega življenska pot se tudi v geografskem smislu odvija med Evropo (živel je v Trstu, Pragi, Zagrebu, Subotici in Ljubljani) in Združenimi državami Amerike. Bogastvo razneterih likovnih izrazov, ki pušča pomembne sledove tako na področju avtorskega umetniškega izraza, kot tudi uporabne umetnosti in arhitekture, je posebej vredno pogloblene vsebinske obravnave, saj nas na emotivni in estetski ravni takoj prevzame. Nič čudnega zato, da nam je tako prijetna družba živahnega in duhovitega človeka, ki je v svojih skoraj 93 letih prestal veliko težkih trenutkov in ki v svojem ustvarjalnem duhu vseskozi obnavlja ljubezen do sočloveka, življenja, rojstne zemlje in kulture. Človeka, ki ima veliko povediti, katerega izkušnje nas bogatijo in nam nakazujejo moč prenove.

»Profesionalno nisem imel potrebe, da bi se ločil od svojih del, razen ko so me po prvih uspehnih razstavah v galeriji Scorpione (od leta 1949) ljubitelji in meceni umetnikov žeeli vključiti v svoje zbirke,« se Bogdan Grom spomina svojih začetkov v Trstu, ko se je skupaj z drugimi umetniki svoje generacije, kot so Jože Cesar, Avgust Černigoj, Robert Hlavaty, Avrelij Lukežič, Rudolf Saksida in Lojze Spacal, potegoval, da bi bili slovenski umetniki vidni in prepoznavni v samem centru mesta.

Vojna je naše kraje zaznamovala, vendar so umetniki kljub revščini in bistveno počasnejšim pretokom informacij kot ga doživljamo danes, gojili močno kulturno zavest, zagnano so sledili svojim idealom in ustvarjalnemu poslanstvu. Bogdan Grom je bil med redkimi, ki jim je takrat uspelo dokončati študij na Akademiji za likovno umetnost. Študiral je na akademijah v Rimu, Perugii, Benetkah in Münchnu, kjer se je specializiral v uporabni umetnosti in še posebej v izdelavi barvnih oken. Stiki z različnimi ustvarjalci in širina pogleda, ki jo omogočajo potovanja in spoznavanje novih kontekstov, so prispevali k razvoju prijenega likovnega talenta.

Po odhodu iz Trsta leta 1957 je strokovna pot Bogdana Groma popeljala v ZDA, kjer je veliko sodeloval z arhitekti, »builders and developers«. Med najpomembnejšimi deli iz tega zgodnjega obdobja ostaja monumentalna armenska katedrala sv. Vartana v srcu New Yorka in judovska kapela z mozaikom v templju Kol Ami v White Plainsu prav tako v New Yorku. Oblivkoval je mestne trge, trgovska in industrijska središča in opremljalo pomembne sakralne objekte. Svoj pečat je pustil tudi v slovenski katoliški cerkvi sv. Cirila na Manhattnu, v luteranski cerkvi sv. Petra, v episkopalni cerkvi sv. Jakoba in rimskokatoliški katedrali sv. Jakoba v New Yorku.

Vzporedno je v svojem ateljeju ne-nehnostno ustvarjal grafike, slike, tapiserije, kipe, ilustracije, ki jih je razstavljal tudi v Trstu in po Evropi na samostojnih in skupinskih razstavah, nekatera od teh del hranijo pomembne mednarodne zbirke. Izšle so številne monografije, ki posebej obravnavajo posamezna umetnikova ustvarjalna obdobja.

Predsednik republike Slovenije Danilo Türk je Bogdana Groma konec junija v New Yorku odlikoval za njegov bogat ustvarjalni opus, s katerim je vseskozi opravljal poslanstvo ambasadorja odličnosti in imenitnosti slovenske kulture. Ob podelitev je predsednik obudil spomine na svoje otroštvo, ko so ga spremljale edinstvene Gromove ilustracije iz knjige Marka Twaina, ki so mu ostale v trajnem spominu.

Bogdan Grom je v šolskem letu, ki se je pravkar končalo, skupaj z Javno agencijo za knjigo RS podprt ponatis češke ljudske Pravljice o vetrju v prevodu



Umetnik z enim svojih del in še dva primerka ustvarjalnosti iz njegovega bogatega opusa

ARHIV



Viktorja Smoleja, ki je prvič izšla leta 1954 pri Mladinski knjigi z njegovimi izvirnimi ilustracijami. To je bila posebna dirlina izdaja Društva bralne značke Slovenske ZPMS (zbirka Zlata bralnika, zlati bralec), ki jo je natisnila tržaška tiskarna Graphart. Živahne in ekspresivne risbe, s pomočjo katerih se bralec vživi v pripoved o vetrju, so bile za čas, ko so nastale, inovativne, z nimi je Grom utrl pot sodobni knjižni ilustraciji in ostajajo s svojim umetniškim pečatom še danes posebej privlačne in aktualne. S področja knjižne ilustracije ostajajo nepozabne podobe slavnih junakov, kot sta Tom Sawyer in Huckleberry Finn, pa tudi pisani abecednik Moje veselje, ki je z optimistično naravnostjo podob motiviral šolarje pri učenju v povoju obdobju, ko so pod zvezniško vojaško upravo ustavljali slovenske šole v Italiji in je nastala potreba po novih učbenikih.

Med številnimi založniškimi načrti in opremami gre posebej omeniti dragoceno izdajo Slovenskih ornamentov, ki jo je Bogdan Grom izdal v samozaložbi s 23 večbarvnimi litografijami. Zanimal se je za ljudsko dedi-

ščino in posebej zbiral vzorce ornamentike, ki jih je zasledil tako drugod na Slovenskem kot na Tržaškem ter jih posebej zbral v tej publikaciji. Obdobje je avantgarde je vodilo umetnost po poti raziskovanja prvinskosti in ljudskega izražanja. Posebno pozoren je bil zato na vezenine, na okrasne motive pohištva. Zbrano gradivo je predelal in v ljudskem duhu stiliziral in uporabne namente. To so bili predvsem rastlinski

motivi. Takrat, ko je zbirka izšla, v petdesetih letih, je bil likovni pouk pretežno usmerjen na prerisovanje vzorcev.

Za krajše obdobje je Bogdan Grom poučeval tudi na tem področju uvedel nekatere novosti. S svojim inovativnim pristopom si je prizadeval spodbujati čut opazovanja in ustvarjalnega izražanja, daleč od shematskega in repetitivnega prerisovanja vzorcev, svoje dijake je npr. peljal naravnost v ri-



RAZSTAVE - Mlad Tržačan Gastone Bianchi je razstavil Oči duše

Skozi oči v Matejevo dušo

Spomin na Meteja Lachija živi v obnovljeni kmečki hiši, zdaj Centum Heredia, ki jo krasijo slovenska beseda in pričevanja

Ogled razstave je vsakič nov iziv za razmišljanje in poglobitev v sporočilo, ki ga avtor želi posredovati obiskovalcem. Vendar se ogled razstave Oči duše mladega tržaškega umetnika Gastoneja Bianchija obiskovalcu prikaže z drugačnim sporočilom.

V kraju San Martino Terzo d'Aquileia, v osrčju furlanske ravnine, med kozuznimi in pšeničnimi polji stoji staro, sedaj obnovljena kmečka hiša, ki jo obdajajo murve in orehi, njena posebnost pa so tri različne studenčnice. Že ob prihodu človeka zajame občutek lepote in miru. Ob vstopu v Centum Heredia - tako se danes imenuje ta hiša - začutiš domačnost. Morda je to zasluga privlačnega vonja po lesu, ki je sestavni del objekta, morda velikega, svetlega prostora, morda pa le zaznave mistike, ki polni njen prostor.

Na novo obnovljena stavba te sprejme torej na najlepši način. Že v pritličnih prostorih razstavnega dela hiše stoji instalacija, ki prikazuje angle s sedmimi perutmi, zelo nenavadna, a smisel katere je človek. Med razmišljanjem hodiš in že naletiš na slike mladega umetnika, ki te opominjajo na pomen duhovnosti in notra-

njosti. To prikazuje kromatične slike, ki se v prostoru nenehno ponavljajo, a vsakokrat z drugačnim sporočilom. Risbe so risane s svinčnikom in akvarelom ter obdelane z digitalno tehniko in torej po eni strani bolj markantne, kot da bi mladi Gastone Bianchi želel podčrtati pomen mistike, duhovnosti in notranjega življenja.

Razstavljeni je nekakšna študija oči, pogledov, ki te zapeljejo in zapeljejo v tisto notranjost, ki je vsakemu od nas zelo domača in intimna. Torej oči, ki so introspektivne, kajti z njimi lahko gledaš in vidiš tudi tiste in tisto, česar ni več. Včasih močne, presuljive barve kričijo vate in te spominijo na minljivost vsega, kar ni duhovno. In ob tem spoznaš pravni pomen razstave, ki je posvečena mla-



demu Mateju Lachiju, kateremu se je živiljenska pot ustavila v trenutku, ko je bil sam bil živa priča rojevanju tega razstavnega prostora in v katerem je sam dobil tisto duhovnost, ki danes oplaja vsakega obiskovalca Centuma Heredia. Matej, ki ni dočakal konca obnavljanja te posebne, nekdaj kmečke hiše, v njej sedaj naravno prebiva, saj so njegove roke, njegov pot in njegov mladi zanos sooblikovali celotni objekt.

barnico na ogled sveže ulovljenih rib, ki so jih nato učenci upodabljali in na likovnih natečajih širšo javnost uspešno opozarjali na talent mladih slovenskih umetnikov.

Prostor in čas sta za umetnika široka pojma. Bivanje v ZDA nikakor ni pretrgalo vezi z rojstnim krajem in kulturno, h katerima se Grom redno vrača in sta sestavni del njegovega ustvarjalnega napora. Tako je leta 2008 slovenskemu veleposlaništvu v Washingtonu podaril kip stražarja, ki impozantno stoji pred pročeljem ambasade. Bogdan Grom razmišlja o svoji zapuščini z željo, da bi je bil lahko deležen njegov rojstnega kraja, ljubljene Devinščine, na katero ga vežejo spomini na otroštvo, kjer se mu je prelep pogled s kontoveljskega Ključa na zaliv zapisal v spomin in ga je spremjal tudi na drugo stran oceana. Prav zato se Grom dogovarja z zgoščko občinsko upravo, da bi lahko njegova stalna zbirka vzcvetela v kraju, ki ga je vseskozi navdihovala.

Bogdan Grom načrtuje med drugim tudi izid omejene naklade grafične mape s podobami rojstnega kraja iz tržaškega obdobja, da bi tako številnim ljubiteljem omogočil, da v svojo zbirko uvrstijo tudi njegovo umetniško delo.

Ko sreča Bogdana Groma, izveš vedno za kakšno posebnost, njegov živahen pogled se je ob najinem zadnjem srečanju zaustavil na pismu ameriškega umetnika, v katerem se mu kipar opravičuje, da je posnemal njegove kipe in jih med drugim tudi uspešno prodal. Očitno ga je pekla vest in se je želel s pismom opravičiti za storjeno brez umetnikove avtorizacije. Bogdan Grom mu nikakor ni zameril, počaščen je bil, da je njegovo delo, sicer posredno, doživel uspeh, umetniku pa je predlagal, da postavita skupaj razstavo.

Med številnimi načrti, ki jih želi Bogdan Grom uresničiti, je tudi objava dnevnika iz leta 1944, ko je umetnik prišel iz Ljubljane v Benetke in srečal Zorana Mušiča. Gre za pomembno zgodovinsko dokumentacijo, za pričevanje o polpretekli zgodovini, ki ponujajo drugačen pogled na dogajanje v tem času. Mušič je takrat zaupal svojo umetniško produkcijo galeristu, medtem ko je želel Bogdan Grom ostati svoboden in v tem duhu nadaljuje in izzareva svoj ustvarjalni utrip.

Jasna Merku

Matejeva zasluga gre preko tega. Poleg razstavnega prostora je še bivanjski del hiše in tu spoznati Matejevo osebnost, njegovo močno navezanost in zakorenjenost v slovensko in domačo zemljo. Slovenska beseda in pričevanje slovenstva v naših krajih je vklesana v vhodni kamen, Kosovelova kitica iz pesmi Ura žalosti, ki je posvečena Mateju ... smrt je veselje. Po menljivost teh treh besed so navsezadnje celotna razstava in sam prostor ... Pa še veliki slike Srečka Kosovela in Umberta Sabe, obe sta delo Gastoneja, ki želi podariti pomen sobivanja dveh kultur v istem prostoru v skorajda istih letih in danes.

Zahvala gre vsem, ki so uresničili in udejanili obnovo objekta in predvsem posvetili prvo kulturno dejavnost Mateju.

Matej je danes in bo vedno v očeh vseh nas, pa ne zgolj zaradi njegovega prezgodnjega odhoda, temveč zaradi dejstva,

da je živel na tem našem koščku zemlje, v Kriju in povsod, kamor ga je popeljala njegova markantna življenska pot. Mi smo danes še vedno nemti gledalci, a zavestjo, da je njegovo sporočilo še živo in veselo, kot je vedno bil in bo Matej.

Matejevi prijatelji



FILM - Maremetraggio

Festival kratkometražnega filma se vse bolj uveljavlja

Sinoči podelili nagrade - Organizatorji postregli s spodbudnimi podatki o številu gledalcev



Tržačani so se včeraj lahko včeraj tudi pogovorili z osrednjim gostom letosnjega festivala Andrejem Boscom, na sliki skrajno desno

KROMA

VILA MANIN - Poletne prireditve

Zucchero na prestolu

Z njegovim koncertom se je začel niz poletnih prireditv - Občinstvu več kot navdušeno



Po veronski arenai ... vila Manin. Zucchero sodi med tiste svetovne glasbenike, ki si lahko privočijo čudovita prizorišča in jih brez večjih težav zapolnijo, tako s poslušalci kot z omamnim ozračjem. Tako je bilo tudi minuli večer v Codroipu, kjer je dober mesec po kar petih zaporednih razprodanih nastopih v veronski arenai in mesec dni dolgem drugem delu evropske turneje, v okviru katere je nastopal tudi v Splitu, Pulu in Ljubljani, ponovno koncertiral na domačih tleh. Več kot osemnatoč ljudi vseh starosti je dodata napolnilo ekscadro nasproti beneške vile in sledilo vrhunsko podanemu koncertu sol-blue-smanu iz Reggio Emilije.

Na orjaškem odru se je točno ob napovedani uri odprl velik kovček, iz katerega se je prikazalo kar enajst članov solidnega benda, velik naslaňač, nekakšen prestol, sredi odra pa se zasedel Adelmo Fornaciari oz. Zucchero, kot se od daljnega leta 1984 imenuje glasbenik, ki je morda po zvoku in nastopu najbolj črnski med italijanskimi interpreti. Prvi del koncerta je bil posvečen njegovemu zadnjemu, lanskemu albumu Chocabeck. Najprej mirno, umirjeno, zbrano, potem pa vedno bolj živahno in tempiranu z zadnjimi uspešnicami kot Vedo nero in Chocabeck. Občinstvu je v vlažnem večeru dvigovalo temperaturo solidno izvajanje dolgoletnih sodelavcev, kijska Corrada Rusticija, basista Pola

Johnesa, klaviaturista Davida Sanciusa in bolj funky naravnane kitaristke in pevke Kat Dyon. Svoje sta blues-funk-soul skladbam prispevali tudi zelo dobri goodalni in pihalni sekciiji.

Po izvedbi skoraj celega zadnjega albuma je publike ponorela, ko je zaslišala starejše hite: Bacco perbacco in Baila sta spravila na noge vse prisotne, sledil je skupek hitov iz najboljšega Zuccherovega obdobja konca osemdesetih let: Overdose d'amore, Il mare impetuoso al tramonto..., Dune mosse in Diamante so združile oder in publiko v skupno petje. Med izvajanjem prenovljene, bolj rafinirane glasbene podlage so prišli do izraza solo prispevki prav vseh glasbenikov. Uradni del koncerta je ponovno dvignil temperaturo in ljudi s stolov: Con le mani, Solo una sana e consapevole libidine in Diavolo in me so svoj čas bile med najbolj plesanimi hiti in ritmično vabilo je po dvajset in več letih ostalo nespremenjeno. Zucchero je bil vidno zadovoljen nad občinstvom in se publiki vile Manin tudi večkrat zahvalil. Na velikem platnu za odrom so se vrstili tako pravljične risbe kot prizori iz preprostega življenja emilijanskega podeželja, v skoraj obveznem, polurnem dodatku pa tudi duet z velikim prijateljem Pavarottijem v skladbi Miserere, ki je skupaj s Hey man, Kilo, Cosi celeste in zaključno Per colpa di chi okronala zares kakovosten koncert.

Aleš Waltritsch

Žirija sta enako prepričala dva, ne samo en film, tako so glavno nagrado tržaškega festivala kratkometražnih filmov Maremetraggio »razdelili«: ex aequo sta jo prejela filma »Je pourrais être votre grand-mère« Bernarda Tanguya in »41« Massima Cappellija, avtorja si dela tudi denarno nagrado (10.000 evrov). Film »41« je odnesel tudi nagrado »Marco Belardi« in si »prislužil« dodatnih 5.000 evrov. Med prvencij je po oceni strokovne žirije prevladal film »Et in terra pax« Mattea Botrugna in Danieleja Coluccinija, medtem ko je občinstvo izbralo film »L'estate di Martino« Massima Nataleja. Med interpreti sta bila nagrajena Ugetta D'Onorasczenzo (»Eti in terra pax«) in Gianfelice Imparato (»Into paradise«). Nagrada »RAI News« za najboljši kratkometražec na aktualno temo je prejel film »Caffè capo« Andree Zaccariella, medtem ko je nagrada »Barcolana« šla filmu »Nauta« Guida Pappadaja. Ob teh so podelili še nekaj drugih nagrad.

Festival Maremetraggio se je v Trstu ustalil. V to so prepričani organizatorji, ki

so ob včerajšnji podelitvi nagrad, posredovali tudi kratki obračun letošnje, že 12. izvedbe. Po njihovih izračunih se je filmskih predstav v gledališču Miela in Ljudskem vrtu dnevno ogledalo približno 1000 gledalcev, kar je za tovrstno zvrst spodbuden rezultat. Kratkometražni filmi si namreč s težavo utirajo pot med širše občinstvo, saj so bili doslej pretežno vezani na festivali ali posebne priložnosti. V kinodvoranah jih težko zaslediš, zato so tuji njihovi oblikovalci manj poznavni, razen če ne gre za uveljavljene režiserje ali interpreti »pravih filmov«. Tržaška pobuda prebija led tudi glede tega, saj skuša promovirati kratkometražne filme kot polnopravne subjekte filmske umetnosti. V devetih dneh jih je tržaški festival predstavljal 79, med temi je bilo osem prvencev. Častni gost je bil letos 31-letni igralec Andrea Bosca, zato so predvajali tri celovečerne filme, njemu je bilo posvečeno tudi včerajšnje opoldansko srečanje. Organizatorji so pripravili še tri posebne dogodke in seveda ob zaključku slavnostno podelitev nagrad.

Učenci GM uspešni na tekmovanju v Povolettu

Kulturno društvo Euritmia je priredilo v prejšnjih dneh 15. izvedbo Mednarodnega tekmovanja za mlade glasbenike v Povolettu. Med mnogimi glasbenimi šolami iz raznih evropskih držav, ki jih na tem tekmovalnem odru zastopajo posebno nadarjeni učenci, je vsako leto tudi Glasbena matica. Njeni učenci tokrat niso prejeli prvih nagrad, a so se tudi letos, dobro uvrstili z nekaj srebrnimi priznanji.

Mednarodno žirijo, kateri je predsedoval nizozemski pozavni in hornist Jo Conjaerts, so sestavljali kot običajno strokovnjaki iz raznih glasbenih področij, saj tekmovanje ni namenjeno specifičnemu glasbilu, temveč je odprt glasbenikom vseh zvrst, ki tekmujejo v starostnih kategorijah. Učenci Glasbene matice so predstavljali pet oddelkov: nastopili so namreč tolkalist Lorenzo Dari, flavtist Marco Obersnel, harfistka Martina Carecci in violončelist Jurij Lavrenčič. (ROP)

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Jaz in ti... in Primorski



Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu




Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

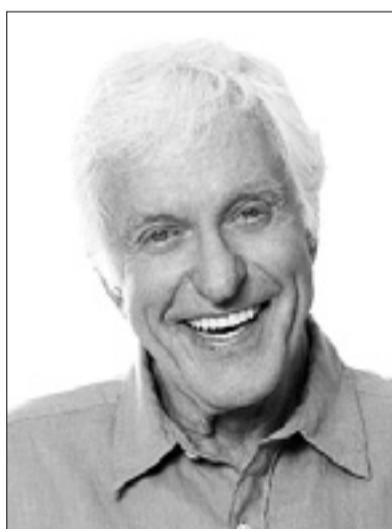
- 20.25** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Dieta
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Števerjan 2011 - 1. del, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Variete: Quello che **6.30** Aktualno: Unomattina Estate Week End, vmes Dnevnik **9.35** Aktualno: Magica Italia **10.00** Aktualno: Linea verde orizzonti estate **10.30** Aktualno: A sua immagine, vmes prenos sv. maše in Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde Estate **13.10** 13.40, 15.45 Aktualno: Pole Position **13.30** Dnevnik **14.00** Avtomobilizem: F1, VN Anglie **16.25** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Film: Amori e dissapori (kom., ZDA, '05, r. D.S. Cass, i. L. Hartman) **18.00** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kvizi: Reazioni a catena **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Aktualno: Da Da Da **21.10** Nan.: Ho sposato uno sbirro **22.15** Dnevnik - kratke vesti **23.20** Aktualno: Speciale Tg1 **0.25** Nočni dnevnik **0.50** Variete: Testimoni e protagonisti

Rai Due

7.00 Risanke **8.40** Nan.: Rebelde Way **9.25** Nan.: Serious Andes **9.55** Avtomobilizem: VN Anglie **11.30** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in Tg2 Motori **13.45** Film: McBride - Omicidio di classe (krim., ZDA, '05, r. K. Connor, i. J. Larroquette, M. Dobois) **15.15** Film: Il giocatore, la ragazza e il pistoler (western, Kan., '09, r. A. Wheeler, i. A. Abellian) **16.45** Aktualno: Due passi in Italia **17.30** Šport: Numero 1, sledi Dnevnik L.I.S.



18.05 Film: Il mistero della sala chiusa (triler, ZDA, '08, r. D.S. Cass Sr., i. Dick Van Dyke) **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: NCIS - Los Angeles **21.50** Nan.: Numb3rs **22.40** Nan.: Brothers & Sisters **23.25** Šport: La domenica sportiva estate **0.45** Nočni dnevnik **1.05** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

6.20 Kolesarstvo: Maratona delle Dolomiti **11.45** Aktualno: Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.10** Aktualno: Tgr Agenda del mondo **12.25** Aktualno: TeleCamere **12.55** Aktualno: Racconti di vita **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.30** Kolesarstvo: 98° Tour de France, 9. etapa **17.55** Nan.: Arsenio Lupin **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.20** Aktualno: Pronto Elisir **21.00** Dok.: Kilimangiaro **23.05** Dnevnik in deželni dnevnik **23.20** Film: Interview (dram., ZDA/Kan., Niz., '07, r. i. S. Buscemi, i. S. Miller) **0.40** Dnevnik, sledi TeleCamere

Rete 4

7.45 Dok.: Le origini dell'I.R.A. **8.20** Dok.: Il grande squalo bianco **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **13.50** Dok.: Donniventura **14.55** Film: I due marescialli (kom., It., '61, r. S. Corbucci, i. Toto) **15.40** 22.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved **16.50**

Aktualno: Benessere - Il ritratto della salute **18.55** Dnevnik **19.35** Nan.: Il giudice Mastrangelo (i. D. Abbatantuono, A. Sandrelli) **21.30** Film: The Commander (akc., ZDA/Rom., '07, r. S. Fellows, i. J.C. Van Damme) **23.35** Film: Giovanna D'Arco (biogr., Fr., '99, r. L. Besson, i. M. Jovovich, D. Hoffman) **0.50** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.50** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Nan.: Zoo Doctor **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Le stagioni del cuore **15.50** Film: Quando il passato ritorna (dram., Nem., '04, r. S. Von Wietersheim, i. U. Buschhorn, R. Bauer) **16.20** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved **17.50** Aktualno: Kalispera (v. A. Signorini) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.15 Variete: Bikini **21.10** Show: Lo show dei record **0.00** Film: Maledetto il giorno che ti ho incontrato (kom., It., '92, r. i. C. Verdone, M. Buy) **1.45** Nočni dnevnik

Italia 1

7.00 Nan.: Baywatch **7.55** Risanke **11.00** Nan.: Aaron Stone **11.50** Aktualno: Grand Prix **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Risanke: Detective Conan **13.30** Risanke: Simpsonovi **14.20** Film: Flipper (kom., ZDA, '96, r. A. Shapiro, i. P. Hogan, E. Wood) **15.15** 20.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved **16.30** Nan.: Robin Hood **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Nan.: Tutto in famiglia



19.30 Film: Le spie (voh., ZDA, '02, r. B. Thomas, i. E. Murphy, O. Wilson) **21.20** Nan.: Dr. House **22.20** Nan.: Royal Pains **0.10** Nan.: Miami Medical **0.55** Film: Cosa fare in caso di incendio? (kom., Nem., '01, r. G. Schnitzler, i. M. Feifel)

Tele 4

7.30 Variete: L'età non conta (pon.) **8.00** Lezioni di pittura **8.30** Hard Trek **9.00** Tethys - Le radici di una terra **9.30** Nan.: Amanti **10.35** Variete: Mukko Pallino **11.00** Aktualno: Fmi Magazine **11.30** Aktualno: Super Sea **12.05** Dok.: Borgo Italia **12.40** Variete: Idea in tavola **12.50** Aktualno: Dai nostri archivi **13.00** Dok.: Agrisapori **13.30** Variete: Camper Magazine **14.00** Glasb.: SMS - Solo Musica e Spettacolo **15.00** Nan.: Le avventure di Shirley Holmes **16.30** Variete: Doppio click **16.45** Aktualno: Tractor Pulling **17.00** Variete: Così' casa **17.30** Risanke **19.30** Dnevnik **19.50** Aktualno: L'aromista **20.00** Pagine e fotogrammi - Estate 2011 **20.30** 23.00 Aktualno: Vacanze sportive **20.50** Glasb.: Mille voci **23.20** Film: Una moglie (dram., '74, i. P. Falk, G. Rowlands) **1.00** Talk show: A tambur battente

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **6.55** 17.45, 0.00 Aktualno: Movie Flash **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Aktualno: M.O.D.A. **10.30** Dok.: La7 Doc **11.05** Superbike: prenos 1. tekme (Češka) **13.00** Aktualno: Paddock Show **13.30** Dnevnik **13.55** Nan.: Dio veče e provvede **15.00** Superbike: prenos 2. tekme (Češka) **16.45** Nan.: Cuore d'Africa **17.50** Film: I giganti del west (western, ZDA, '80, r. R. Lang, i. C. Heston) **20.00** Dnevnik **20.30** Resničnostni show: Chef per un giorno **21.30** Dok.: Missione natura **23.50** Dnevnik **0.05** Aktualno: Bookstore **1.10** Film: L'uccello di Paradiso (triler, ZDA, '51, r. D. Daves, i. L. Jourdan)

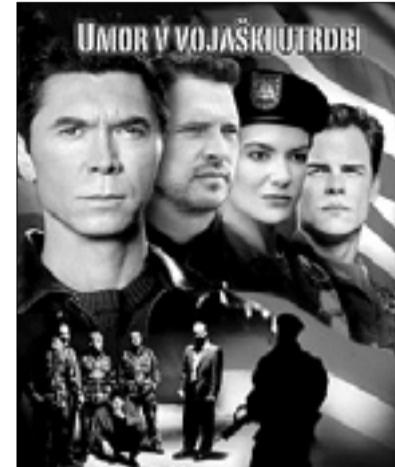
Slovenija 1

6.20 23.00 Poletna scena (pon.) **7.00** Ris. nan.: Živ živ **9.50** Nad.: Maks **10.20** Animalija (pon.) **10.45** Prisluhnimo tišini: 30 let oddaje **11.20** Ozare (pon.) **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.10** Festival Vurberk 2011, 2. del (pon.) **14.25** Slovenski magazin: Goriska (pon.) **14.55** Dok. odd.: Okus po cvetu (pon.) **15.25** Film: Gosподična Marple - Zrcalo je počilo (pon.) **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Dok. serija: Poti z Vzhoda **18.10** Prvi in drugi **18.35** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Nan.: Vlomilci delajo poleti (kom.) **21.35** Intervju **22.30** Poročila, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.30** Mini serija: Kri in nafta (pon.) **0.55** Dnevnik (pon.) **1.20** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.45** Infokanal

netke (dok. drama) **2.15** 24UR, ponovitev, Novice **3.15** Nočna panorama (reklame)

Kanal A

8.00 Nora Pazi, kamera (skrita kamera) **8.30** Hannah Montana (mlad. serija) **9.00** Veliki pokrovci (hum. serija) **9.25** Družina za umret (hum. serija) **9.55** 18.05 Vsi moji moški (hum. serija) **10.20** Film: Smrt električnega avtomobila (dok. drama, ZDA, '06) **12.00** MotoGP, prenos dirk za VN Italije **15.15** Veliki pokrovci (hum. serija) **15.40** Film: Na tankem ledu (drama, ZDA, '07) **17.15** Slavna oseba sem, spravite me od tu! (dok. serija) **18.35** Pazi, kamera! **19.05** ŠKL, Športni magazin



Slovenija 2

7.45 Skozi čas **8.10** 5. srečanje kitarskih orkestrrov Slovenije **8.45** Pomagajmo si (pon.) **10.10** 18.00 Veslanje: SP, finalne vožnje, prenos iz Lucerna **12.00** Kajak kanu: SP v slalomu na divjih vodah, prenos iz Markleberga **13.00** Športni magazin **13.30** 0.15 Formula 1: VN Velike Britanije, prenos iz Silverstonea **16.05** Kolesarska dirka po Franciji, 9. etapa, vključ. v prenos **19.15** Ljubljana: DP v ulični košarki, reportaža **19.50** Žrebanje lota **20.00** Dok. serija: Zemlja v krilih **20.45** Nad.: Emma, zadnji del **21.40** Dok. odd.: Manasu - Pot hgori, pot k prijatelju (pon.) **22.30** Dok. odd.: Prijateljske zdravje, zadnji del (pon.) **23.25** Kratki igralni film: Moški **23.50** Kratki igralni film: Obisk **2.20** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.20** Kronika **8.05** Evropski premislek **9.40** 21.30 Žarišče **10.20** Aktualno: Svet v sliki in besedi **13.30** Poročila Tvs1 **14.15** Tednik **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Euronews **14.30** Arhivski posnetki športnih prenosov **16.30** Kuharski recepti **16.50** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **17.20** Srečanje z **18.00** Glasbeni spomini z B. Kopitarjem **19.00** Vse danes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Biker explorer **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in ... **21.00** Istrska potovanja



21.35 Dok. odd.: Zgodovina ZDA **22.05** Vsedanes - Tv dnevnik **22.15** Back stage live **22.40** Slovenski magazin **23.10** Tartini festival 2009 **23.50** Vsedanes - Tv dnevnik **0.05** Čezmejna Tv - TDD

Pop TV

8.00 Prof. Baltazar (ris.) **8.15** Medved Rupert (ris.) **8.25** Florjan, gasilski avto (ris.) **8.40** Lazytown (hum. serija) **9.10** Jagodka (ris.) **9.35** Maščevalci (ris.) **10.00** Poštar Peter (ris.) **10.20** Tom in Jerry (ris.) **10.30** Srednja šola - Zaupno (dok. serija) **11.25** Jamie - Obroki v pol ure (dok. serija) **12.00** Zvezda dizajna (dok. serija) **12.55** Ameriška princeska (dok. serija) **13.55** Film: Daleč od nje (rom. drama, ZDA/Kan., '06) **15.55** Chuck (akc. serija) **16.55** Film: Iziv (kom., ZDA, '03) **18.45** Ljubezen skozi želodec (hrana in piča) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Trčeni profesor (rom. kom., ZDA, '96) **21.50** Film: Čenče (rom. drama, ZDA, '95) **23.50** Pogumna čarodejka (horror serija) **0.50** Uri Geller - Magične Be-

netke (dok. drama) **2.15** 24UR, ponovitev, Novice **3.15** Nočna panorama (reklame)

SLOVENIJA 1

5.00, **6.00**, **8.00**, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **13.00**, **14.00**, **17.00**, **18.00**, **23.00**, **0.00** Poročila; **19.00** Dnevnik; **6.10** Rekreacija; **6.50** Duhovna misel; **7.00** Jurtranja kronika; **8.05** Igra za otroke; **9.30** Medenina; **10.1**



SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Čezmejna Tv: Kocka: Videofleš: Špela Grošelj - Moč srca
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1



6.10 Aspettando Unomattina estate **6.30** Dnevnik **6.45** Aktualno: Unomattina Estate **7.00** Dnevnik, L.I.S., Parlament **9.30** Dnevnik - kratke vesti **10.40** Nan.: Un ciclone in convento **11.30** Nan.: Don Matteo **6** **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.00** Film: La nave dei sogni: Viaggio di nozze alle Hawaii (pust., Nem., '08, r. H.J. Toegel, i. S. Rauch) **16.50** Dnevnik - Parlament in vremenska napoved **17.15** Aktualno: Estate in diretta **18.50** Game show: Reazione a catena (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Variete: Da da **21.10** Nan.: Giuseppe Moscati - L'amore non guarisce (i. B. Fiorello, K. Smutniak) **23.30** Dnevnik - kratke vesti **23.55** Aktualno: Porta a porta estate **1.15** Nočni dnevnik in vremenska napoved



7.30 Risanke: Cartoon flakes **9.50** Nan.: American Dreams **10.30** Dnevnik, sledi Dossier **11.25** Nan.: Il nostro amico Charlie **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik **13.30** Aktualno: Tg2 E...state con Costume **13.50** Aktualno: Zdravje 33 **14.00** Nan.: Ghost Whisperer **14.50** Nan.: Army Wives **15.35** Nan.: Squadra speciale Colonia **16.20** Nan.: Las Vegas **17.05** Nan.: One Tree Hill **17.45** Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in športne vesti **18.15** Dnevnik **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Senza traccia **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Squadra speciale Cobra **21.11** **21.55** Nan.: Lasko **22.45** Nan.: Supernatural **23.30** Dnevnik **23.45** Aktualno: Stracult **1.15** Dnevnik - Parlament



8.00 Dok.: La Storia siamo noi **9.10** Film: Operazione San Pietro (kom., It./Fr., '67, r. L. Fulci, i. L. Buzzanca) **10.45** **12.25** Aktualno: Cominciamo bene **12.00** Dnevnik - kratke in športne vesti **13.00** Condominio Terra **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik **14.20** Dnevnik **14.45** Dok.: Figu - album di persone note voli **15.00** Nan.: Wind at my back **15.40** Il mago della pioggia (kom., ZDA, '56, r. J. Anthony, i. B. Lancaster) **18.05** Dok.: Geo Magazine **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole



21.05 Film: Ocean's Twelve (kom., ZDA/Austral., '04, r. S. Soderbergh, i. G. Clooney) **23.15** Nočni in deželni dnevnik, vremenska napoved **23.55** Dok.: Sfide

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (9. julija 2011)

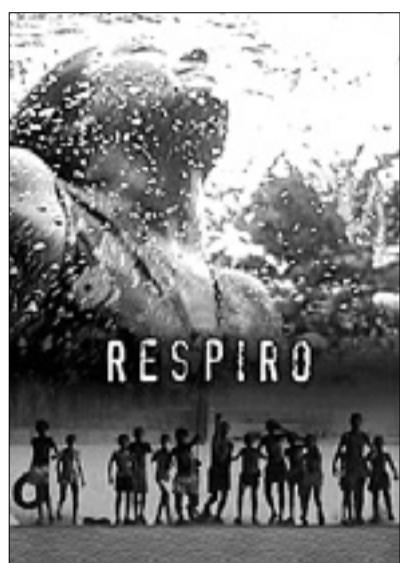
Vodoravno: Amor, aleja, Keke, Times, rtina, mat, Ilano, Kana, Jovanka, R.I., Muti, Sammer, Rab, Joel, one, Rila, III, Arnoldo, okupacija, Astoria, Len, R.C., abak, Acera, Eban, Arnesen, A.C., gara, Real, Lear, I.I., Andrade, lojalnost, RAI, Rod, I.S., Leonid; na sliki: Riccardo Muti, Mala križanka, vodoravno:

1. pikon, 6. atona, 7. Salem, 8. sluga, 9. Aida, 10. Tar, 11. Noel, 14. livka, 15. oskar, 16. stara.



Rete 4

7.20 Nan.: Vita da strega **7.50** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Nikita **9.55** Nan.: Giudice Amy **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.20** Talk show: Benessere - Il ritratto della salute **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Più forte ragazzi **13.00** Nan.: Distretto di polizia **2.13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: Finalmente arriva Kalile **16.15** Nad.: Sentieri **16.40** Film: La meravigliosa Angelica (pust., Fr./It., '64, r. B. Borderie, i. M. Mercier, J. Rochefort) **17.15** 0.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Renegade **21.10** Film: Thirteen Days (dram., ZDA'00, r. R. Donaldson, i. K. Costner)

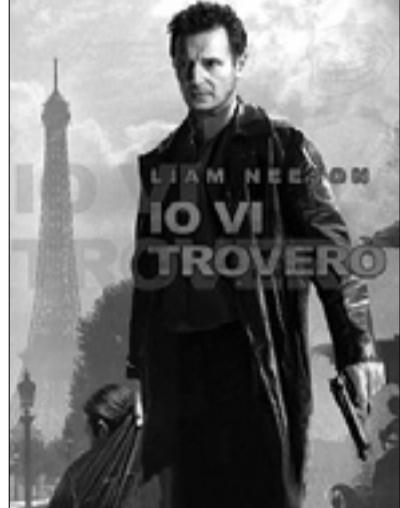


23.10 Film: Respiro (dram., It./Fr., '02, r. E. Crialese, i. V. Golino, v. Amato) **1.05** Nočni dnevnik



Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.35** Film: Avventura nel deserto (dram., Pol., '01, r. G. Hood, i. K. Dawka) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Film: Un miracolo d'amore (kom., ZDA, '05, r. M. Switzer, i. J. Smith) **16.35** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.05** 02.05 Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kvizi: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.00 Show: Paperissima Sprint



21.10 Film: Io vi troverò (triler, Fr., '08, r. P. Morel, i. L. Neeson, M. Grace) **23.30** Film: Nascosto nel buio (triler, ZDA, '05, r. J. Polson, i. R. de Niro, D. Fanning)



Italia 1

6.10 Nan.: Baywatch **7.50** Risanke **10.25** Nan.: Nini **11.25** Nan.: Una mamma per amica **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Detective Conan **14.10** Risanka: Simpsonovi **15.00** Nan.: How I Met Your Mother **15.30** Nan.: Gossip Girl **16.20** Nan.: The O.C. - Orange County **17.10** Nan.: Hannah Montana **18.05** Nan.: Love Bugs **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami **20.20** Nan.: The Mentalist **21.10** Resničnostni show: Tamarrede (v. F. Cicogna) **23.00** Kvizi: The Call **1.50** Show: Poker1mania



Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Šport: Super Sea **8.30** Dnevnik **9.30** Nan.: Amanti **10.30** Nan.: Poli-

ce Rescue **12.10** Aktualno: Camper magazine **12.40** Aktualno: Videomotori **12.55** Aktualno: L'aromista **13.05** Aktualno: Incontri ravvicinati **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Architetture **14.35** Aktualno: Tractor Pulling **14.50** Variete: Doppio click **15.00** Dok.: Piccola grande Italia **15.30** Dok.: Italia magica **16.00** Aktualno: Lezioni di pittura **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Vacanze sportive **19.30** Dnevnik **20.05** Aktualno: Dai nostri archivi **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Nan.: The F.B.I. **22.40** Variete: Pagine e fotogrammi **23.02** Nočni dnevnik **23.40** Talk show: Gli incontri al caffé de la Versilia



La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **6.55** 16.00, 23.45 Aktualno: Movie Flash **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **10.30** Aktualno: (ah) Piroso **11.25** Nan.: Chicago Hope **12.30** Nan.: MacGyver **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Racconti d'estate (It./Fr., '58, r. G. Franciolini, i. A. Sordi) **16.05** Atlantide - Storie di uomini e di mondi **17.50** Nan.: Chiamata d'emergenza **18.25** Kvizi: Cuochi e fiamme **19.35** Variete: G Day **20.00** Dnevnik **20.30** 1.55 Aktualno: In Onda **21.10** Dok.: Dotto - In prima linea **23.35** Dnevnik **23.50** Dok.: La vita segreta delle donne **0.50** Nan.: N.Y.P.D. Blue



Slovenija 1

6.55 22.50 Poletna scena **7.25** Utrip (pon.) **7.40** Zrcalo tedna (pon.) **8.00** Lutk. nan.: Telebajski **8.25** Šport špas (pon.) **8.50** Otr. nan.: Kot ata in mama (pon.) **9.15** Risanka: Prijaha Nodi (pon.) **9.25** Risanka: Fifi in cvetličniki (pon.) **9.35** Poučna nan.: Ali me poznaš (pon.) **9.45** Risanka: Polžegrajške zgodbe **9.55** Dok. film: Anwar **10.10** (Ne)pomembne stvari (pon.) **11.00** Nad.: Modro poletje (pon.) **11.30** Nan.: Šola Einstein (pon.) **12.00** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Polnočni klub (pon.) **14.30** Dok. serija: Gozdovi Slovenije **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koča **15.45** Ris. nan.: Kljukec s strehe (pon.) **16.10** Lutk. nan.: Notkoti **16.30** Otr. odd.: Ajkec pri restavratorjih **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.30** Poljudnoz. serija: Življene **18.25** Žrebanje 3x3 plus **18.35** Risanka **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.25** Glasbeni večer **0.25** Dnevnik (pon.) **1.00** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.30** Infokanal



Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.10 Zabavni infokanal **14.15** Sobotno popoldne **16.15** Slovenci in Italiji (pon.) **16.50** Posebna ponudba (pon.) **17.20** Hum. nad.: Starši v manjšini **17.50** slovenski magazin **18.25** Prvi in drugi (pon.) **18.45** Impro Tv (pon.) **19.10** Večerni gost (pon.) **20.00** Film: Dedičina Evrope **20.50** Pogled z neba **21.35** Na utrip srca: Operne arije **21.40** Mednarodni baletni gala koncert **23.20** Knjiga mene briga **23.50** Pisave (pon.)



Slovenija 3

6.00 8.00-10.00 Sporočamo **7.05** Svet v sliki in besedi **10.30** Novice **13.30** Poročila **14.55** Svet v sliki in besedi **15.30** Poročila **16.10** Slovenija in Evropa **17.25** Slovenska kronika **18.00** Danes **19.00** Tv dnevnik **Tvs1** - z znakovnim jezikom **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče



Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Tdd **14.20** Euronews **14.30** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **15.00** Tartini festival 2009 **15.30** Dok. odd.: Zgodovina ZDA **16.00** Back stage live **16.20** Vesolje je **16.50** Istra in **17.20** Istrska potovanja **18.00** Migaj raje z nami **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Kuharski recepti **19.45** Kino premiere **20.00** Nautilus **20.30** Artevisione **21.00** Istra skozi čas **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.30** Primorska kronika **22.45** Viktor Saksida - Potohodec s Krasa **23.50** Vremenska napoved **23.55** Čezmejna Tv - TDD



POP Pop TV

7.10 Krofko (ris.) **7.20** Rori, dirlkalnik (ris.) **7.35** Jaka na lumi (ris.) **7.50** Jekleni Max (akc. serija) **8.15** 14.25 Nebruseni dragulj (dram-ska serija) **9.10** 10.15, 11.35 Tv prodaja, reklame **9.25** 16.15, 17.10 Grenko slovo (dram-ska serija) **10.45** 17.20 Ko se zaljubim (dram-ska serija) **12.05** 15.20 Tereza (dram-ska serija) **13.00** 24. UR ob enih **13.30** Oprah show (držuvene teme) **17.00** 24. UR popoldne, Novice **18.15** Ljubezen skozi želodec - recepti, Hrana in pičaja **18.55** 24. UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24. UR, Novice **20.00** Film: Poročni zaplet **21.45** Razčarane gospodinje (dram. serija) **22.40** 24. UR zvečer, Novice **23.05** Zvezde na sočišču (dram. serija)



KOLESARSTVO - 9. etape dirke po Franciji

Norvežan Hushovd še vztraja na vrhu Toura

Težja etapa ga ni iztirila - Na cilju poplačan trud Portugalca Rui Coste



Vodilni Norvežan Hushovd še ni popustil

ANSA

PARIZ Čeprav je osma etapa kolevarske dirke po Franciji veljala za tisto, ki bi lahko drastično spremenila vrstni red na vrhu skupnega seštevka, se to ni zgodilo. Drugouvrščeni Avstralc Adel Evans je sicer zasedel tretje mesto, toda Norvežana Thora Hushovda se ni odtesel, tako da ima kolesar Garmina še naprej sekundo prednosti pred Avstralcem. Etapo od Aigurandeja do Super-Besseja, dolga 189 kilometrov, je dobil najbolj vztrajen kolesar iz skupine ubežnikov, Rui Faria Costa (Movistar). Portugalec je imel na cilju 12 sekund prednosti pred Belgijcem Philippom Gilbertom, ki je bil najmočnejši na zaključnem vzponu.

»Mnogi so predvidevali, da bom moral danes sleči rumeno majico. Iskreno povedano, tudi sam današnjega razpleta nisem pričekoval. Toda očitno je bilo moje razmišljjanje preveč pesimistično. Ne bom lagal, da nisem trpel, toda trma je premagala bolečine in skriti cilj sem izpolnil. Še en dan bom na vrhu skupnega seštevka, upam pa, da bo tako tudi po nedeljski etapi, ki bo zame spet peklenska,« je dejal aktualni svetovni prvak, ki preseča s svojo močjo na vzponih.

Tako kot preseneča trenutno najbrž najboljši kolesar za enodnevne preizkušnje Belgijec Philippe Gilbert, ki je po novi demonstraciji moči na zaključnem, kilometri in pol dolgem, dokaj zahtevnem ciljnem vzponu, načrtoval etapni uspeh, a ga je presenetil Portugalec Rui Costa, ki je bil v begu od osmoga kilometra naprej, a to ga ni zastavilo, in je nekaj moči obdržal tudi za zadnjega od štirih kategoriziranih vzponov. Medteko je Damiano Cunego zadovoljil s 6. mestom, je bil zadnji vzpon prehud za Nizozemca Roberta Gesinka, ki je postal minutno in 23 sekund. To sicer ni veliko, a je vzpon pokazal, da Nizozemec, sicer nosilec bele majice najboljšega mladega kolesarja (skupno je zdaj 17.), ni v formi, kot bi si jo želel.

Potrjena kazen za Luciana Moggija

RIM - Državni svet nogometne zveze je potrdil doživljenjsko diskvalifikacijo za Luciana Moggija. Eden od njegovih odvetnikov je v Berlusconijem slogu izjavil, da je šlo za že vnaprej zapisano razsodbo.

KONEC - Dolgoletni reprezentant Fabio Cannavaro, ki je zadnje dve sezoni igral v Dubaiu, se zaradi težav s kolenom dokončno umika z igrišč kot aktivni igralec. V klubu Al Ahli bo odslej funkcionar.

ANSA

Skupno: 1. Hushovd (Nor) 33:06:28; 2. Evans (Avs) + 0:01; 3. F. Schleck (Luk) 0:04 4. Klöden (Nem/Radioshack) 0:10; 5. Fuglsang (Dan) 0:12 6. A. Schleck (Luk) isti čas; 13. Basso (Ita) 1:03; 15. Cunego (Ita) 1:12; 43. Koren (Slo) 4:47; 136. Božič (Slo) 30:47; 139. Bole (Slo) 31:47.

ODOBJKA - Rusija in Brazilija sta finalista svetovnega pokala. Polfinalna izida: Rusija - Poljska 3:1 (25:22, 25:23, 22:25, 25:17), Brazilija - Argentina 3:0 (25:22, 42:40, 25:23)

TENIS - Polona Hercog v Bastadu

Prvič osvojila turnir WTA

BASTAD - Najboljša slovenska teniška igralka Polona Hercog iz Kamnice pri Mariboru je na turnirju v Bastadu na Švedskem v finalu premagala domačinko Johanno Larsson s 6:4 in 7:5. Dvajsetletna Mariborčanka je po uru in 47 minutah osvojila svoj prvi WTA turnir v karieri. Po Acapulcu lani je drugič igrala v finalu enega izmed turnirjev WTA med posameznicami; med dvojicami je bila doslej najboljša dva-krat. Za prvi turnirski naslov je prejela ček za 37.000 ameriških dolarjev in 280 točk za svetovno lestvico WTA, na kateri se je na začetku prejšnjega tedna nahajala na 53. mestu. Jutri se bo še bolj približala ali celo presegla svojo najboljšo uvrstitev doslej, 43. mesto, ki ga je dosegla 13. septembra 2010.



NOGOMET - Valter Birsa pred začetkom priprav z Genoo

»Rad imam nove izzive«

»Malesani je odličen trener« - »Krhin z njim ni igral? René je še mlad« - Cilj Genovežanov bo letos evropska liga



Valter Birsa, ki je letos igral s francoskim Auxerrom, bo svojo pot v italijanski A-ligi uradno začel 17. julija, ko se bo prvotigaš Genoa, s katerim je podpisal pogodbo, zbral in odšel na priprave v avstrijski Neustift, kjer bodo trenirali do konca julija.

S kakšnimi občutki odhaja Valter v Genovo?

Vesel sem, da sem podpisal pogodbo z italijanskim klubom in da bom lahko preizkusil v A-ligi, ki je še vedno eno najboljših in najbolj kakovostnih prvenstev na svetu. Med počitnicami sem se dodobra odpočil, tako da bom v Genovo odšel zelo sproščen. Rad imam nove izzive, tako da odhajam v Italijo dobre volje in z željo, da tam uspem in se uveljavim.

Ali pričakuješ bolj zahtevno sezono kot letos v Franciji?

Letošnja sezona z ekipo Auxerre je bila zelo zahtevna, saj smo nastopali v prvenstvu, v francoskem pokalu in v ligi prvakov. Z Genoo bomo nastopali na dveh frontah: prvenstvo in pokal. Tekem bo torej manj, kar še ne pomeni, da sezona ne bo zahtevna. Zdaj nas najprej čakajo priprave, ki so za vsakega nogometnika zelo pomembne. Tudi od tega bo odvisno, ali bomo sezono začeli na pravi način ali ne.

Treniral vas bo Alberto Malesani, ki je bil v zadnji sezoni v Bologni.

Malesani je vrhunski in zelo izkušen trener. Upam, da se bom z njim ujel in da mi bo zaupal.

Slovencu Renéju Krhinu v Bologni ni zaupal.

Rene je odličen, ampak še zelo mlad igralec. Prepričan sem, da se bo še uveljavil.

Ali ste mogoče z vodstvom kluba že govorili o letošnjih ciljih Genoe?

Genoa je letos odigrala odlično sezono. Mislim, da bomo v prihodnji sezoni skušali izboljšati uvrstitev in se uvrstiti vsaj v evropsko ligo. Čeprav najprej

se bomo skušali izogniti izpadu iz lige. V Italiji boš igral številne tekme proti soigralcem slovenske reprezentance.

To bo res lepo doživetje. Prepričan sem, da me čaka zanimiva in pesta sezona. Ko bom igrali proti Udineseju v Vidmu, bom na stadion povabil številne priatelje.

Kaj pa Slovenija? Kolikšne so možnosti za uvrstitev na evropsko prvenstvo 2012?

Zelo dobre. Najprej moramo potrditi drugo mesto, šele zatem se bomo lahko za uvrstitev na Euro potegovali na dodatni tekmi. Odločilna bo tekma s Srbijo v Mariboru. Dali bomo vse od sebe. (jng)

DAVOR JERONČIČ, TRENER MLADIH BIRSE IN MATAVŽA

»Bo Valter igral? Zmagamo!«

Davor Jerončič, šestdesetletni trener iz Bilj, je v svoji več kot 35 let dolgi trenerski karieri treniral tako Valterja Birso kot Timo Matavža. Jerončič še vedno trenira mlade pri domačem NK Bilje, in sicer kategorijo U14 v državni ligi.

Ali ste mogoče takrat razmišljali, da imate šampiona v ekipi?

V svoji dolgoletni trenerski karieri sem imel to srečo, da sem pri društvu NK Bilje treniral tako Valterja Birso kot Timo Matavža. V sezoni 2002/03 smo z Birso osvojili naslov državnih prvakov v kategoriji kadetov. Finale smo igrali proti ajdovskemu Primorju. Matavž sem sicer treniral manj sezona. Oba pa sta bila že zelo mlada odlična nogometna in tudi dober karakter sta imela. Mogoče sem takrat upal, da bosta uspela, saj sta imela vse lastnosti, da se prebijeta v sam vrh evropskega nogometa. Z mladimi nogometnimi pa je treba biti zelo pozorni, saj jim lahko puberteta zmeša štrene.

Nista torej bila noben »prima dona«?

Sploh ne. Lepo sta bila vključena v moštvo in sta bila prijatelj z vsemi. Pa tudi ekipi sta veliko pomagala. O Valterju bi tole povedal: drugi soigralci so me vedno vprašali, ali bo Valter igral? Ko sem jim odgovoril pritrdilno, so mi odvrnili: »Potem pa zmagamo!«

Ali je to ne napisano pravilo vedno veljalo?

Absolutno. Valter je bil že zelo mlad zelo spreten in tehnično že formiran igralec. Hkrati je bil pravi lider in je bil v veliko moralno poležal.

Kaj pa Tim Matavž?

Timi je bil od vedno visok in fizično zelo močan nogometni. Igral je lahko na vsakem igralnem mestu. Vsakič je odlično opravil svojo nalogo.

Ali sta bila Birsa in Matavž zahtevni nogometni?

Sploh ne. Zelo disciplinirana. Veliko sta trenirala. Od vedno sta ljubila nogomet in že zelela sta postati poklicna nogometna. Matavž je že kot otrok pravil, da bo igral za Ajax (smeh).

Zelo se mu je približal ...

Res je, zelo se je približal, saj igra za nizozemski Groningen.

Škoda, da ga letos ne bomo videli v Italiji.

Žal mi je za Timija. Z Napoljem se je nekaj zataknilo. Mogoče pa ga bo najel kak drug italijanski klub. Birso pa bomo videli v Genovi. Ko bo prišel v Videm, bo tam veliko slovenskih navijačev. (jng)





NOGOMET - Za tržaško pokrajino

Udinese izbral Kras za svojega partnerja

Trenerji našega društva na izpopolnjevanju v Vidmu - Videmski mladinci v Repnu?

Mladinski sektor NK Kras Repen, ki ima že drugo sezono pod svojim okriljem združene mlaðinske ekipe nekdanje Pomladi, je ta teden podpisal pomembeni dogovor o sodelovanju z mlaðinskim sektorjem videmskega A-ligaša Udineza.

Dogovorili smo se z Angelom Trevisanom, ki je odgovoren za Udinezjev mlaðinski sektor. Videmski klub je v Trstu iskal partnerja, s katerim bi sodeloval v vzgajal mlade trenerje ter tudi črpal mlade talente. Sodelovanje predvideva tudi izmenjavo trenerjev. Naši trenerji se bodo izpopolnjevali v Vidmu. Hkrati pa nam bo Udinez dal na posodo mlade igralce za člansko ekipo. Pri Udinezu so se namreč informirali o nas in so prišli do zaključka, da smo v zadnjih sezona delali dobro,« je poudaril koordinator Krasovega mlaðinskega sektora Paolo Sarazin in še dodal: »Dogovor je lepo priznanje za ves slovenski nogometni mlaðinski sektor in za vse klube, ki so delujejo pri projektu združenih ekip.«

Pri združenih mlaðinskih ekipah Krasa so medtem že začrtali novo mlaðinsko sezono in imenovali trenerje mlaðinskih ekip. Ekipa mlaðincov, ki bo igrala v deželnem prvenstvu (v primeru repasaža članske ekipe v D-ligo pa v državnem prvenstvu), bo vodil Ruggero Speranza, ki bo skupaj s Sarazinom tudi koordiniral vse mlaðinski sektorji. Združeno ekipo naraščajnikov bo treniral lanski trener Primorja Dejan Makrivič, združeno ekipo najmlajših pa Andrej Pahor. Mlaðinci, naraščajniki in najmlajši bodo trenirali v Dolini. Priprave na novo sezono bodo začeli 22. avgusta. Za atletsko pripravo vseh treh ekip bo skrbil kondicijski trener Paolo Paoli, ki je že vodil člane košarkarskega tretjeligaša Acegas in rokometnega drugoligaša Pallamano TS. Začetniki, cicibani in mlajši cicibani bodo s treningi začeli 5. septembra. Združena ekipa začetnikov bo trenirala v Križu, vodil pa jo bo Andrej Kos. Cicibane bo treniral Danijel Malnar. Igrali pa bodo v Repnu. Mlajši cicibani bodo vadili na Opčinah (igrišče z umetno travo v Ul. Carsia). Trener Bo Siniša Prodanovič, pomagal pa mu bo Pierluigi Cinque, ki bo spremjal tudi začetnike in cicibane. Vratarje začetnikov, cicibanov in mlajših cicibanov bo treniral Dejan Čolič. Sarazin je še dodal, da bo Kras vložil prošnjo za vključitev ekip naraščajnikov in najmlajših v deželno prvenstvo. (jng)



Dogovor z Udinezem bo morda koristen tudi za združene mlaðinske ekipe
KROMA

ČLANSKA EKIPA - Zdaj manj optimisti

D-liga: da ali ne?

Manj razpoložljivih mest, več kandidatov - Še dve okrepitvi

Pri repenskem Krasu še ne vedo, v kateri ligi bodo igrali v prihodnji sezoni. Državna nogometna zveza je medtem objavila seznam ekip, ki so do zapadlosti roka 7. julija, vložile prošnjo za repasaž v D-ligo.

»Možnosti, da bi igrali v D-ligi, so za odtenek manjše kot pred nekaj tedni,« je po pogovoru s predsednikom deželne nogometne zveze Burelijem priznal Krasov predsednik Goran Kocman in dodal: »V poklicnih prvenstvih prve in druge divizije ne bo večjih sprememb v bodo, kot vse bolj kaže, zmanjšali število moštev.« Iz Veneta sta prošnjo za repasaž vložila tudi Montecchio Maggiore in Opitergina, Krasova tekmeča, ki sta izpadla po play-outu. Rok za vpis v D-ligo bo zapadel 12. julija ob 12. uri. Zveza pa bo o repasažih odločala konec meseca.

Pri Krasu so medtem še dodatno okrepili mošto. Z rdeče-belimi bo v prihodnji sezoni igral 29-letni zvezni igralec Alberto Favero, doma iz Cugnacca pri Vidmu. Furlanski nogometar je v zadnjih petih sezona igrал pri Sacileseju, zadnji dve sezoni v poklicni drugi diviziji. Pred tem je igral pri Manzanesiju, Itali San Marco in Pordenonu. Pod taktilko trenerja Sergeja Alejnikova bo 1. avgusta začel s treningi tudi 29-letni Gianpaolo Corso, doma iz Tržiča. Corso je v zadnji sezoni igral pri ekipi ISM v Gradišču, pred tem pa pri Monfalconu. »S tem smo skoraj končali kupoprodajno borzo. Mogoče bomo najeli še nekaj mlaðih igralcev,« je še dejal Kocman.

Kaj pa nogometari, ki so letos igrali pri Krasu? O Alenu Carluju smo že poročali: igral bo pri Pordenonu. Christian Fantina se vrača k miljski Muglia. Gabriele Giacomi se skoraj gotovo seli k Rivignanu. Matej Bagon se je pridružil Vesni. Matteo Cipracca in Daniel Tomizza pa sta še prosti. (jng)

BALINANJE - Zamejsko prvenstvo

Prvi boji in prvi zaplet

Na zamejskem balinarskem prvenstvu se je zapletlo že na začetku. Mak je namreč v svoji ekipo uvrstil bivšega A-kategornika, Furlana Paola Della Morteja. Primer zdaj obravnava balinarska komisija, ki bo morala pred prihodnjim krogom (v torek bo Mak sprejet v goste vodeči Kras) zadevo rešiti. Možen je kazenski ukrep, nekaj podobnega kot je lani v prvem krogu doletole Zarjo, kateri je bila zmaga proti Sokolu spremenjena v poraz, ki je na koncu dragostal, saj ji je onemogočil nastop v finalnem delu.

Derbi prvega kroga je bil v Samotorci, kjer sta se srečala večna tekmeča Kras in Sokol. Negativno tradicijo so tokrat dokaj gladko prekinili krasovci, ki so bili uspešnejši s 6:2. Po prvih dveh domačih zmagah (Skupek proti Negrinu in dvojice Tenze - Doljak proti V. Pertotu in Micheliju) je za pravi preobrat poskrbel druga krasova dvojica, ki je imela za nasprotnika Mervica in Ceperja. Kazalo je, da bosta domaćina Fabjan in Kante lahko plen gostov, ki sta visoko povredila. Ko pa je namesto nerazpoloženega bližalca stopil na igrišče Zužič, se je v slabih 30 minutah (10 zaporednih točk v treh lu-



čajih) srečanje nepričakovano zelo hitro obrnilo na stran domaćinov. Edini točki so za Sokol dosegli Perich - S. Pertot (Gustin) in Bagozzi, ki so bili boljši od Miliča, Živca in Milkovića.

Izidi 1. kroga: Gaja - Mak 4:4, Kras - Sokol 6:2, Zarja - Kraški dom 8:0, Polet - Nabrežina 2:6. Prihodnji krog (torek 12.7.11) Sokol - Gaja, Mak-Kras, Nabrežina - Zarja in Kraski dom - Polet. (Z.S.)



Turnir 3:3 AŠD Breg: popolno slavlje Hrvatske ekipe

Turnir v malem nogometu 3:3 za pokal Bum Bum Cup 2011, ki ga je v Dolini organiziralo Športno društvo Breg, je povsem uspel. Nastopilo je kar 16 ekip, ki so od ponedeljka do petka zabavale številno občinstvo. V finalu je moštvo Hrvatska ekipa s 3:1 premagala I Petardi. Prvo ekipo so sestavljali pretežno igralci Primorca, drugo pa domaćini. V polfinalno fazo sta se uvrstili še ekipi I rifiutai in Supergainfa. Posebno bogato je bilo nagradjevanje, ki ga je povezoval Giuliano Prašelj. Za najboljšega igralca turnirja je bil imenovan igralec zmagovite ekipe Tropea, iz iste ekipe prihaja tudi najboljši strelec turnirja Dell'Osso, za najboljšega igralca finala pa je bil imenovan Ojo. Skratka, popolno slavlje Hrvatske ekipe.

ATLETIKA - Veterani

Ruzzier na SP v ZDA pred neznanko

Lonjerski atlet Fabio Ruzzier bo danes odpotoval v ZDA na svetovno prvenstvo za veterane. Konec tedna ga v Sacramento v Kaliforniji čakata dva nastopa. Že v torek bo tekmoval na razdalji 10 km, v soboto pa se bo preizkusil še na dvakrat dalji razdalji. Za nastop v njegovi kategoriji od 55 do 59 let je prijavljenih veliko tekmovalcev: 34 na krajsi razdalji, 27 na daljši. Ruzzier, ki je na prejšnjem SP v Lahti ju osvojil tri srebrne kolajne, bo skušal vnovič priti do medalje, sodeč po časih, ki so jih prijavili konkurenți, pa njegova naloga ne bo lahka. Posebno hiter je Američan Jonathan Matthews, s katerim bo Ruzzier sploh prvič meril moči. Matthews je na 10 km prijavil osebni čas 46:30, na 20 km pa 1:38:00. Poleg tega je Američan precej mlajši, starostno mejo kategorije je namreč presegel še pred nekaj dnevi. »Američana ne poznam in tudi ne vem, ali so njeovi dosežki realni. Je pa še nekaj drugih tekmecev, ki so bili letos hitrejši od mene,« je pred odhodom povedal Ruzzier.

ŠD Mladina ima nov odbor

Delovanje ŠD Mladina je bilo v zadnjih dveh letih pestro in uspešno, so po udarili na občnem zboru kriškega društva, žal pa finančna stiska in pomanjkanje mlaðih odborniških sil onemogočajo urešnictvje številnih projektov, je v svojem početišču poudaril predsednik Boris Bogatec.

Novi odbor: Liliana Bezin, Boris Bogatec, David Bogatec, Mateja Bogatec, Ennio Bogatec, Oriana Bresciani, Suzanna Cressiach, Giuseppe del Latte, Edvin Gustinčič, Ivan Kerpan, Diego Košuta, Tamara Majer, Vanda Purič, Peter Sedmak, Sonja Sirk, Ivana Sullini, Paolo Škerk, Erik Tence, Vojmir Tretjak. Nadzorni odbor: Ljubo Košuta, Aleksander Tence, Alex Tenze.

Obvestila

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA prirejata v nedeljo, 17. julija, pohod na Mali Golak. Pohod je primeren za vse. Informacije in prijave na tel. št. 334-9772080.

ZSSDI obvešča, da delujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom od 8.00 do 14.00.

AŠD SOVODNJE vabi člane na redni občni zbor, ki bo v torek, 12. julija 2011 ob 21.00 v drugem sklicu, v sejni dvorani Zadružne banke Dobrodob in Sovodnje v Sovodnjah ob Soči, prvomajska ulica 120/a.

ŠZ BOR in ZSSDI obveščata, da še do 15. julija 2011 sprejemamo prijave za Športni teden, ki bo od 22. do 26. avgusta in od 29. avgusta do 2. septembra, kjer bo vsak/a gojil/a športno panogo, ki mu/ji je pri srcu košarko, odbojko, ritmičko, športno šolo poleg drugih aktivnosti. Prijave sprejemamo na tel. št. 040.51377 od ponedeljka do petka od 15.00 do 18.00 ali po mailu (naslovurad.bor@gmail.com). Za informacije Karin 3406445370. Prosimo, da navedete ime, priimek, letnik rojstva in naslov s telefonsko številko (tudi naslov e-pošte) otroka, ki ga nameravate prijaviti.



NAŠA DRUŠTVA ZA MLADE (23) - Amatersko športno združenje Jadran

Pri nas edini primer združenega delovanja



Jadran je v minuli sezoni nastopal v mladinskih prvenstvih U14, U15, U17 in U19

KROMA

IZKAZNICA

Panoge: košarka

Aktivni športniki do 19. leta: 40

Med njim je osnovnošolcev /

Fantje in dekleta: 40 dečkov

Vadbene skupine: štiri

Kraj vadbe: telovadnica v Nabrežini, v Briščikih in na Proseku (nižja srednja šola)

Ure vadbe: 18 ur in tekme

Trenerji: Walter Vatovec (profesor športne vzgoje in trener), Mario Gerjevič (profesor športne vzgoje in državni trener), Peter Brumen (trener), Danijel Šušteršič (trener pripravnik), Eriberto Dellisanti (trener pripravnik)

Budžet: polovica celotnega budžeta

Projekt Jadran je pri nas edinstveni primerek: gre za sodelovanje štirih društev, Doma, Kontovela, Poleta in Sokola, ki skupaj sestavljajo piramido. Vrh je članska ekipa, vse mladinske ekipe pa sestavljajo bazo. Vadbo za najmlajše otroke sicer nudijo matična društva posebej, od trinajstega leta dalje pa se košarkarji združijo v skupne ekipe, ki nastopajo v deželnih in državnih prvenstvih; ekipa U13 je letos sicer nastopala pod imenom Kontovel (čeprav gre že tam za združeno ekipo), U14, U15, U17 in U19 pa pod imenom Jadran. Čeprav je Dom še vedno del projekta, je letos goriški klub uspel samostojno sestaviti ekipe mlajših kategorij, nekateri goriški košarkarji pa še vedno igrajo v združenih ekipah na tržaškem Krasu.

Število otrok, ki so od 13. do 19. leta vključeni v mladinsko delovanje projekta Jadran, je v zadnjih sezona stabilno. Število vadbenih skupin in ekip pa se spreminja glede na število otrok posameznega letnika. V letošnji sezoni so pri Jadrani tri ekipe nastopale v državnem prvenstvu (U15, U17 in U19), v deželneh pa U14 in U13. Devetnajstletniki so trenirali vsak dan, vadbe ekipe od U13 do U17 pa štirikrat tedensko. Nekateri igralci pa so ob tem igrali še dve tekmi tedensko. Vse delovanje je potekalo v treh telovadnicah: pri Briščikih, na Proseku in v Nabrežini.

Delovanje sloni na izkušenem trenerjem kadru, ki ga sestavljata Peter Brumen in Mario Gerjevič, ob njiju pa kadrujejo še mlajše trenerje.

Odborniki Jadrana ocenjujejo, da je formula dobra, s tem da so možna še nekatera izboljšanja. Okrepili bi radi predvsem mednarodno sodelovanje, kar bi posameznikom omogočilo tudi nove izkušnje. V naslednji sezoni bi radi zato spet nastopali v prvenstvu Alpe Adria, kateremu so se letos odpovedali zaradi prenatpanosti treningov in tekem. Turnir je tudi priložnost, da se jadranovci pomerijo z igralci, ki izhajajo iz držav, kjer je košarka zelo razvita.

Samostojnega turnirja za mladinske kategorije pri Jadrani ne organizirajo, ekipe pa sodelujejo na tekmovanjih, ki jih prirejajo matična društva. Tako na primer ekipa Jadrana vedno sodeluje na turnirju prijateljstva, ki ga prirejajo pri Kontovelu.



TOLMIN - Prihajajoči teden v znamenju Metalcampa

Od jutri do sobote festival oboževalcev metal glasbe iz vse Evrope

Od jutri bo za ves teden Sotočje v Tolminu znova evropsko središče metal glasbe, saj se vraca glasbeni festival Metalcamp, ki iz vse Evrope privablja v Slovenijo oboževalce tovrstne glasbe. Letos bodo prisotni uživalci ob najtržih glasbenih ritmih različnih vrhunskih mednarodnih metalских zasedb, kot so Slayer, Arch Enemy, Virgin Steele, Airbourne, Blind Guardian, Kreator, Accept, Wintersun, Mastodon in številne druge. Festival s povsem svojo energijo in karizmo ponuja edine prave »all inclusive« metal počitnice: koktajle na plaži, plavanje v turkizni Soči, brezplačno kampiranje med mogočnimi gorami, nastope izbranih glasbenih skupin svetovnega kova in neskončne možnosti za raziskovanje ene najlepših festivalskih lokacij.

Festival bo praznoval osem let premikanja meja, raznolikosti in promocije heavy metala. V tem času je na tolminskih tleh gostovalo na stotine glasbenih skupin (Apocalyptic, Hypocrisis, Noctifera, Soulfly, Sepultura idr.). Oboževalcem meta se je predstavilo več kot 320 novih underground skupin, katerim je bil festival na nekacin tudi odskočna deska za uspeh. V predprodaji so tridnevne vstopnice popolnoma razprodane, kupiti jih bo možno le še pri blagajni na prizorišču dogajanja.

Program najbolj prepoznavnih skupin, ki bodo nastopale na letošnjem Metalcampu, je sleden: torek, 12. julija: Airbourne, Arch Enemy, Brujeria, Moonspell, Death An-

gel; sreda, 13. julija: Wintersun, Legion of the damned, Mastodon; četrtek, 14. julija: Slayer, Kalmah, Die Apokalipischen Reiter; petek, 15. julija: Blind Guardian, In Extremo, Powerwolf, Mercenary; sobota, 16. julija: Kreator, Accept, Virgin Steel, Moonsorrow.

Svoj nastop sta potrdili tudi skupini Tasters iz Livorna, ki je zadnja leta z nastopi na več kot sto koncertih od Velike Britanije pa vse do Sibirije prepričala s svojo unikatno mešanico težkih rifov, brutalnih vokalov, melodičnih refrenov in elektronike ter Bliksem, ki v državah Beneluksa pomeni strela. Bend prihaja iz Antwerpna in izbral si je odlično ime, ki označuje vse, kar izraža njihova glasba.

Koristne in pomembne informacije za obiskovalce: sledite Metalcamp znakom, ki vas bodo usmerili na parkirišča. Parkiranje in kampiranje je dovoljeno izključno na predvidenih površinah. Cena parkirnine je 20 evrov za ves teden, 15 evrov za tri dni in deset evrov za en dan. Kampiranje je brezplačno, seveda izključno po predložitvi veljavne festivalske vstopnice. Vsak dan bodo za simbolično ceno organizirani krožni prevozi od železniške postaje v Mostu na Soči do Metalcampa in nazaj. Vse podrobnosti dobite na uradni spletni strani www.metalcamp.com.

Cene vstopnic so sledenje: 7-dnevna vstopnica (11.-16. 7. 2011) 129 evrov, 3-dnevna vstopnica 97 evrov, 1-dnevna vstopnica 49,50 evra. (I.E.)

TRBIŽ

- Cerkev sv. Petra in Pavla**
V torek, 19. julija ob 21.15 / Koncert: »Coro polifonico di Ruda«.
Trg zedinjene Italije
V četrtek, 28. julija ob 21.15 / Koncert: »Joe Satriani«.
**V petek, 29. julija ob 21.15 / Koncert: »Ben Harper«.
V soboto, 30. julija ob 21.15 / Koncert: »Milow«.
V nedeljo, 7. avgusta ob 14.30 / Koncert: »Giovanni Allevi«.**

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarium, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju

(Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je fotografika razstava Marka Lupinca »Ta lepša!«. Razstava bo na ogled do 15. avgusta s sledenjem urnikom: ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž: na ogled antološka razstave goriškega slikarja Franca Duga. Urnik: do 15. julija ob prireditvah in domeni.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojsčaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedijiškega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Pucer), 0038665-6725028.

GORICA

Muzee Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in temi povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalej. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojnički muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenne skupine tudi izven urnika. Informacije: Šrečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

STANJEL

Kobdiljski stolp: do 27. julija je na ogled slikarska razstava Antonia Susiča.

Galerija Lojzeta Špacala: stalna raz-

stava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

AJDVOŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljenje skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzeji.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudí med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogaja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Gorjškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makruca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, ob torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljenje skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5: je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan, od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

CANKARJEV dom (Galerija CD)

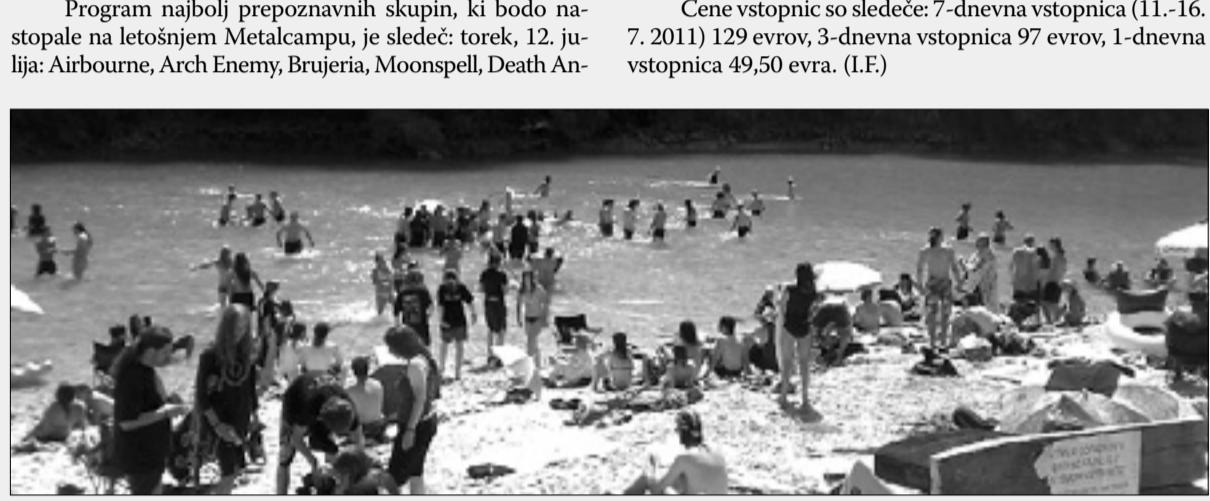
do 25. avgusta, bo na ogled: »Toulouse - Lautrec, Mojster Plakata«. V sodelovanju z Muzejem dekorativnih umetnosti iz Pariza in ob podpori Francoskega inštituta Charles Nodier.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih do 15. oktobra 2011, od 9.00 do 16.00. Ob predhodni najavi je možen ogled tudi izven obratovalnega časa. Najave sprejemamo na telefonsko številko: 00386 (0)5 37 26 623 ali 00386 (0)5 37 26 600.

CERKNO

Partizanska bolnica Franja: je rekonstruiran spomenik nepremične kulturne dediščine iz časa 2. svetovne vojne in hkrati simbol boja, humanosti in junastva Slovencev, ki so se skupaj z drugimi svobodomiselnimi narodi zoperstavili fašizmu in nacizmu. Odprto: do 30. septembra vsak dan od 9.00 do 18.00. Informacije in najava skupin: tel.: 00386 (0)5 37 23 180.



GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

OPĆINE

Prosvetni dom

V četrtek, 28. julija ob 21.00 / Kabaret: »Pupkin Kabaret«.

ČEDAD

MITTELFEST 2011

Gledališče Ristori

V ponedeljek, 11. julija ob 19.30 Diavoško Skrat iz Bratislave / predstava: Dead Souls«

V torek, 12. julija ob 21.30 SNG Ljubljana / »When I Was Dead« Ernst Lubitsch

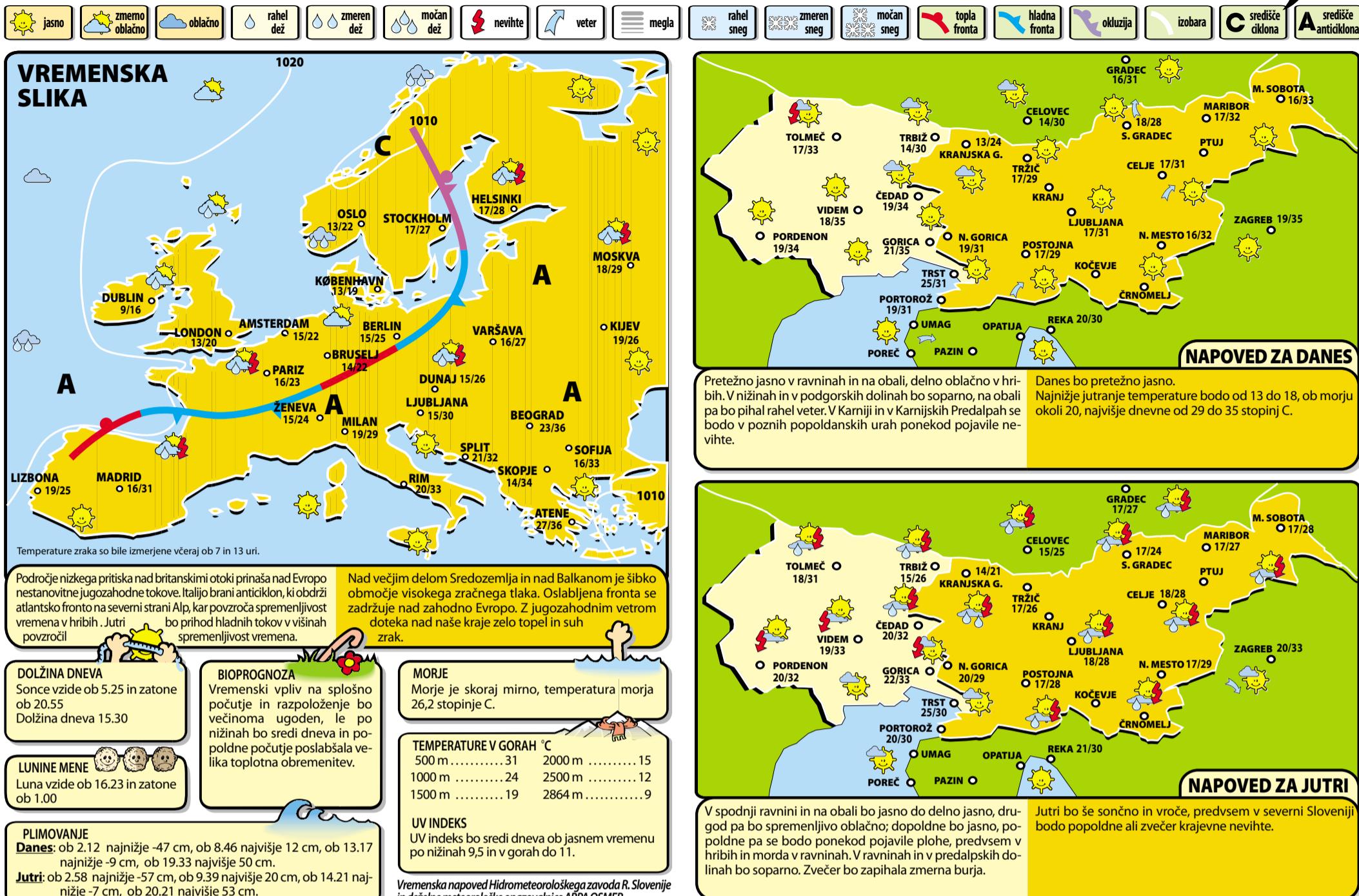
V sredo, 13. julija ob 21.30 »Das Kammerstück« Call / Giovanetti

V soboto, 16. julija ob 20.30 »Lady Gray / Will Eno, igra Isabella Ragone«

V nedeljo, 17. julija ob 20.30 »Show Your Face« / Betontanc in Umka LV

Cerkveni sv. Marije dei Battuti

V sredo, 13.



OTTICA INN...affari

očala za vid sončna očala vse po 25,00 €

TRST - DREVORED XX. SEPTEMBRA 2 - TEL. 040 371096
TRST - ULICA CONTI 11/1 - TEL. 040 363604

OTTICA INN

očala za vid NAJBOLJŠIH ZNAMK ZNIŽANE ZA 50%

TRST - ULICA CONTI 36 - TEL. 040 363601

grafica vipagency